

Zirgu Pasts

Nr. 6 (39)

2010. gada jūnijs-jūlijs

World Cup CSI2*-W
Grand Prix Rīga
9.-11.07.2010

FEI

LJF

TERRA | SERVISS

Cena
1,90 Ls

ISSN 1691-4864

9771691486008 039

Andis Vārna ar Grand Libero – 2009. gada Grand Prix Rīga uzvarētāji
Māra Millera foto

==MODULS RĪGA==

ĢENERĀLSPONSORS

TERRA | SERVISS

SADARBĪBĀ AR

Rīgas Dome

IZSAKĀM
PATEICĪBU
MŪSU
SPONSORIEM
UN
ATBALSTĪTĀJIEM!

elittesport

www.elittesport.lv

AUREUS
KAPITĀLS

Godātie Pasaules kausa izcīņas dalībnieki! Cienījamie skatītāji un jāšanas sporta fani!

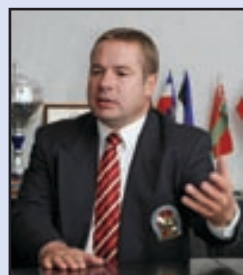
Sveicu visus Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas posma dalībniekus mūsu valsts galvaspilsētā Rīgā! Mums ir liels gods uzņemt Latvijā labākos šī patiešām skaistā sporta veida pārstāvjus. Zirgu sports vienmēr ir bijis un vienmēr būs viens no visskatāmākajiem un visiecienītākajiem, jo ir taču tik brīnišķīgi vērot cilvēka meistarību un zirga graciozitāti, saskaņu starp cilvēku un dzīvnieku sporta arēnā.

Man ir liels prieks, ka arī Latvijā zirgu sports kļūst aizvien populārāks, aizvien vairāk cilvēku paši iegādājas zirgus, arvien vairāk notiek augsta līmeņa jāšanas sporta sacensību. Mums zirgu audzēšanā ir senas tradīcijas, Tērvetes zirgaudzētava ar saviem zirgiem zināma visā Eiropā, tagad zirgaudzēšana attīstās arī citviet Latvijā. Līdz ar zirgkopības popularitāti palielinās arī to cilvēku skaits, kuri nopietni pievēršas jāšanas sportam – tāpat šim sporta veidam Latvijā ir nākotne. Un, protams, es ceru ieraudzīt mūsu zemē izaudzēto zirgu mugurās pasaules vadošos jātniekus. Esmu pārliecināts, ka starp viņiem pavisam drīz redzēsim kādu no mūsu sportistiem.

Novēlu visiem sportistiem panākumus, bet skatītājiem – gūt patiesu baudījumu un gandarījumu par redzēto šajās dienās Kleistos!

Patiesā cieņā – **Jānis Dūklavs**,
Latvijas Republikas zemkopības ministrs

Sportisti, līdzjutēji un jāšanas sporta atbalstītāji!

Vēlos izteikt pateicību Pasaules kausa posma organizatoru komandai un pasākuma atbalstītājiem par lielo ieguldījumu, lai CSI2*W-Rīga 2010 kļūtu par gada lielākajiem jāšanas sporta svētkiem Latvijā!

Kopīgiem spēkiem mums ir izdevies sarīkot starptautiska mēroga sacensības Rīgā tik augstā līmenī, – saglabājot divu zvaigžņu statusu.

Esmu gandarīts, ka mūsu centienus atzīst Latvijas Izglītības un zinātnes ministrija, Latvijas Zemkopības ministrija, Rīgas dome un citi sacensību atbalstītāji. Sacensību rīkošanā profesionāli strādā sporta centra *Kleisti* un sporta klubu treneri, tiesneši, maršrutu sastādītāju komanda, stjuarti un citi pasākuma organizēšanā iesaistītie speciālisti. Tas ļauj izteikt pārliecību, ka arī šogad sacensības tiks aizvadītas godam, tās atzinīgi novērtēs gan Starptautiskā Jātnieku federācija, gan dalībnieki un skatītāji.

Ceru, ka mūsu sportisti parādīs vislabāko sniegumu, radot prieku un sajūsmu Latvijas jāšanas sporta līdzjutējos!

Pateicībā un cerot uz turpmāko sadarbību, –
Agris Blauss,
Latvijas Jātnieku federācijas prezidents

Godājamie Pasaules kausa jāšanas sportā Centrāleiropas līgas posma dalībnieki, atbalstītāji, līdzjutēji!

Sveicu visus, kuri gaidījuši Latvijā jāšanas sportā gada nozīmīgāko pasākumu – Pasaules kausa Centrāleiropas posma čempiona titula izcīņas sacensības! Tās ir klāt!

Nacionālajā jāšanas sporta centrā *Kleisti* jau kopš 1992. gada notiek jātnieku kvalifikācijas sacensības prestižam Pasaules kausa finālam, sportistiem no daudzām Eiropas valstīm sacenšoties šķēršļu pārvarēšanas disciplīnā.

Tādējādi konkūram kļūstot par Latvijā populārāko jāšanas sporta veidu.

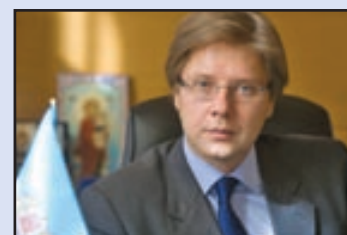
Senā gudrība „Kad cilvēks zaudē dūšu, tad arī viņa zirgs vairs nespēj auļot” Latvijā apliecinās ar plus zīmi. Proti, Latvijas Jātnieku federācija, kas ir šī Pasaules kausa posma organizētāja, attīstās, kļūst arvien spēcīgāka, mūsu valsts sportistiem gūstot daudzas starptautiskas uzvaras. Turklāt Latvijas himna Pasaules kausa izcīņā ir skanējusi trīs reizes: 1993., 2001. un 2009. gadā.

Zirga vadīšana tiek atzīta par vienu no augstākajām vadīšanas mākam, salīdzinot jātnieku pat ar kuģa stūrmani. Lai virzītos turp, kur nepieciešams, un tā, kā nepieciešams, jāpārvalda daudzas garīgas un fiziskas prasmes, kas jāšanas sportu padara vēl godājamāku. Paldies par lielo ieguldīto darbu!

Jāšanas sports esot radies no cilvēka prieka par zirga dinamiskajām kustībām, grāciju un spēku. Vēlu, lai arī šīs sacensības sagādā prieku un gandarījuma mirkļus gan sportistiem, gan līdzjutējiem!

Ar cieņu – **Tatjana Koķe**, profesore,
Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministre

Cienījamie sacensību dalībnieki un vērotāji!

Man ir patīams prieks sveikt Jūs Rīgā Pasaules kausa posma sacensībās.

Jātnieku sacensības vienmēr piesaista patiesu skatītāju interesi. Tas ir viegli izskaidrojams, jo mēs vērojam ne vien sportistu sacensības, bet

arī priecājamies par sacikšu zirgu skaistumu un grāciju. Tāpēc pateicos Latvijas Jātnieku federācijai par darbu, ko viņi iegulda, audzinot mūsu sportistus un rīkojot Rīgā starptautiska līmeņa sacensības.

Esmu pārliecināts, ka arī šīs sacensības sniegs prieku skatītājiem un dalībniekiem. Aicinu viesus baudīt Rīgas viesmīlību un mūsu pilsētas šarmu!

Ar cieņu – **Nils Ušakovs**,
Rīgas domes priekšsēdētājs

World Cup CSI2*-W Rīga-2010

Sacensību programma

9. jūlijs

10.00

Maršruts nr. 1 (120/125 cm)

Art. 274.5.3. Ar handikapu. Sacensības divās fāzēs. Piedalās 6/7 g. v. zirgi. Balvu fonds: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; pēdējā, mazākā balva 20)

13.00

Maršruts nr. 2 (130 cm)

Art. 274.5.3. Sacensības divās fāzēs. Balvu fonds: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; pēdējā, mazākā balva 20)

16.00

Maršruts nr. 3 (140 cm)

Sacensības uz laiku, bet pie vienāda soda punktu skaita un laika pretendentiem uz pirmo vietu notiek pārleķšana. Balvu fonds: EUR 3000,- (800; 650; 550; 400; 300; pēdējā, mazākā balva 20)

LJF sacensības (115 cm)

Art. 274.5.3. Sacensības divās fāzēs. Startē jātnieki līdz 18 g. v. Balvu fonds: LVL 300,- (100; 80; 50; 30; 20; 20)

LJF sacensības (115/120 cm)

Art. 274.5.3. Sacensības divās fāzēs. Piedalās zirgi līdz 5 g. v. vai tie, kuri startē pirmo sezonu. Balvu fonds: LVL 500,- (120; 100; 80; 60; 50; 40; 30; 20)

10. jūlijs

10.00

Maršruts nr. 4 (125/135 cm)

Art. 263. Tabula C, Art. 239. Sacensības ar handikapu. Piedalās 6/7 g. v. zirgi. Balvu fonds: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; pēdējā, mazākā balva 20)

13.00

Maršruts nr. 5 (140 cm)

Art. 269.5. Akumulācijas sacensības uz laiku ar džokeri. Balvu fonds: EUR 3000,- (800; 650; 550; 400; 300; pēdējā, mazākā balva 20)

16.00

Maršruts nr. 6 (140 cm)

Art. 238.2.2. Viena pārleķšana uz laiku. Balvu fonds: EUR 3200,- (850; 700; 550; 400; 300; pēdējā, mazākā balva 20)

11. jūlijs

10.00

Maršruts nr. 7 (130/135 cm)

Art. 238.2.2. Pretendentiem uz pirmo vietu notiek pārleķšana uz laiku. Sacensības ar handikapu. Piedalās 6/7 g. v. zirgi. Balvu fonds: EUR 3000,- (800; 650; 550; 450; 400; pēdējā, mazākā balva 20)

13.00

Maršruts nr. 8 (135 cm)

JOHNNIE WALKER balva

Art. 238.2.2. Pretendentiem uz pirmo vietu notiek pārleķšana uz laiku. Balvu fonds: EUR 3500,- (850; 750; 650; 550; 450; pēdējā, mazākā balva 20)

16.00

Maršruts nr. 9 (150 cm)

TERRA SERVISS balva

Art. 238.2.2. **Pasaules kausa posms CSI2*-W.** Pretendentiem uz pirmo vietu notiek pārleķšana uz laiku. Balvu fonds: EUR 10 000,- (2400; 2000; 1600; 1200; 1000; 800; 600; 400)

Kopējais balvu fonds: EUR 33 200,-, LVL 800,-

Andis Vārns un Tērvetē audzētais zirgs Grand Libero priecājas par panākumu.

Māra Millera foto

Andis Vārns saņem uzvarētāja kausu Pasaules kausa izcīņas Rīgas posmā.

Māra Millera foto

Kristaps Neretnieks ar Lacapo izcīnīja augsto piekto vietu Grand Prix Rīga maršrutā.

Daces Štrausas foto

World Cup CSI2*-W Rīga-2010

Daily programme

9. jūlijs

10.00

Competition Nr. 1 (120/125 cm)

Art. 274.5.3. Competition in two phases. 6/7 years old horses.
Prize money: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; last prize min. 20)

13.00

Competition Nr. 2 (130 cm)

Art. 274.5.3. Competition in two phases.
Prize money: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; last prize min. 20)

16.00

Competition Nr. 3 (140 cm)

Art. 238.2.1. Competition against the clock. Prize money: EUR 3000,- (800; 650; 550; 400; 300; last prize min. 20)

LJF competition (115 cm)

Art. 274.5.3. Competition in two phases. For Juniors (18 years old) Latvia. Prize money: LVL 300,- (100; 80; 50; 30; 20; 20)

LJF competition (115/120 cm)

Art. 274.5.3. Competition in two phases. 5 years old horses. Prize money: LVL 500,- (120; 100; 80; 60; 50; 40; 30; 20)

10. jūlijs

10.00

Competition Nr. 4 (125/135 cm)

Art. 263. Table C, Art.239. Speed and Handiness competition. 6/7 years old horses. Prize money: EUR 2500,- (700; 600; 500; 350; 250; last prize min. 20)

13.00

Competition Nr. 5 (140 cm)

Art. 269.5. Accumulator competition against the clock with Jockey. Prize money: EUR 3000,- (800; 650; 550; 400; 300; last prize min. 20)

16.00

Competition Nr. 6 (140 cm)

Art. 238.2.2. Accuracy competition with one jump off. Prize money: EUR 3200,- (850; 700; 550; 400; 300; last prize min. 20)

11. jūlijs

10.00

Competition Nr. 7 (130/135 cm)

Art. 238.2.2. Accuracy competition with one jump off. 6/7 years old horses. Prize money: EUR 3000,- (800; 650; 550; 450; 400; last prize min. 20)

13.00

Competition Nr. 8 (135 cm)

JOHNNIE WALKER Cup

Art. 238.2.2. Accuracy competition with one jump off. Prize money: EUR 3500,- (850; 750; 650; 550; 450; last prize min. 20)

16.00

Competition Nr. 9 (150 cm)

TERRA SERVISS Cup

Art. 238.2.2. **FEI World Cup qualifies competition CSI2*-W.**

Accuracy competition with one jump off. Prize money: EUR 10 000,- (2400; 2000; 1600; 1200; 1000; 800; 600; 400; last prize min. 20)

Total prize money: EUR 33 200,-, LVL 800,-

Andis Vārna ar uzvarētāja kausu.

Māra Millera foto

Balvu no LSFP prezidenta Andra Kalniņa saņem Kristaps Neretnieks.

Māra Millera foto

Startē Santa Maspāne.

Māra Millera foto

Vispārējā informācija

World Cup CSI2*-W Rīga-2010

Sacensību statuss/Statuss

CSI2*-W

Norises laiks/Date

9.07.2010.–11.07.2010.

Norises vieta/Place

Sporta centrs *Kleisti*/Sport Centre *Kleisti*
Kleistu iela 75, Rīga, LV-1067

Organizētāji/Organizer

Latvijas Jātnieku federācija/Latvian Equestrian Federation
Kleistu iela 75, Rīga, LV-1067

Tālr./fakss +371 67427135

E-pasts: leflatvia@leflatvia.lv; www.leflatvia.lv

Sporta centrs *Kleisti*/Sport Centre *Kleisti*

Kleistu iela 75, Rīga, LV-1067

Tālr./fakss +371 67426727

Rīcības komiteja/Organizing Committee

Goda prezidents/Honorary President: Agris Blaus (LAT)

Sacensību prezidents/President of the Event: Edgars Treiberģs (LAT)

Sacensību sekretāre/Show Secretary: Natālija Šakurova (LAT)

Preses dienests/Press Officer: Dace Millere (LAT), Kate Ansone-Bērziņa (LAT)

Sacensību direktors/Event Director: Kristīne Lisovska (LAT)

Tiesnešu kolēģija/Ground Jury

Prezidents/President: Kari Jalasolla (FIN)

Tiesnešu kolēģija/Member: Dainis Līvmanis (LAT), Hillars Talts (EST), Inga Miķelsone (LAT)

Ārzemju tiesnesis/Foreign Judge: Henriks Arle (FIN)

Maršrutu sastādītājs/Course Designer: Vladimirs Platovs (RUS)

Asistenti/Assistant: Sergejs Šakurovs (LAT), Aleksejs Jermolajevs (RUS), Ivo Miķelsons (LAT)

Galvenais rīkotājs/Chief Steward: Indra Gabaliņa (LAT)

Asistenti/Assistant: Svetlana Rudmieze (LAT)

FEI veterinārais delegāts/FEI Veterinary Delegate: Andress Tuvi (EST)

Sacensību veterinārārsts/Show Veterinarian: Aija Pavlovskā (LAT)

Sacensību atklāšanas ceremonija 2009. gadā.

Māra Millera foto

Guntars Siliņš ar Kalgari.

Māra Millera foto

Startē Ģirts Bricis.

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Ģirts Bricis saņem kausu.

Māra Millera foto

Centrāleiropas līga

PK Rīgas posma Grand Prix maršruta visi uzvarētāji un Latvijas labākie sportisti

World Cup CSI-W Rīga qualifies competition

1992. gads

1. Vladimirs Žukauskis	Štrom	Lietuva
5.-11. Sergejs Šakurovs	Fināls	Latvija
Reinis Jurašs	Filipīna	Latvija
Edijs Buls	Featra	Latvija

1993. gads

1. Vitālijs Mutulis	Balzamīns	Latvija
---------------------	-----------	---------

1994. gads – nenotika

1995. gads

1. Vincs Civinskis	Rajonas	Lietuva
5. Sintija Orlova	Hamlets	Latvija

1996. gads

1. Reins Pills	Bambuk	Igaunija
4. Olga Sniedze	Disko	Latvija

1997. gads

1. Vincs Civinskis	Grandas	Lietuva
2. Guntars Siliņš	Radiants	Latvija

1998. gads

1. Rims Rimkuss	Losjonas	Lietuva
2. Guntars Siliņš	Radiants	Latvija

1999. gads

1. Reins Pills	Mitjutland	Igaunija
7. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija

2000. gads

1. Gžegožs Kubiaks	Orkisz	Polija
2.-6. Sintija Orlova	Guido	Latvija

2001. gads

1. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija
-------------------	-----------------	---------

2002. gads

1. Roberts Šelbergs	Aktiv	ASV
5.-11. Guntars Siliņš	Salana-Radiants	Latvija

2003. gads

1. Gunārs Kletenbergs	Palladium	Igaunija
8.-13. Dainis Ozols	Gvidons	Latvija

2004. gads

1. Pernila Krusa Madsena	Marco's Delight	Dānija
2. Ģirts Bricis	Liberato H	Latvija

2005. gads

1. Gžegožs Kubiaks	Turbud Tempo	Polija
3. Dainis Ozols	Gvidons	Latvija

2006. gads

1. Hanno Ellermanis	Poncorde	Igaunija
5. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2007. gads

1. Reins Pills	Ritual	Igaunija
3. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2008. gads

1. Arsēnijs Špakovskis	Campino 51	Krievija
4. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija

2009. gads

1. Andis Vārna	Grand Libero	Latvija
----------------	--------------	---------

Māra Millera foto

Vitālijs Mutulis bija pirmais no Latvijas sportistiem, kurš uzvarēja Pasaules kausa Rīgas posmā 1993. gadā. Viņu sveic toreizējais Pasaules kausa direktors Makss Ammans no Šveices.

Māra Millera foto

Vincs Civinskis no Lietuvas priedējās par pirmo vietu 1995. gada sacensībās.

Māra Millera foto

Guntars Siliņš posma sacensībās uzvarēja 2001. gadā un tika urravots un sveikts ar tādām ovācijām, kādas Kleistos vēl nebija dzirdētas.

Māra Millera foto

Gunārs Kletenbergs ar Palladium no Igaunijas veic uzvarētāja goda apli 2003. gadā.

Sacensību noteikumi

World Cup CSI2*-W Rīga-2010 sacensību programmā ir iekļauti maršruti, kurus tiesā pēc FEI (Starptautiskās Jāšanas sporta federācijas) apstiprinātiem noteikumiem saskaņā ar katra maršruta noteikto artikulu. Mēģināsim īsi un saprotami paskaidrot skatītājam, par ko jātnieki sacensību laikā saņem soda punktus, un ko nozīmē šo sacensību maršrutiem piešķirtie artikuli.

Pirms sacensībām konkūra laukumā dalībnieki kājām drīkst ierasties tikai vienu reizi, ieskaitot arī pārleķšanu. Apskates laikā sportista apģērbam jābūt tīram un kārtīgam. Jābūt zābakos, baltās jājambiksēs, baltā vai gaiši tonētā virskreklā ar baltu kaklasaiti. Pēc apskates dalībnieki dodas iesildīt savus zirgus un tikai pēc tiesnešu uzaicinājuma drīkst ierasties sacensību laukumā. Atskatot zvanam, dalībniekam 45 sekunžu laikā jāšķērso starta līnija, kura, līdzīgi kā šķēršļi, tiek atzīmēta ar sarkanu karodziņu labajā pusē un baltu – kreisajā. Tiesa, ir daži sacensību veidi, kuros šķēršļus, starta un finiša līniju var šķērsot jebkurā virzienā. Par sacensību uzvarētāju kļūst dalībnieks, kurš atkarībā no sacensību veida saņem vismazāk soda punktu, beidz maršrutu visātrāk vai saņem visvairāk gratifikācijas punktu.

- Par katru gāztu šķērslī sods ir 4 soda punkti.
- Pirmā zirga nepaklausība – 4 soda punkti.
- Pirmā zirga nepaklausība ar gāztu

Starptautisko sacensību statusa apzīmējumi

CH – sacensības, kurās iekļauta vairāk nekā viena disciplīna.
 CS – tikai šķēršļu pārvarēšana.
 CD – tikai iejāde.
 CC – tikai trīsriņķa.
 CA – tikai pajūgu braukšana.
 CV – tikai voltizēšana.
 CN – nacionālās sac. (piem. CSN).
 CI – starptautiskās sacensības (CSI).
 W – sac., kurās notiek Pasaules kausa izcīņas sacīkstes (piem., CSI-W).
 CIO – oficiālās starptautiskās sacensības (piem., CSIO).
 Y – sacensības jauniešiem jātniekiem līdz 21g. v. (piem., CSIOY).
 J – sacensības junioriem līdz 18 g. v. (piem., CDIJ).
 P – sac. ponijiem (piem., CDNP).
 Ch – sac. bērniem (piem., CSIch).
 2* – zvaigžņu skaits norāda balvu fonda lielumu (piem., CSI5* – balvu fondam jābūt CHF 500 000 un vairāk).

Māra Millera foto

Jātnieki iepazīstas ar sacensību maršrutu.

šķērslī – 4 soda punkti plus laika korekcija par 6 sekundēm.

- Otrā zirga nepaklausība nozīmē dalībnieka izslēgšanu.

- Laika normas pārsniegšana tiek sodīta ar 1 soda punktu par katrām 4 sekundēm (vai frakciju no 4 s) ar vai bez laika ievērošanas.

- Jātnieka vai jātnieka un zirga kritiens nozīmē dalībnieka izslēgšanu.

Artikuls 238.2.1. Sacensības uz laiku nozīmē, ka, nosakot rezultātu, izšķirošais būs laiks, un par uzvarētāju kļūs sportists, kurš maršrutu būs veicis ar vismazāk soda punktiem vai vispār bez soda, visātrākajā laikā. Atkarībā no nolikuma, šajā maršrutā var notikt pārleķšana, taču tad pretendentiem jāuzrāda vienādi rezultāti (ievērojot sekundes simtdaļas). Pasaules kausa posma galvenais maršruts *Grand Prix* notiek saskaņā ar artikulu 238.2.2. Arī tās ir **sacensības uz laiku**, bet dalībniekiem ar vienādiem rezultātiem, kas pretendē uz pirmo vietu, ir tiesības piedalīties pārleķšanā. Tā notiek pēc tiem pašiem noteikumiem un sodu tabulas kā pamatsacensības, ievērojot šāda veida sacensību pārleķšanas noteikumus.

Pārējie dalībnieki ierindojami vietās atkarībā no soda punktiem un uzrādītā hita laika.

Artikuls 274.5.3. Sacensības divās fāzēs pielieto bieži, it īpaši, ja paredzams, ka piedalīsies daudz sportistu. Šīs sacensības ietver divas fāzes, kuras jāveic bez pārtraukuma ar identisku vai atšķirīgu kustības ātrumu. Pirmās fāzes finiša līnija ir starta līnija otrajai fāzei. Maršruta pirmā fāze sastāv no septiņiem vai deviņiem šķēršļiem, bet otrā fāze – no četriem līdz sešiem. Dalībnieki, kuri saņēmuši sodus pirmajā fāzē, tiek apturēti ar zvana signālu, kad viņi pārleķ pārleķto šķērslī vai pārsniedz

laika normu, kad ir šķērsota finiša līnija. Viņiem jāapstājas pēc pirmās finiša līnijas šķērsošanas. Dalībnieki, kuri nav saņēmuši sodus pirmajā fāzē, turpina maršrutu, kas beidzas pēc otrās finiša līnijas šķērsošanas. Uzvar dalībnieks, kurš otro fāzi veic bez soda punktiem (vai ar mazāko soda punktu skaitu, ja tīri neizlec neviens) un visātrāk.

Artikuls 269. Akumulācijas sacensības, kurās dalībnieks cenšas iegūt pēc iespējas vairāk pozitīvo jeb gratifikācijas punktu. Šīs sacensības notiek ar sešiem, astoņiem vai desmit šķēršļiem, kuriem pakāpeniski pieaug pārvarēšanas grūtības pakāpe. Grūtības pakāpi panāk ne tikai ar šķēršļu augstuma un platuma palielināšanu, bet arī ar trajektorijas sarežģīšanu. Gratifikācijas punktus piešķir sekojoši: 1 punkts par pirmo pārvarēto šķērslī, 2 punkti par otro šķērslī, 3 punkti par trešo u.t.t. Punktus nepiešķir par gāztu šķērslī. Parasti šīs sacensības ir ar džokeri, kas dalībniekam dod divas reizes vairāk punktu nekā pēdējais šķērslis veiksmīga lēciena gadījumā. Neveiksmes gadījumā no kopējās jau iegūto punktu summas tiek atņemts skaitlis, kurš ir divreiz lielāks par pēdējā šķēršļa numuru. Citas kļūdas tiek sodītas pēc tabulas A.

Artikuls 239. Tas nozīmē, ka par katru gāztu šķērslī jātnieks tiek sodīts ar 4 (dažos sacensību veidos ar 3) soda sekundēm, kuras pieskaita hita laikam. Pirmā zirga nepaklausība netiek sodīta, pirmā zirga nepaklausība ar šķēršļa sagāšanu – laika korekcija par 6 sekundēm, otrā zirga nepaklausība nozīmē dalībnieka izslēgšanu. Laika normu nenosaka, bet laika limits ir divas minūtes, ja distance ir īsāka par 600 m, un trīs minūtes, ja distance ir garāka par 600 m. Ja laika limits tiek pārsniegts, dalībnieks tiek izslēgts.

Rīcības kodekss zirga aizsardzībai

1. Visos jāšanas pasākumos zirgs vērtējams visaugstāk.
 2. Nacionālajai federācijai jākontrolē tās jurisdikcijā esošo personu un organizāciju rūpes par viņu zirgu labsajūtu.
 3. Pret zirgu jāizturas ar pelnītu sapratni.
 4. Vispārējai attieksmei un veterinārajai apkalpošanai jāgarantē zirga labsajūta un veselība.
 5. Jāievēro visaugstākās prasības zirgu ēdināšanā, to veselības aizsardzībā, apkopšanā un drošībā.
 6. Zirgu transportlīdzekļos jānodrošina nepieciešamā ventilācija, ēdināšana, dzirdināšana un veselīga vide.
 7. Jāpaaugstina treneru un sportistu zināšanu līmenis zirgu treniņa metodikā un rīcībā ar zirgu, jāvecina zinātniskie pētījumi hipoloģijā.
 8. Jebkuras treniņu vai jāšanas metodes jāpakļauj zirga labsajūtas nodrošināšanai, un tās nedrīkst balstīties uz FEI (Starptautiskā Jāšanas sporta federācija) nosodītās tehnikas izmantošanu.
 9. Zirga labsajūtas nodrošināšanas pasākumiem jādominē pār audzētāju, treneru, jātnieku, īpašnieku, organizatoru vai citu oficiālu personu interesēm.
 10. Starptautiskie un nacionālie likumi un reglamenti, kas attiecas uz jāšanas sportu un zirgu labsajūtu, jāievēro kā sacensībās, tā treniņos. Visi likumi, kas skar jāšanu, pastāvīgi jāaktualizē un jāpilnveido.
- Šis Kodekss tiek publicēts, sākot ar 1992. gada 1. janvāri, saskaņā ar FEI Ētikas komisijas lēmumu, lai nodrošinātu zirgu labsajūtu, kā arī vislielāko labvēlību jāšanas sportam.

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Šīs jāšanas sporta sacensības Latvijā loģiski piesaista arī vislielāko mediju uzmanību.

Daces Štrausas foto

Māra Millera foto

Pajūgu braukšanas demonstrējumi Natālijas Dreimanis izpildījumā.

Daces Štrausas foto

Māra Millera foto

Voltizēšanas priekšnesumi.

Pasaules kausa izcīņa Latvijā

Dace Millere

Jāšanas sporta sabiedrība un līdzjutēji ar patīkamu satraukumu gaida gada svarīgāko pasākumu Latvijas jāšanas sportā – Pasaules kausa izcīņas posma sacensības šķēršļu pārvarēšanā. Tad varam redzēt labāko sniegumu, ko spēj demonstrēt mūsu sportisti, arī izbaudīt augsta līmeņa sacensību organizāciju un skatītāju atsaucību.

Pasaules kausa izcīņas seriālu sāka organizēt 1978. gadā, pakāpeniski sacensības sarīkojot četrpadsmit līgās vairākos posmos ar prestižo finālu vienreiz gadā. Līdz 1998. gadam sacensību ģenerālsponsors bija zviedru automobiļu ražotājs koncerns Volvo, kurš pēc divdesmit gadiem šo sadarbību ar godu beidza, un tagad galveno sacīkšu patronāžu veic pati FEI – Starptautiskā Jāšanas sporta federācija.

Latvijas konkūristi Pasaules kausā pirmo reizi startēja 1990. gadā – Centrāleiropas līgas sacīkstēs Vācijas pilsētā Gērā.

Pēc tam, kad toreizējais Pasaules kausa direktors un šo sacensību idejas autors šveicietis Makss Ammans ieradās vizītē Latvijā, ar viņa vērtējumu tika nolemts, ka sporta bāze Kleistos ir piemērota vieta šīs līgas posma sacensību sarīkošanai. Pirmās sacīkstes Rīgā notika 1992. gadā.

Līdz šim augstākais Latvijas jātnieku panākums ir izcīnītā otrā vieta PK Centrāleiropas līgas kopvērtējumā. 1999. gadā to spēja Guntars Siliņš ar Radiantu.

Pēc iepriekšējiem pieteikumiem paredzams, ka Rīgas posma sacīkstēs šogad startēs aptuveni 50 sportistu ar 90 zirgiem. Pirmās savu līdzdalību apstiprinājušas: Lietuva, Igaunija, Krievija, Īrija, Beļģija, ASV un Latvija. Taču pieteikumu saņemšana brīdī, kad iespiešanai tika sagatavots šis izdevums, vēl turpinājās.

Otro gadu pēc kārtas sacensībām saglabāts divu zvaigžņu statuss. Audzis turnīra balvu fonds, – šogad tas ir 33 200 eiro un 800 lati. Tas uzskatāms par lielu Latvijas Jātnieku federācijas panākumu šajos apstākļos, kad ikvienam sporta veidam ir ļoti sarežģīti piesaistīt atsaucīgus atbalstītājus.

Māra Millere foto

Iejādes paraugdemonstrējumus sniedz Jūlija Stepanova.

Māra Millere foto

Mairi Peneli apsveic sacensību galvenais tiesnesis Kari Jalasolla un jāšanas sporta atbalstītājs Ojārs Petrēvics.

Māra Millere foto

Firmas Prike Latvija pārstāvji sveic Ģirtu Brici.

Māra Millere foto

Arēnā savu māku rāda vienīgā Baltijas valstu pārstāve Eiropas iejādes čempionātā Airisa Penele ar Ravelu.

Tiesāt – ar gudrību un eleganci

Dace Millere

Dainis Līvmanis kādreiz bija augstākās klases trīscīņas sportists, iekļūdams PSRS izlases kandidātu skaitā, un apguva visplašāko jāšanas sporta praktisko zināšanu spektru. Tad kļuva par treneri Grobiņā un paralēli pedagoga darbam sāka apgūt tiesneša praksi, kas starptautiskajā līmenī ir atsevišķs un godāts amats. Tagad šajā jomā viņš ir kļuvis par FEI starptautiskās kategorijas tiesneša kandidātu, vada valsts galvenās sacikstes, praktizējas ārzemēs un jau vairākus gadus strādā Pasaules kausa izcīņas Rīgas posma tiesnešu kolēģijā.

Līdz ar Daini Latvijas jāšanas sporta arbitru vidē ienākusi ne tikai profesionāla attieksme pret darbu, skrupuloza noteikumu nianšu analīze, svešvalodu apgušanas nozīmes apzināšana, bet arī virišķīga elegances un šarms.

– Kā, būdams Latvijas sacikšu galvenais tiesnesis, jūtaties, kad strādājat cita galvenā arbitra vadībā Pasaules kausa posma sacikstēs Rīgā?

– Tas ir ļoti svarīgs darbs – strādāt šāda ranga sacikstēs savās mājās. It kā ir mazāk darba nekā, piemēram, galvenajam tiesnesim Latvijas Jātņieku federācijas kausa izcīņas posmā vai valsts čempionātā, taču ir daudz lielāka atbildība. Ir jāprot risināt arī tie jautājumi, ko sacikšu organizētāji nav pat paredzējuši, jo dažādās neizpratnes un strīdus situācijās sportisti vispirms nāk lūgt palīdzību pie vietējā tiesneša. Rīgā – pie manis, Igaunijā un Lietuvā – pie kaimiņvalstu kolēģiem. Esmu priecīgs, ka varu palīdzēt, lai gan labprātāk veiktu tiešo arbitra darbu. Interesenta ir situācija, ka, piemēram, pēdējos gados Somijā vai Norvēģijā, risinoties Nāciju kausa sacikstēm, tiesnešu kolēģija ar nelieliem izņēmumiem, ieskaitot galveno tiesnesi, tiek veidota no vietējiem speciālistiem, izņemot ārzemju tiesnesi. Tas ir atsevišķs statuss sacensībās un atkarībā no sacikšu ranga atbilstošu cilvēku var izraudzīties organizētāji vai deleģēt FEI. Uzskatu, ka tas ir pareizi – pēc iespējas vairāk dot iespēju tiesāt sacensības vietējiem speciālistiem, taču ir savas nianšes. Katru sacensību rangs prasa atšķirīgu kvalifikāciju, un tikai jācer, ka laika gaitā jaunie tiesneši vēlēšies un spēs iegūt starptautisko kategoriju, lai visaugstākās raudzes sacensībās varētu strādāt savās mājās. Jebkurā valstī tas būtu izdevīgāk organizētājiem, jo samazinātos tiesnešu ceļa izdevumu apmaksa, lai gan apmak-

su par starptautisku sacensību tiesāšanu reglamentē FEI.

– Esat apguvis krietnu starptautisku sacensību pieredzi gan vērotāja, gan tiesneša amatā. Kā vērtējat Rīgas posma organizatorisko kvalitāti?

– FEI mani sūtījusi stažēties uz vairākām sacikstēm ārzemēs, un vienmēr tiek vaicāts, – vai esmu tiesājis sacensības Rietumeiropā... Jā, tas ir cits līmenis, ja vērtējam pasākumu norisi jāšanas sporta lielvalstī Vācijā. Taču, ja salīdzinu sacensības Norvēģijā vai vēl citās Eiropas valstīs, varu droši apgalvot, ka divu zvaigžņu turnīrs pie mums tiek sarīkots daudz augstākā līmenī nekā trīs zvaigžņu sacensības dažās citās valstīs. Gribu piebilst, ka ne tikai Pasaules kausa posms, bet lieliski organizētas bija arī Baltijas posma sacikstes pirms diviem gadiem Mārupē, ko savā saimniecībā paveica Mairis Penelis.

– Ar kādām izjūtām gaidāt šagada Pasaules kausa posmu Rīgā?

– Iepriecināja tas, ka Latvijas Jātņieku federācija pēdējos gados rīko seminārus tiesnešiem un maršrutu sastādītājiem Latvijā, kā arī atbalsta līdzdalību kursos un semināros ārzvalstīs. Tas palīdz kvalifikācijas celšanai. Prieks, ka ir pārvarētas šaubas sarīkot valsts mērogā

Dainis Līvmanis tiesā stila maršrutu.

sacensības ar jātņieka darbības un zirga kustības stila novērtējumu. Tas palīdz jātņiekiem pilnveidot meistarību, trenēt savus zirgus, ka arī tiesnešiem –

LJF kausa izcīņas galvenais tiesnesis Dainis Līvmanis apbalvo Anitu Kauliņu.

argumentēt savu vie-dokli. Divritenis nav jāzgodro no jauna, – esam nonākuši pie jāšanas sporta lielvalstu pieredzes, un domāju, ka šogad arī mūsu sportistu sniegums Pasaules kausa posma dažādos maršrutos būs kvalitatīvāks. Taču lielākais gandarījums ir par to, ka Latvijas Jātņieku federācija arī šajos ekonomiskajos apstākļos spēj sarīkot Pasaules kausa izcīņas posmu, turklāt saglabājot sacikšu augsto divu zvaigžņu statusu.

It kā starptautiskas sacensības tiesāt ir vieglāk, jo ir vairāki arbitri, notiek rotācija, un process nav tik vienmuļš. Bet katru brīdi jādomā par sekām, kādas var būt vissīkākajai kļūdei. Atzišos, Latvijas sacikstēs reizēm par kļūmi var pietikt ar draudzīgu atvainošanu sportistam un informācijas paziņošanu skaļrunī, bet starptautiskās sacikstēs var sekot protesti, finansiālas sankcijas organizētājiem.

– Cik lielā mērā tiesneša darbs atkarīgs no tā, cik profesionāls ir maršrutu sastādītājs?

– Faktiski tas mūsu darbu daudz neietekmē, lai gan tiesnešu kolēģijai jāveic maršruta pārbaude pirms tam, kad ar to sākuši iepazīties sportisti. Nepatīkšanas gadās, kad mazāka mēroga sacensībās organizētāji taupības nolūkos uztic maršrutu veidošanu „gadījuma” maršrutu sastādītājiem. Tāpēc esmu ļoti priecīgs, ka šogad Rīgas posmā par galveno maršrutu sastādītāju strādās starptautiski augsti atzīts speciālists Vladimirs Platovs no Krievijas, kas, domāju, padarīs interesantākas sacensības sportistiem.

Māra Millera foto

LJF kausa izcīņas otrais posms

Dace Millere

Kleisti, 12.-13. jūnijs, konkurss

Sporta centrā *Kleisti* risinājās Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas otrā posma sacensības šķēršļu pārvarēšanā vispārējā konkurencē, poniju jāšanā un amatieriem. Ja pirmajā posmā kopā sacīkstēs tika reģistrēti 267 starti, tagad to bija vēl mazliet vairāk – 278. Tas liecina, ka dalībnieku interese ir noturīga, jo jāņem vērā fakts, ka daži jātnieki bija devušies arī uz sacensībām ārzemēs. Diemžēl netika atklāta sezona uz Kleistu lielā zāles laukuma, jo šādu lēmumu ietekmēja laika apstākļi.

Lielākā intriga bija pirmās dienas septītajā, sarežģītākajā maršrutā ar 135 cm augstiem šķēršļiem. Pamatmaršrutu bez soda punktiem veica septiņi dalībnieki. Taču pārlešānā saīsināto distanci nekļūdīgi veica tikai divi lietuvieši – Kostas Gaigals ar *Cashmir* un Daneliuss Gutkauskas ar *Lakvelu*. Viņi attiecīgi ieņēma arī pirmo un otro vietu pēc laika rezultātiem – 39,42 un 46,85 sekundes. Vēl trīs dalībnieki finišēja ar četriem soda punktiem, ieņemot turpmākās vietas: Andis Vārna ar Arabiku (SK *Quattro*) – 40,98 s, Guntars Siliņš ar *Kalgari* (SK *Mežstrazdiņi*) – 45,84 s un Tija Alise Jurjāne ar *Jasmin* (SK *Temperaments*) – 46,38 s.

Ievērojama atsaucība atkal bija maršrutos ar jātnieka darbības un zirga kustības stila

vērtējumu ar atzīmēm. Prieks, ka stabili attīstās poniju jāšanas un amatieru kustība kopumā.

Sacensību galvenais tiesnesis **Dainis Līvmanis**: – Esmu ļoti priecīgs par to, ka Latvijas Jātnieku federācija pieņēmusi pareizu lēmumu – atjaunot maršrutu tiesāšanu ar atzīmēm par jātnieka darbības vai zirga kustību stila novērtējumu. Reizēm gan nākas uzklaustīt jātnieku neizpratni par viņiem doto novērtējumu, taču tiesneši cenšas to skaidrot, konfliktsituāciju praktiski nav, bet ar katrām sacīkstēm redzama izaugsme visās trīs grupās – vispārējā konkurencē, poniju jāšanā un amatieru konkurencē. Sacensībās piedalījās daudz Lietuvas sportistu un guva arī godalgotās vietas. Domāju, tas ir labi vairāku iemeslu dēļ. Pirmkārt, tas apliecina mūsu sacensību organizatorisko kvalitāti, ja kaimiņi vēlas šeit startēt. Otrkārt, tas ir labs pamudinājums mūsu sportistiem censties vairāk. Jā, Andis Vārna un vēl daži sportisti regulāri startē ārzemēs un prot novērtēt tur notiekošo sacensību līmeni un savu startu kvalitāti. Bet daudziem šādu iespēju nav. Tāpēc labi, ka lietuviešu līdzdalība mūsu sportistiem neļauj ieslīgt pašapmierinātībā un domāt, ja jau viņi ir pirmie savā stallī, tad tā būs arī citur...

Laima Lāce.

Elizas Milleres foto

Jevgenijs Bibikovs.

Māra Millera foto

Guntars Siliņš.

Māra Millera foto

Andis Vārna.

Māra Millera foto

Kate Ansonē.

Māra Millera foto

Ģirts Bricis.

Māra Millera foto

Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņa

II posms

Konkūrs

Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 105 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās bērni līdz 16 g. v.; 24 dalībnieku starts)

Vārds, uzvārds	Zirga vārds	Īpašnieks	Komanda	Rezultāts
1. Krista K. Alksne	Kamene	D. Tihomirova	SK Sport de Lux	7,2 b.
1. Gabija Gelazute	Fenikšas	-	Lietuva	7,2 b.
3. Ieva Brazīte	Latonas	-	Lietuva	7,0 b.

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 115 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās juniori līdz 18 g. v.; 24 dalībnieku starts)

1. Dovile Matulīte	Paulchen Panther	-	Lietuva	7,7 b.
2. Dovile Matulīte	Herminas	-	Lietuva	7,6 b.
3. Gouda Kajaļuta	Bossanova	-	Lietuva	6,7 b.
3. Monika Čālite	Karmena	-	SK Kriķi	6,7 b.

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, divās fāzēs, piedalās jaunie jātnieki līdz 21 g. v.; 17 dalībnieku starts)

1. Kristīne Baradovska	Corinte	A. Luse	JSK Princis	0 s.p./46,59 s
2. Kristaps Neretnieks	Ishors II	K. Neretnieks	SC Kleisti	4 s.p./47,86 s
3. Jevgeņijs Kutepovs	Karmena	-	SK Kriķi	4 s.p./49,55 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 105 cm, sacensības ar zirga kustības stila novērtējumu, piedalās zirgi līdz 5 g. v. vai tie, kas startē pirmo sezonu; 40 dalībnieku starts)

1. Ģirts Bricis	Lady Lora	K. Ansonē	SK Sport de Lux	7,63 b.
2. Sarmīte Pētersone	La Valetta	TJK	Talsu JK	7,37 b.
2. Židrūns Garbenis	Bayern Star	-	Lietuva	7,37 b.

Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums līdz 115 cm, sacensības ar zirga kustības stila novērtējumu, piedalās zirgi līdz 6 g. v.; 20 dalībnieku starts)

1. Kosta Gaigals	Bakardi	-	Lietuva	8,30 b.
2. Andis Vārna	Quirasi	D. Bērziņa	SK Quattro	8,13 b.
3. Mats Petraitis	Lordano	-	Lietuva	7,70 b.

Maršruts nr. 6 (šķēršļu augstums līdz 125 cm, ar džokeri uz laiku; 49 dalībnieku starts)

1. Ģirts Bricis	Force Guy	K. Ansonē	SK Sport de Lux	65 p./61,15 s
2. Linda Anšule	Lemons	L. Anšule	SK Tiraines staļļi	65 p./70,10 s
3. Sarmīte Pētersone	Cantos 5	TJK	Talsu JK	65 p./70,15 s

Maršruts nr. 7 (šķēršļu augstums līdz 135 cm, ar pārlekšanu; 27 dalībnieku starts)

1. Kosta Gaigals	Cashmir	-	Lietuva	0 s.p./39,42 s
2. Daneliuss Gutkauskis	Lakvels	-	Lietuva	0 s.p./46,85 s
3. Andis Vārna	Arabika	-	SK Quattro	4 s.p./40,98 s
4. Guntars Siliņš	Kalgari	J. Mežnieks	SK Mežstrazdiņi	4 s.p./45,84 s
5. Tija Alise Jurjāne	Jasmin	T. Jurjāne	SK Temperaments	4 s.p./46,38 s

Poniju jāšana

Maršruts nr. 1 (vadības maršruts, sacensības uz atzīmi, piedalās jātnieki ar 1. un 2. grupas ponijiem; 12 dalībnieku starts)

Atzīmi „loti labi” saņēma: Arta Židele ar Toby (JSK Princis), Anna Emīlija Starta ar Les Parīze (JSK Atēna), Darja Berkova ar Rabana (SK Tiraines staļļi), Madara Pētersone ar Toby, Anda Židele ar Next Star (abas JSK Princis), Zane Šteinberga ar Dzelda (Saldus JSS)

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 50 cm, divās fāzēs, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās jātnieki ar 1. grupas ponijiem; 10 dalībnieku starts)

1. Monta Pareiza	Džipa	-	Saldus JSS	7,2 b.
2. Monta Pareiza	Džipsijs	-	Saldus JSS	7,0 b.
3. Margarita Prokofjeva	Kamene	A. Ozoliņa	JSK Atēna	6,2 b.

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 90 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās jātnieki ar 1. un 2. grupas ponijiem; 15 dalībnieku starts)

1. Anita Kauliņa	Mazepa	-	Saldus JSS	7,2 b.
2. Rēzija Rumpē	Tango	-	Saldus JSS	7,0 b.
3. Anna Šellere	Les Parīze	-	JSK Atēna	6,9 b.

Amatieri

Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 105 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu; 21 dalībnieku starts)

1. Kate Ansonē	Clarence 22	-	SK Sport de Lux	8,0 b.
2. Jevgeņijs Bibikovs	Džesika	E. Bibikova	JSK Elinas staļļi	7,6 b.
3. Jevgeņijs Bibikovs	Asīrietis	E. Bibikova	JSK Elinas staļļi	7,0 b.

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, divās fāzēs; 19 dalībnieku starts)

1. Ingrīda Lizbovska	Nostrdamus	-	LJSAA	0 s.p./43,79 s
2. Laima Lāce	Dalida	-	SK Tiraines staļļi	0 s.p./46,16 s
3. Mareks Samohvalovs	Quandella	S. Samohvalova	RVA	0 s.p./46,81 s

Trešoreiz LJF prezidenta amatā Agris Blaus

Dace Millere

Sporta centrā Kleisti 26. maijā notika Latvijas Jātnieku federācijas biedru sapulce. Vispirms izskanēja līdzšinējā LJF prezidenta Agra Blaua ziņojums par paveikto aizvadīto četru gadu laikā, notika LJF prezidenta vēlēšanas un jaunā prezidija sastāva apstiprināšana. Uz trešo termiņu LJF prezidenta amatā tika ievēlēts **Agris Blaus**.

Sekojošajā izmaiņām Latvijas Sporta likumā, šogad notika LJF biedru pārreģistrācija, jo šo statusu tagad var iegūt tikai juridiskas personas. Sākot savu ziņojumu par aizvadīto četru gadu darbu, Agris Blaus vispirms izteica pateicību jāšanas sporta saimei par aktivitāti, jo biedru statusam pārreģistrējušies 42 klubi, SIA, zemnieku saimniecības un citi kolektīvi. Turklāt uz sapulci tie arī bija ieradušies kuplā skaitā, - bija pārstāvēti 39 biedri.

LJF prezidents uzsvēra, ka aizvadītajos astoņos gados, kopš viņam uzticēts šis amats, federācijas vadība stingri sekusi pašas izvirzītajiem uzdevumiem, kas formulēti ilgtermiņa dokumentā *Jāšanas sporta attīstības programmas pamatvirzieni*. Īstenojot tajā teikto, galvenā uzmanība pievērsta sekojošiem virzieniem:

- Jāšanas sporta vadība un koordinēšana valstī, nodrošinot LJF ikdienas darbu, sacīkšu organizāciju, kā arī aktīvi piedaloties valsts mēroga organizāciju darbā ar federāciju pārstāvniecību – Latvijas Sporta federāciju padomes un Latvijas Olimpiskās komitejas pasākumos. Ar katru gadu federācijas darbs kļuvis aktīvāks, un

Trešo reizi pēc kārtas par LJF prezidentu ievēlēts Agris Blaus.

šobrīd svarīgākais uzdevums ir rūpēties par to, lai Sporta centrā Kleisti tiktu saglabāts jāšanas sports, jo valsts bāzes finansēšanu no 1. jūlija pārtrauc. LJF izstrādājusi savus priekšlikumus sporta centra apsaimniekošanā, ņemot vērā, ka šī sporta bāze ir stratēģiski svarīga – tā ir vienīgā vieta Latvijā, kur var sarīkot sacensības visaugstākajā līmenī, kā arī apmācīt jāšanas sportā tik lielu audzēkņu skaitu.

- Latvijas mēroga un starptautisku sacensību organizēšana katru gadu, neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju, notiek ar labākām sekmēm un lielākā skaitā. Piemēram, LJF kausa izcīņas sacensības šķēršļu pārvarēšanā šosezon notiks jau piecos posmos (nevis trijos, kā

iepriekš) un krietni audzis arī dalībnieku skaits. Bet Rīgā jau daudzus notiekošās Pasaules kausa Centrāleiropas līgas posma sacensības FEI atzinusi par vienām no vislabāk sarīkotajām šajā līgā. LJF prezidents pateicās visiem kolektīviem reģionos, kas spēj sarīkot savas sacensības, kā arī atgādināja, ka to organizēšanu nu jau piecu LJF sekciju ietvaros (šķēršļu pārvarēšana, iejāde, pajūgu braukšana, poniju jāšana un paraolimpiskā iejāde) federācija atbalsta ar elektroniskās starta iekārtas, tai nepieciešamās datortehnikas un personāla nodrošināšanu.

- Popularizējot jāšanas sportu, izveidojusies laba sadarbība ar izdevumu *Zirgu Pasts*, portālu *elittesport.lv* un vairākiem citiem medijiem, kas regulāri publicē LJF informāciju par sacensībām un citām aktualitātēm. Aktualizēta federācijas interneta mājas lapa, un tagad jau pirms sacensībām sportisti var iepazīties ar paredzēto starta kārtību, kā arī operatīvi uzzināt rezultātus, informāciju par semināriem, mūsu sportistiem piedāvātajiem startiem ārzemēs.

- Tiek atbalstīti Latvijas sportistu starti ārzemēs, gan samaksājot starta naudu, gan, atkarībā no ranga, sedzot citus izdevumus, kā tas bija, kad pagājušogad pilnībā tika finansēts Airisas Peneles starts Eiropas čempionātā iejādē, kas bija pirmais šāds Baltijas valstu sportistu izcīnīts panākums.

- Paaugstinot tiesnešu, treneru, maršrutu sastādītāju kvalifikāciju, LJF ne tikai pati rīko seminārus ar mūsu un ārzemju labāko speciālistu piedalīšanos, bet atbalsta līdzdalību semināros ārzemēs mūsu aktīvākajiem tiesnešiem un maršrutu sastādītājiem, piemēram, Ivo Miķelsonam, Sergejam Šakurovam (maršrutu sastādīšana),

Jautrīte un Raimonds Krūmiņi ar aplausiem sveic vēlēšanu rezultātus.

Sanāksmes laikā Zirgu Pasts bija pieprasīta lasāmviela.

Māra Millera foto

Uz pārvēlēšanu sanākumi bija ieradušies gandrīz visu Latvijas Jātņnieku federācijas biedru pārstāvji.

Dainim Līvmanim (konkūra tiesāšana), Anitai Mangalei un Natālijai Šakurovai (paraolimpiskās iejādes tiesāšana). Šobrīd turpinās Latvijas tiesnešu un maršrutu sastādītāju pārestestācija un jaunu sagatavošana.

- Aktīvi risinās darbs jau minētajās piecās LJF sekcijās, patiecoties to vadītāju un entuziastu darbam. Starptautiskā līmenī īpaši pamanīta darbošanās paraolimpiskās iejādes jomā, un Latvijai tiek piedāvāts sarīkot Eiropas čempionātu speciālās olimpiādes programmā.

Nobeidzot savu ziņojumu, Agris Blaus pateicās visiem sekciju vadītājiem, treneriem, tiesnešiem, sacensību stjuartiem un sportistiem, kuru aktivitāte ļāvusi sporta veidam nemītīgi attīstīties. Protams, īpašs paldies skanēja LJF valdes locekļiem, kuri pratuši iesaistīt federācijas darbā sponsorus, jo bez to atbalsta darbs nebūtu iespējams šajos apstākļos, kad valsts atbalsts federācijai, tāpat kā citām, ir neliels.

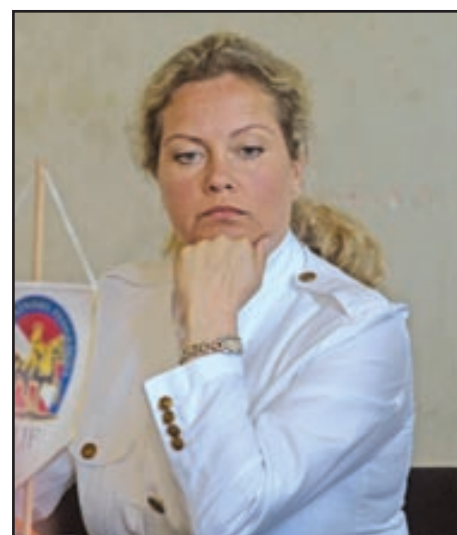
Pēc LJF prezidenta vēlēšanām, kurās jau trešo reizi uz četriem gadiem šis darbs tika uzticēts Agrim Blauam, viņš, kā paredz LJF statūti, nosauca savus kandidātus LJF prezidija sastāvam, kas arī tika apstiprināti. Šo amatu turpmāk ieņems:

**Aivars Muravskis,
Aleksejs Tjurkins,
Māris Millers,
Jautrīte Krūmiņa,
Dainis Līvmanis,
Gita Skoka,
Edgars Treibergs,
Ojārs Petrēvics,
Juris Mežnieks,
Ēvalds Goba.**

Izraudzītie cilvēki jāšanas sporta sabiedrībā labi zināmi, jo vai nu darbojušies iepriekšējās LJF sasaukuma prezidijās, vai apliecinājuši sevi kā attīstības procesā ieinteresēti zirgu īpašnieki, klubu pārstāvji, pasākumu atbalstītāji.

Revīzijas komisijā tika ievēlētas: **Vija Glāzere, Dace Stūre un Anita Mangale.**

Var vaicāt, vai darbā tiešām nav bijis trūkumu? Protams, strīdīgi jautājumi pastāv, taču LJF prezidijs tos cenšas risināt nekavējoties, apspriežot sekcijās un to treneru padomēs, un neatliekot uz vēlāku laiku, lai problēmas nesamiltu. Arī tas ar katru gadu izdodas labāk, jo cilvēki iemācījušies savas ambīcijas pārvarēt jāšanas sporta vārdā, ja jau tam nolēmuši veltīt savu mūžu. Izmanojot iespēju tikties, tika apspriesti arī vairāki darba jautājumi. Piemēram, nepieciešamība sertificēt sacīkšu laukumus, kuru Latvijā kļūst arvien vairāk, veikt nelielas izmaiņas sacensību dalībnieku iedalījumā vecuma grupās, formulēt, ar kādiem noteikumiem Latvijas sacīkstēs var startēt ārvalstnieki, ja viņi kļūst par Latvijas klubu biedriem u. c. Atbildot uz jautājumu, vai nevarētu radīt iespēju sacensties sporta klubiem savā starpā, Agris Blaus jau ZP iepriekšējā numurā, tāpat kā sapulcē sacīja, ka tiks izveidoti noteikumi sporta klubu vērtējumam no nākamā gada sākuma.

Māra Millera foto

LJF ģenerālsēkretāres amatu atkal pildīs Kristine Lisovska.

Andim Vārnām panākumi Maskavā

Diāna Dadzīte

Andis Vārna uz Krieviju – sacensībām Maskavā devās ar SIA Kurzemes sēklas piederošo zirgu *Irāsir*, AS Agrofirma *Tērvete* zirgu *Grand Libero* un Diānas Bērziņas zirgu *Marmors*. Vairākos maršutos tika gūti labi panākumi.

Sacensību pirmajā dienā Andis ar *Marmoru* ierindojās ceturtajā vietā, kur šķēršļu augstums bija līdz 135 cm. Sestdien, sacensību otrajā dienā,

skanēja Latvijas valsts himna par godu Vārnas uzvarai ar *Marmoru*, savukārt ar *Grand Libero* tika iegūta ceturta vieta maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 140 cm. Svētdien ar *Grand Libero* dažas sekundes simtdaļas Andi šķīra no uzvaras, līdz ar to otrā vieta konkūrā ar šķēršļu augstumu līdz 145 cm. *Grand Prix* maršrutā (160 cm) Andis startēja ar *Irāsir*, taču jātnieks distanci neveica līdz galam un nolēma izstāties.

Māra Millera foto

Darbu LJF prezidijā turpinās Gita Skoka.

Anda Vārnas iespaidi Doņeckā

Diāna Dadzīte

Andis Vārna no 14. līdz 23. maijam piedalījās CSI2* un CSI3* sacensībās Ukrainas pilsētā Doņeckā. Andim šajās sacensībās labākie rezultāti bija divas trešās vietas: pirmajā nedēļā ar Marmoru maršrutā ar 140 cm augstiem šķēršļiem un otrajā nedēļā – ar Arabiku 135 cm augstā konkūrā.

Baiba Dinsberga, Anda palīgs par sacensībām Doņeckā:

Uz Doņecku otro reizi

– Bijām tur jau rudenī. Mums ļoti patika, jo tur notiek kvalitatīvi organizētas sacensības, viss ir pārdomāts. Iebraucot sacensību teritorijā ir tāda sajūta, ka iebrauc „mazajā Vācijā”.

Brīžiem šķīta, ka jāturas pie stūres, lai nenokristu

– Ceļš ir tāls, 2400 km uz vienu pusi. Braucām ar divām mašīnām, mēs un Lietuvas sportists Bens Gutkausks. Sarežģīts process bija robežas šķērsošana, jo jānokārto ļoti daudzas formalitātes. Taču patīkami bija tas, ka sacensību organizētāji deleģēja cilvēku, kurš palīdzēja šķērsot robežu. 70 km pēc Ukrainas robežas šķērsošanas, Lvovā atpūtinājām zirgus, tad septiņos no rīta turpinājām 22 stundu garo ceļu līdz Doņeckai. Sacensību organizētāji regulāri zvanīja un interesējās, vai viss ir kārtībā, un pat piedāvāja policijas konvoju no robežas līdz sacensību vietai. Mēs gan neizmantojām šo piedāvājumu, nebija tādas vajadzības. Ceļi gan ir sliktas kvalitātes, lai neteiktu vairāk. Vidējais ātrums 60 km/h, brīžiem šķīta, ka jāturas pie stūres, lai nenokristu no krēsla. Pārmaiņus pie stūres sēdos gan es, gan Andis, kamēr viens brauca, tikmēr otrs pagulēja.

Mūsu zirgi ceļu pārcieta labi

– *Irasir* un *Marmor*s jutās labi, jo abi uz Doņecku brauca jau otro reizi. Arabika gan bija mazliet sagurusi, jo tik garu ceļu mēroja pirmo reizi. Taču, salīdzinot ar Vācijas zirgiem, kuri ceļu mēroja četras diennaktis, mūsējie jutās labi. Dažiem vācu zirgiem radās veselības problēmas, piemēram, transporta slimība. Ierodoties

sacensību vietā, zirgam nekavējoties tika sniegta medicīniskā palīdzība, ja tāda bija nepieciešama.

Viss ir pārdomāts līdz pēdējam sīkumam

– Sacensību dalībniekiem tika piedāvāts vasaras stallis. Pie katras ejas bija to valstu karogi, kuriem tur stāvēja zirgi. Zirgiem būdās skaidas lielā daudzumā, kas ir retums, aizbraucot uz sacensībām citur. Turklāt skaidas un siens bija bez maksas. Sacensību vietā viss izdomāts līdz pēdējam sīkumam. Skatītāji un sportisti

Andis Vārna.

Māra Millere foto

pilnīgi atdalīti cits no cita. Bija tribīnes speciāli sportistiem, kas atradās iesildes laukuma pusē, un skatītāji tur nevarēja iekļūt, – sportistam vai palīgam nebija jāmeklē kāda brīva vieta starp skatītājiem, lai apsēstos.

Arī kafējnīcas bija atsevišķi no skatītājiem. Mūs ēdināja trīs reizes dienā, arī starp sacensībām, brīvajās dienās. Mmm, tā garšīgā laša zupa... Notika arī pāris banketu, vienā no tiem uzstājās Ukrainas humoristi. Galdi, protams, bija bagātīgi klāti. Krievijas sportisti jokoja, ka beigsies ikri, bet vienīgais, kas aptrūkās, bija dakšiņas.

Sarunai pievienojas Andis Vārna:

Šķērslis – zebra

– Doņeckā bija šķēršļi, kādus nebiju pārvarējis. Tie bija dizainera veidoti tieši šai sacensību vietai, tātad nestandarta, piemēram, šķērslis kā zebra. Tas bija kas jauns un interesants gan man, gan zirgiem.

Laukums tika papildināts ar speciālu materiālu un noblietēts

– Pēc pirmās nedēļas sacensībām sportisti izteica viedokli, ka laukums ir nedaudz par mīkstu. Un dažās dienās līdz otrās nedēļas sacensībām laukums tika uzarts, papildināts ar speciālu materiālu un atkal noblietēts. Otrajā nedēļā uzlija tāds lietus kā Kleistos, LJF kausa pirmajā posmā, viss laukums bija liela pelķe, bet drīz vajadzēja sākties startam. Šķēršļi tika ātri pārkārtoti tā, lai nebūtu jālec pa lielām pelķēm, bet patiesībā pirms starta laukums bija jau teju nožuvis. Lūk, ko nozīmē kvalitatīvs laukums.

Viss bez steigas

– Tur viss notika mierīgi, bez steigas un nervozitātes. Sportistam nebija jāiet sacensību laukumā, kamēr iepriekšējais nebija finišējis. Gluži pretēji, stjuarts teica, – mierīgāk, gan visu paspēsi.

Tāda sajūta, ka tevi gaida atkal

– Sacensību organizētāji regulāri interesējas par sportistiem, un bija tāda sajūta, ka

viņi to dara nevis pieklājības dēļ, bet tāpēc, ka viņiem tiešām interesē, kā tu jūties. Ja radās kādas problēmas, tad teju vai piecu minūšu laikā viss tika atrisināts.

Ieteikums organizētājiem Latvijā

– Mazliet vairāk pieklājības, mazliet smaidīgākas sejas un nedaudz vairāk vēlmes paaugstināties par to, kā sportists atbraucis līdz sacīkšu norises vietai un kā jūtas zirgi. Nevar salīdzināt CSI sacensības Rīgā ar sacensībām tur, kaut vai no sadzīvīskā viedokļa. Bet tas nozīmē tikai to, ka ir vēl kas, ko mācīties un uz ko tiekties. Lai izdodas!

Kannu leģendas

Sagatavoja Dace Štrausa

Vieta, kur norisinājās divas pasaules dārgākās jāšanas sporta sacensību sērijas – konkūrā Globālā čempionu tūre (GCT) un iejādē Pasaules iejādes meistari (WDM), ir leģendāra ne tikai ar Kannu kinofestivālu

Kannu apkaime.

mūsdienās, bet ar romantikas apdvesto stāstu par dzelzs masku, kas apspēlēta neskaitāmās filmās, romānos un televīzijas raidījumos. 17. un 18. gadsimtā uz nelielās saliņas Santa Margarita kādu jūdzi no Kannu krasta atradās slavens cietums, kur tika ieslodzīti Francijas ienaidnieki. 1687. gadā šeit vienpadsmit gadus atradās kāds cietumnieks, kura identitāte līdz pat šim laikam nav atklāta. Varbūt tas bija Luija XIV plānprātīgais dviņu brālis vai varbūt slavens aktieris un aktīvists Moljērs, bet varbūt kāds angļu augstmanis, kurš gribēja gāzt Saules karali? Pilnīgi iespējams, ka tā bija viņa nevis viņš, piemēram, karaļa Luija XIII pirmdzimtā meita. Valsts stabilitātes vārdā, jo karalis gribēja, lai troni manto dēls, viņš meitu varēja arī ieslodzīt kaut kur tālāk no Parīzes. Protams, šie stāsti lielā mērā ir vēstures spekulācijas. Tomēr dažādi dokumenti liecina, ka šāds ieslodzītais patiesi ir bijis cietumā un varbūt pat vairāki,

Austrāliete Edvina Aleksandere ar Cevo Itot du Chateau ciņā par uzvaru.

Valentīna Trupa ar Eremo del Castegno uzvar speciālajā Lielās balvas shēmā.

jo tas tajos laikos nebija kaut kas īpašs, kad cietumos turēja cilvēkus ar neatklātu identitāti. Mūsdienās cietumu, kas ir Karaliskā forta sastāvdaļa, var apskatīt, veicot nelielu braucienu ar laivu no Kannu ostas. Caur trīskārši restoto logu var redzēt Kannu krastmalu, kur izvietoti stajļi, un arēnu, kur norisinās sacensības jāšanas sportā.

Globālā čempionu tūre Kannas, 10.-12. jūnijs, konkūrs

Austrāliete Edvina Aleksandere sakāva tādas pasaules slavenības kā Kevins Stauts, Džesika Kurtēna, Markuss Enings un Marko Kučers aizraujošā pārlekušanas maršrutā *Grand Prix de Ville de Cannes*, saņēmot balvā 95 000 eiro. Viņa jāja pēdējā un zināja, ka vienīgais, kas jāizdara, ir jāveic maršruts tīri, jo visi iepriekšējie pārlekušanas dalībnieki jau bija paspējuši saņemt pa četriem soda punktiem. Mazais *Cevo Itot du Chateau*, kam „sirds ir lielāka par pašu”, veica maršrutu, ne reizes pat nepieskaroties kādai šķēršļa kārtīnai. Milzīgā ātrumā jāja gan francūzis Kevins Stauts, kurš ieņēma otro vietu (57 000 eiro), gan Džesika Kurtēna, kura ierindojās trešajā vietā (38 000 eiro), tomēr abi nogāza pa kārtīnai. Ceturtajā un piektajā vietā vācieši Marko Kučers un Markuss Enings, kuri vēl joprojām atrodas šīs sacensību sērijas kopvērtējuma galvgalī.

Vienā no galvenajiem ātruma maršrutiem uzvarēja brazīlietis Alvaro de Miranda Neto ar *AD Norson*. Viņš jāja trešais pēc kārtas 43 ļoti spēcīgu dalībnieku konkurencē, kas sportistu iepriecināja, jo patiešām nav viegli sagaidīt visu pārējo startus, lai saprastu, ka ir gūta uzvara. Miranda pastiprina mūsu interesi arī kā igauņu jātnieka Reina Pilla bijušā jājamzirga *Big Boy* jaunais īpašnieks.

Nākamās šīs sērijas sacensības notiek Monako no 24. līdz 26. jūnijam.

Pasaules iejādes meistari Kannas, 12. jūnijs, iejāde

Izabella Verta ar *Warum Nicht FRH*, veicot *Exquis WDM* Lielās balvas fristailu, beidzot guva uzvaru kopš atgriešanās starptautisko sacensību arēnā pēc pusgada pārtraukuma dopinga skandāla un dēla piedzimšanas dēļ. Izabella piedalījās jau trešajās 100 000 eiro vērtajās WDM CDI5* sacensībās un uzvarēja ar rezultātu 77,95%. Otro vietu izcīnīja beļģis Stefans van Ingelgems ar *Withney van't Genthof* ar rezultātu 70,90%, bet trešajā vietā jātnieks no Polijas Mihaels Rapcevičs ar *Randon*, kura rezultāts bija 69,20%.

Izabella precīgi smaidīja apbalvošanas ceremonijā, kas notika jau pēc pusnakts,

Ātruma maršruta uzvarētājs brazīlietis Alvaro de Miranda Neto ar *AD Norson*.

Izabella Verta ar *Warum Nicht FRH* uzvar fristailā.

par uzvaru kopā ar 2007. gada Pasaules kausa uzvarētāju zirgu *Warum Nicht*.

Izabellas un *Warum Nicht* sniegumā bija dažas sīkas kļūdas. Piemēram, izpildot kāju maiņu, *Warum Nicht* interesi izraisīja nevis vēja purinātās arēnas dekorācijas, bet kāds vads, tādēļ programmas izpilde nedaudz sajuka. Tomēr kopumā Verta ar savu uzstāšanos ir ļoti apmierināta, un šīs dienas Kannās uzskata gandrīz vai par jauku atvaļinājumu.

Pēc šī starta viņa ieņem pirmo pozīciju WDM sacensību sērijā.

Speciālajā Lielās balvas izcīņā uzvarēja itāliete, 24 gadus vecā Valentīna Trupa ar *Eremo del Castegno* - rezultāts 71,042%. Šī ir viņas pirmā uzvara ārpus savas valsts robežām kopš 2007. gada Eiropas čempionāta Vācijā, kad jauno jātnieku konkurencē tika gūta uzvara Lielās balvas fristailā. Otrajā vietā jaunais vācu jātnieks Matias Aleksanders Rāts ar *Triviat UNICEF* - 69,667%, bet trešajā – arī vāciete Anja Ploncke ar *Le Mont d'Or* ar rezultātu 68,792%.

Nākamās WDM sērijas sacensības risinās Zviedrijā Falsterbo no 3. līdz 11. jūlijam. Šajā vietā WDM sacikstes notiks pirmo reizi.

Meydan FEI Nāciju kauss

Sagatavoja Dace Štrausa

Roma, 28. maijs, konkurss

Francijas komanda neatlaidīgi virzās uz priekšu *Meydan* FEI Nāciju kausa šīs sezonas izcīņā, jau atkal ieņemot augstāko vietu sacensību posmā Romā. Šoreiz sacentās arī Itālijas komanda, kas uz punktiem necer, jo itāļi no augstākās Nāciju kausa līgas izkrita, tomēr komanda spēja izcīnīt septīto vietu. Otro vietu ieņēma briti, bet aiz viņiem ar vienādu punktu skaitu sekoja Īrija un jaunpieņacēji *Meydan* līgā – Spānijas komanda. Vācieši finišēja piektie, bet aiz viņiem ASV. Šveicei šoreiz astotā vieta un zviedriem devītā. Jau atkal

Nīderlandes komandai kopā ar poļiem vajadzēja ieņemt vietas skatītāju tribīnēs, jo šīs komandas startēja visvājāk un izšķirošajā sacensību maršrutā nevarēja piedalīties.

Maršruta sastādītājs Uliano Vecāni zināja skaidri, ko grib sasniegt ar savu 12 šķēršļu maršrutu *Piazza di Siena* arēnā. „Es dodu priekšroku tam, ka labāk, ja sportisti pieļauj nelielas kļūdas nevis lauž kaulus sev un zirgiem. Drošības aspekts man ir galvenais, pirmkārt, zirgiem un tad arī jātniekiem,” viņš teica pirms sacensību sākuma. Vienīgā lielā drāma maršrutā bija negaidītā Ričarda Spūnera izlēgšana, kad viņa *Cristallo* atteicās lēkt.

Francūzis Kevins Stauts ar Silvana.

Pēc pirmā maršruta par lideriem bija kļuvuši francūži un spēcīgā jaunpieņacēju Spānijas komanda tikai ar četriem soda punktiem. Īrijas, Šveices, Vācijas, Lielbritānijas un Zviedrijas komandām bija vienāds soda punktu skaits – astoņi, tāpēc var teikt, ka istā cīņa sākās tikai otrajā maršrutā. Itāļi bija saņēmuši jau 12 soda punktus, bet ASV ar 16 bija pēdējā komanda, kas izcīnīja tiesības piedalīties sacensību otrajā daļā.

Holandiešiem ar 17 soda punktiem sacensību dienas darbi bija beigušies, bet Polija, neskatoties uz Andžeja Lemanska un 11 gadus vecā *Castiglione* tīri veikto maršrutu tikai ar vienu soda punktu par laika normas pārsniegšanu tomēr ar 21 soda punktu kopā arī nokļuva skatītāju rindās.

Otrajā sacensību raundā Francijas un Lielbritānijas komandas savu soda punktu nastu nepalīelināja, ieņemot pirmo un otro vietu. Spānijas komanda neizturēja franču spiedienu un kļūdījās, pievienojot savam sniegunam vēl

astoņus soda punktus, tā dālot trešo vietu ar lielisko Īrijas komandu, kas šoreiz neizbēga no četriem soda punktiem, un kopā tas bija 12 soda punktu.

Vācijas komandas pārstāve Hanne Frīderike Meijere bija viena no trim, kura spēja abus maršrutus pieveikt bez neviena soda punkta, tā palīdzot savai komandai ar 16 soda punktiem ierindoties piektajā vietā.

Fakti

Tā bija 19. Francijas komandas uzvara 78 gadus garajā Romas Nāciju kausa vēsturē.

Tā bija otrā franču uzvara 2010. *Meydan* FEI Nāciju kausa sērijas sacensībās.

Kopā piedalījās 11 komandas, jo Itālijai atļāva piedalīties kā sacensību organizētāju pārstāvei.

Trīs dalībnieki veica abus maršrutus bez kļūdām: francūziete Penelope Leprevosta, spāniete Pilāra Kordona un vāciete Hanne Frīderike Meijere.

Rezultāti

- Francija – 4 s.p.** – *Mylord Carthago* (Penelope Leprevosta) 0/0, *Silvana* (Kevins Stauts) 4/0, *Luccianno* (Nikolass Demote) 8/0, *Katchina Mail* (Patriks Delevū) 0/Nestartē.
- Lielbritānija – 8 s.p.** – *Carlo* (Niks Skeltons) 4/0, *Murka's Pom D'Ami* (Piters Čarlzs) 0/4, *Robin Hood W* (Bens Mahers) 4/0, *Peppermill* (Džons Vitekera) 4/0.
- Īrija 12 – s.p.** – *Southwind VDL* (Kamerons Henlijs) 8/0, *Obelix* (Darags Kenijs) 4/8, *K Club Lady* (Kians O'Konors) 4/0, *Tinka's Serenade* (Billijs Tūmijis) 8/4.
- Spānija – 12 s.p.** – *Herald* (Pilara Kordona) 0/0, *Jarnac* (Hulio Arias Kueva) 0/4, *Lord du Mont Milon* (Hesus Garmendija Ečevarija) 4/4, *Julia des Brumes* (Rikardo Hurado) 8/8.
- Vācija – 16 s.p.** – *Cellagon Lambrasco* (Hanne Frīderike Meijere) 0/0, *Coeur de Lion* (Makss Kūners) 8/12, *Lassen Peak* (Rebeka Golaša) 8/0, *Souvenir* (Filips Vaishaupt) 0/8.
- ASV – 20 s.p.** – *Cristallo* (Ričards Spūners) izsl./0, *Mdemoiselle* (Beizija Madena) 4/0, *Urigo* (Mario Deslauriers) 4/4, *Sapphire* (Maklīns Vards) 8/4.
- Itālija – 24 s.p.** – *Aboyeur W* (Džanni Džovoni) 0/, *Landzeu* (Džuzepe D'Onofrio) 4/4, *SNAI American Blu van Eeklelec* (Gabriele Grassi) 8/4, *SNAI Seldana di Campalto* (Natale Kiaudani) 8/4.
- Šveice – 28 s.p.** – *Cantus* (Niklauss Šurtenbergers) 0/12, *Zekina Z* (Hane Ričarda) 8/8, *Uptown Boy* (Janika Šprungere) 4/8, *Ulysse X* (Piuss Švicers) 4/4.
- Zviedrija – 32 s.p.** – *Lunatic* (Jenss Fredriksons) 4/4, *H&M Actrice* (Malina Barjarde Johnsonsone) 8/8, *Glory Days* (Daniels Cetermanis) 0/12, *Bukowskis Erbblum* (Helēna Lundbaka) 4/ izst..
- Nīderlande – 17 s.p.** pirmajā maršrutā – *VDL Groep Uta-scha* (Ēriks van der Vleutens) 0, *VDL Groep Santana B* (Leopolds van Astens) 9, *Uraya* (Alberts Zoers) 12, *Tyson* (Leons Tijsens) 8.
- Polija – 21 s.p.** pirmajā maršrutā – *Castiglione L* (Andžejs Lemanskis) 1, *Just Cruising* (Jans Čžanovskis) 12, *Torado 2* (Kšištofs Ludvičaks) 8, *Ekwador* (Aleksandra Lusina).

Francijas komanda saņem balvas.

Meydan FEI Nāciju kauss

Sagatavoja Dace Štrausa

St. Gallena, 4. jūnijs, konkūrs

Sacensības Šveicē beidzās ar cīņu starp divām komandām – iespējamajiem uzvarētājiem francūžiem un vācu konkūra meistariem. Francijas komanda pirmo raundu beidza ar četriem soda punktiem, bet vācieši ar tikai vienu soda punktu vairāk. St. Gallenā atkal veiksmē smaidīja francūžiem, un arī šo posmu komanda beidza ar uzvaru. Trešajā vietā Lielbritānijas komanda, bet aiz viņiem iri ceturtajā vietā. Pašmāju jātniekiem šveiciešiem neizdevās parādīt saviem līdzjutējiem visu, ko tie spēj, lai gan komandā startēja vislabākie Šveices sportisti, un ierindojās piektajā vietā pirms ASV komandas, kas bija sestā. Holandiešiem šoreiz veicās mazliet labāk nekā divos pirmajos posmos, – komanda izcīnīja iespēju piedalīties noslēdzošajā aplī, bet to beidza tomēr tikai astotā. Zvie-

drijas un Polijas komandas otrajā maršrutā necīnījās. Pēc trešā posma Polijas komanda joprojām ir bez neviena punkta.

Maršruta sastādītājs Rolfs Ludi bija izveidojis trasi ar ļoti ierobežotu laika normu, kas uzlika sportistiem papildu spiedienu. Pēc pirmo dalībnieku starta laika normu nācās nedaudz palielināt.

Kopvērtējums pēc trim posmiem

Kopvērtējums	pēc trim posmiem
1.	Francija 30,0
2.	Lielbritānija 18,5
3.	Vācija 16,5
4.	Īrija 13,5
5.	Spānija 12,5
6.	ASV 12,0
7.	Šveice 8,0
8.	Zviedrija 2,0
9.	Nīderlande 1,0
10.	Polija 0

Ludgers Bērbaums ar Gotha.

Valerijas Štreumas/FEI foto

Fakti

Tikai divi dalībnieki abus maršrutus veica bez kļūdām, un tie abi bija no Francijas komandas: Kevins Stauts ar *Kraque Boom* un Penelope Leprevosta ar *Topinambour*, bet četri dalībnieki veica tīri pirmo apli.

Viens dalībnieks tika izlēgts no sacensībām – Marks Houtcangers no Nīderlandes. Viņa zirgs *Opium* jau pie pirmā šķēršļa spēji apstājās, un dalībnieks ievēlās šķērslī.

Rezultāti

- Francija – 8 s.p.** - *Kraque Boom* (Kevins Stauts) 0/0, *Topinambour* (Penelope Leprevosta) 0/0, *Luccianno* (Nikolass Delmote) 9/4, *Lord de Theize* (Olivjē Gijons) 4/9.
- Vācija – 13 s.p.** - *Cash* (Marko Kučers) 4/4, *Corradina* (Karstens Oto Nāgels) 4/0, *Gotha* (Ludgers Bērbaums) 1/4, *Plot Blue* (Markuss Enings) 0/nestartē.
- Lielbritānija – 19 s.p.** - *Murkas Pom D'Ami* (Pīters Čārlzs) 1/4, *Robin Hood* (Bens Mahers) 9/0, *GIG Amai* (Maikls Vitekers) 17/nestartē, *Peppermill* (Džons Vitekers) 5/0.
- Īrija – 28 s.p.** - *Carmena Z* (Šeins Brīns) 5/5, *Obelix* (Darrags Kenijs) 5/16, *K Club Lady* (Kians O'Konors) 9/4, *Je T'Aime Flamenco* (Biljjs Tūmijs) 9/0.
- Šveice – 30 s.p.** - *Jalisca Solier* (Stīvs Gerdats) 0/4, *Louis* (Bets Mandli) 9/5, *Peu a Peu* (Daniels Eters) 20/12, *Carlina V* (Piuss Švicers) 8/4.
- Spānija – 32 s.p.** - *Guarana Champeix* (Ruterfords Lathams) 2/9, *Monark* (Paskāls Levijis) 9/4, *Rico Revel* (Eduardo Alvaress Aznars) 18/5, *Wisconsin* (Sergio Alvaress Moija) 8/4.
- ASV – 39 s.p.** - *Cristallo* (Ričards Spūners) 8/0, *Rothchild* (Maclīns Vards) 13/8, *Mademoiselle* (Beizija Madena) 9/12, *Urico* (Mario Deslauriers) 5/9.
- Nīderlande – 42 s.p.** - *Tyson* (Leons Tijšens) 5/8, *Audi's Alpapillon-Armanie* (Vincentš Vornš) 8/8, *Exquis Walnut de Muze* (Harijs Smolders) 5/8, *Opium* (Marks Houtcangers), izsl./9.
- Zviedrija – 33 s.p.** pirmajā maršrutā: *H&M Arctic Aurora Borealis* (Pederss Fredriksons) 8, *Glory Days* (Daniels Cetermanis) 16, *LB Paola* (Henriks van Ekermanis) 12, *Caramell* (Svante Johansons) 13.
- Polija – 44 s.p.** pirmajā maršrutā: *Castiglione L* (Andžejs Lemanskis) 29, *Torado* (Kšištofs Ludvičaks) 13, *Castello* (Aleksandra Lusina) 26, *Just Cruising* (Jans Čžanovskis) 5.

Olivjē Gijons ar Lord De Theize no Francijas komandas.

Valerijas Štreumas/FEI foto

Džons Vitekers ar Peppermill.

Valerijas Štreumas/FEI foto

FEI Pasaules kausa izciņa

Anda Pavlovska

Vindzora, 12.-16. maijs, pajūgi

FEI Pasaules kauss pajūgu braukšanā notiek kopš 2001. gada ar mērķi pārbaudīt pasaules labāko pajūgu braucēju spējas un prasmes. Jāatgādina, ka par Pasaules kausu sacensības tikai zirgu četrjūgu klases braucēji. Kvalifikācijas sacensību sērija risinās vasaras sezonā CAIO un CAIA līmeņos, kur braucēji sacensības, vadoties pēc klasiskajiem FEI noteikumiem, un vērā tiek ņemti katra braucēja četri labākie rezultāti. Pēc kvalifikācijas sacensību beigām tiek noteikts labāko braucēju desmitnieks, kas cīņu turpina ziemas sezonā pēc FEI Pasaules kausa izciņas noteikumiem. Vietu finālā iegūst sešas ekipāžas.

Šosezon paredzētas 18 kvalifikācijas sacensības. Vienas no tām ir Karaliskais Vindzoras zirgu šovs Lielbritānijā. Tā vēsture sākās 1943. gadā, un tā katru gadu maijā vai jūnijā piecas dienas Vindzoras pils parkā notiek jāšanas sporta sacensības. Šogad organizētāji paredzēja šķēršļu pārvarēšanas un pajūgu braukšanas sacensības, kas vienlaikus bija vienas no kvalifikācijas sacensībām FEI Pasaules kausa *Top 10* braucēju noskaidrošanai. Karaliskais Vindzoras zirgu šovs ir vienas no svarīgākajām pajūgu braukšanas sacensībām Lielbritānijas sacensību kalendārā. *Land Rover* Starptautiskās Pajūgu braukšanas sacensības *Grand Prix* atkal pulcēja labākās zirgu un poniju divjūgu un četrjūgu ekipāžas. Ar britu braucējiem sacentās pārstāvji no 12 valstīm – Argentīnas,

Austrālijas, Beļģijas, Francijas, Vācijas, Īrijas, Nīderlandes, Polijas, Spānijas, Šveices, ASV un Urugvajās.

Dalībnieki četras dienas sacentās kombinēto pajūgu braukšanas sacensību disciplīnās. Ceturtdien, pirmajā sacensību dienā, notika zirgu četrjūgu klases manēžas braukšanas pārbaudījums. Piektdien manēžas braukšanas testu veica pārējie sacensību dalībnieki – poniju četrjūgi un zirgu divjūgi. Sestdien notika aizraujošākā sacensību daļa – maratons, un sacensības beidzās svētdien, kad dalībniekiem bija jāveic nīderlandieša Johana Jakoba veidotais konusu šķēršļu maršruts.

Četrjūgu ekipāžas manēžas braukšanas shēmu veica pēc FEI 8 A pārbaudījuma programmas, maratona posma kopējais garums bija 18 km, kur E posmā bija jāveic astoņi šķēršļi, tajā skaitā arī viens ūdens šķērslis. Konusu braukšanas maršruts, kā jau ierasts, bija „sacensība uz kļūdām”.

Sacentās 20 zirgu četrjūgu ekipāžas, un par uzvarētāju kopvērtējumā kļuva Boids Eksels no Austrālijas. Jau manēžas braukšanas pārbaudījumā Boids Eksels ierindojās līdera pozīcijā, iegūstot izcilu rezultātu – tikai 36,22 soda punktus. Pārliecinošu sniegumu austrālietis rādīja arī maratona distancē, un viena gāzta bumba konusu maršrutā Ekselam netraucēja kļūt par sacensību uzvarētāju.

Par veiksmīgām sacensību dienām Vindzorā Boids var pateikties zirgiem *Capone*,

Rinaldo de Kraeina/FEI foto

Boids Eksels.

Winston, Rambo, Spitfire un *Monty*, kā arī savai palīgu komandai.

Boidam Ekselam Vindzorā lieliski veicies arī 2008. gadā, kad viņš kļuva par uzvarētāju, un pagājušajā gadā, kad tika

iegūta otrā vieta.

Pēc aizvadītajām kvalifikācijas sacensībām zirgu četrjūgu klases līderis FEI Pasaules kausa kvalifikācijas kopvērtējumā ir Zoltans Lazars no Ungārijas.

Kvalifikācijas sacensību kalendārs

	Sacensības, norises vieta	Datums
1.	CAI-A, Konti, FRA	28.04.-2.05.
2.	CAI-A, Dorthilsta, DEN	29.04.-2.05.
3.	CAI-A, Fabianssebestiena, HUN	29.04.-2.05.
4.	CAI-A, Vindzora, GBR	12.05.-16.05.
5.	CAI-A, Pau, FRA	21.05.-24.05.
6.	CAI-A, Zelhema, NED	22.05.-24.05.
7.	CAIO, Vecsesa, HUN	10.06.-13.06.
8.	CAI-A, Saumura, FRA	10.06.-13.06.
9.	CAI-A, Altenfelde, AUT	17.06.-20.06.
10.	CAI - A, Silvasvarada, HUN	25.-27.06.
11.	CAI-A, Nebanice, CZE	01.07.-04.07.
12.	CAIO, Āhene, GER	13.07.-18.07.
13.	CAI-A, Le Pin au Haras, FRA	13.07.-18.07.
14.	CAI-A, Zanka, HUN	23.07.-25.07.
15.	CAI-A, Rizenbeka, GER	28.07.-01.08.
16.	CAI-A, Bekbergena, NED	Atcelts
17.	CAI-A, Ladena, GER	19.08.-22.08.
18.	CAI-A, Breda, NED	2.09.-5.09.
19.	CAI-A, Donauesingena, GER	16.-19.09.

Rezultāti zirgu četrjūgiem

Vieta	Dalībnieks	Valsts	Manēžas br.	Vieta	Maratons	Vieta	Konusi – šķēršļi	Vieta	Kopā
1.	Boids Eksels	AUS	36,22	1.	95,52	1.	3,00	6.	134,74
2.	Tukers Džonsons	USA	49,41	2.	97,50	2.	3,00	5.	149,91
3.	Rainers Duens	GER	56,96	7.	101,02	3.	0,00	1.	157,98

Atziņas par zirga darba spējām

Sagatavoja Laura Millere

Ne reizi vien *Zirgu Pasta* vēstures lappusēs saviem lasītājiem esam demonstrējuši to, kā attīstījušies pētījumi par zirgiem, to raksturu, veterināriju un daudziem citiem aspektiem.

Šoreiz publicējam **Vet.-ārsta K. Kaņepa** rakstu *Jaunas atziņas par zirga darba spējām* no žurnāla *Aizsargs* 1937. gada 12. burtnīcas. Saglabājam arī tā laika rakstību, lai varētu redzēt, ka evolūciju piedzīvojuši ne tikai pētījumi, bet mainījusies arī mūsu valoda.

Ilustrācijām piedāvājam **E. Rirdana** karikatūru sērijas turpinājumu no žurnāla *Aizsargs*, kas tapušas, ironizējot par armijas instruktoru rokasgrāmatām jāšanas un zirgu iejāšanas speciālistiem.

Visos laikos zirgkopju cenšanās un pūļu mērķis ir bijis izaudzēt austvērtīgus – ātrus, izturīgus zirgus. Visa plašā hipoloģijas literatūra, cilts raksti, jaunzirgu izlases, sacikstes un mācība par eksterjeru vadās no vienas dzinējas domas – meklēt un atrast objektīvas metodes, kā pazīt un novērtēt zirga darba spējas vēl pirms ilgstošākas to praktiskās pārbaudes attiecīgā darbā: kā paredzēt, vai zirgs būs derīgs, piemēram, smagajam jātnieku dienestam, straujām kustībām, augstu šķēršļu pārvarēšanai u.t.t., vai nē.

Mācība par zirga miesas ārējo uzbūvi (eksterjeru), par to, kādas īpašības no mehānikas un statikas viedokļa vēlamas, kādas nevēlamas, ir ļoti sīki izstrādātas. Prasības, lai zirgam būtu platas un dziļas krūtis, labi attīstīts skausts, pareizā slīpumā plecs, pareizi leņķotas locītavas u.t.t. – visas tās ir pamatotas un ar mehānikas likumiem pierādāmas eksterjera pamatprasība, kuņas nav novecojušās arī tagad un nekad nevarēs kļūt liekas. Uz ļoti rūpīgu mērījumu pamata ir uzstādītas sīki izstrādātas „ideālā zirga” eksterjera normas, kuņām atbilstot zirgam vajadzētu darbā pierādīt vislielākās spējas. Protams, zinātnes vēsturiskā attīstībā ir mainījušies uzskati par to, kuŗš eksterjera punkts stādāms pirmā vietā; arī cilvēka aistētiskās un individuālās garšas prasības ir spēlējušas līdz savu lomu. Tā, piemēram, viena, šķiet, anatomiski un fizioloģiski tik pamatota prasība, ka labam lēcējam jābūt ar dziļām, liela apmēra krūtīm, izrādās, praksē vislabākiem sacikšu zirgiem nemaz nav jāpilda, kā pierādījuši ļoti rūpīgi izdarītie šo zirgu mērījumi. Arī citos eksterjera punktos daži vislabākie sacikšu zirgi nemaz neatbilst tām eksterjera prasībām, kādas atzīstam par ideālām.

Šīs praktiskās atziņas ir pamudinājušas meklēt bez ārējām pazīmēm vēl kādus citus objektīvus pieturas punktus zirga darba spēju novērtēšanā.

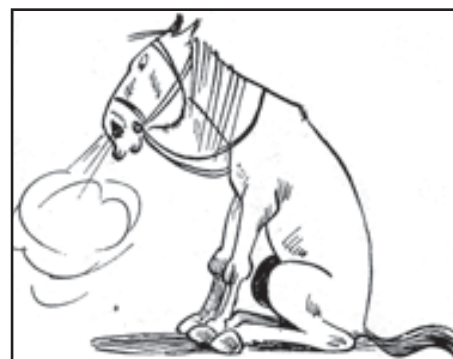
Paliekot pie diezgan pavisām uzskata, ka zirga mēchaniskais darbs būtu pielīdzināms mašīnas darbam, varam teikt, ka kādas mašīnas darba spēju lielums nepavisam neatkarājas no visu mašīnas riteņu un sviŗu, pēc mēchanikas likumiem pareizi aprēķinātas un uzbūvētas sistēmas vien, bet ļoti lielā mērā arī no motora augstvērtības un stipruma. Attiecībā uz zirgu visu to, ko pie mašīnas apzīmējam par mēchanismu, apskata un vērtē mācība par zirga statiku, vai plašākā nozīmē eksterjera mācība. Tuvāk paskaidrot, kas te ir motors, jau daudz grūtāk, un prasītu plašāku iztīrājumu. Bet vienkāršības dēļ par zirga motoru varam uzskatīt visu muskuļu darbam nepieciešamu vielu un īpaši skābekļa piegādātāju šķidrumu – asinis un asinis dzinēju sūkni – sirdi. Tā tad zirga spējas ļoti lielā mērā atkarājas no labi attīstīta sirds muskuļa un labas asiņu apgādes.

Par zirga asiņu sastāvu, tur notiekošām pārgrozībām intensīva darba laikā ir izdarīta vesela rinda interesantu pētījumu. Skābeklis, šī organismam darbā tik nepieciešamā gāze, plaušās tiek uzņemta asinis, kur saistās pie sarkanām asinsšūniņām jeb eritrocītiem, kas sirds dzīti to pievada nodarbinātiem muskuļiem un citiem orgāniem. Organisms nu spēj šo skābekļa piegādi pēc vajadzības pastiprināt dažādā veidā; vispirms jau paātrinot un padziļinot elpošanu. Bez tam ļoti svarīga nozīme ir organisma spējām vajadzības brīdī strauji palielināt asins vados cirkulējošo sarkano asins šūniņu skaitu un kopējo šais šūniņas ieslēgto haimoglobīna daudzumu (haimoglobīns ir tā viela, kas saista skābekli). Organisms, prasībām palielinoties, varētu teikt, laiŗ apgrozībā savas asins rezerves. Šīs rezerves var izrādīties ievērojami lielas. Tā atrasts, ka smagajiem vezumu vilcējiem eritrocītu skaits vienā kubikcentimetrā tūlīņ pēc smaga darba veikšanas ir bijis caurmērā par 1,44 miljoniem lielāks, nekā dikā stāvot; tā saucamiem pilnasiņu zirgiem par 2,72 miljoniem (individuāli pat par 7,2 miljoniem) lielāks. Arī haimoglobīna daudzums asins šūnās (un tā tad skābekļa saistīšanas spējas) pēc darba ir lielāks. Šis asins rezerves, kā pētījumi pierāda, organismā glabājas galvenokārt liesā, no kurienes ļoti īsā laikā var tikt izsviestas asins vados.

Turpinājums 22. lpp.

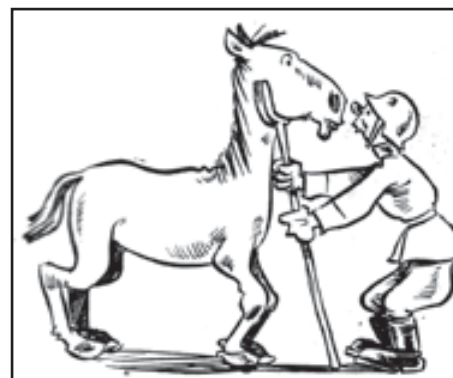
Ar barošanu un darba higienu jāattīsta viņu spēki, jāpierādina pie cilvēka, kalšanas, kopšanas, seglošanas un jātnieka svāra.

Ar lēkšu palīdzību zirgs tiek nosēdināts uz pakaldu un reizē ar to tiek vislabāk attīstīti viņa elpošanas organi.

Ja zirgs atsakas doties uz priekšu, tad viņš uz vietas jāgrieŗ rīņķi.

Atpūtas laikā braucējiem jāraugas, lai zirgi nenolaistu pārāk zemu galvas, jo caur to skaustā var viegli rasties nospiedumi.

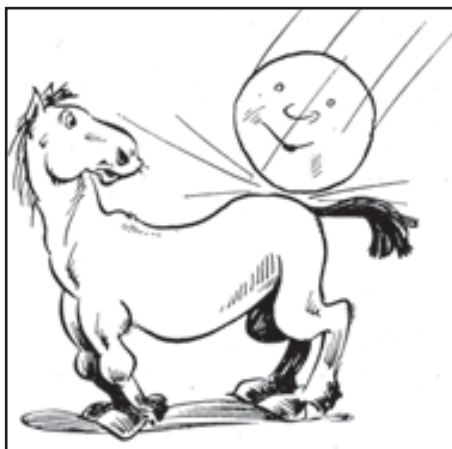
Atziņas par zirga darba spējām

Turpinājums no 21. lpp.

Netiešs šī uzskata apstiprinājums var būt arī tas fakts, ka angļu pilnasiņu zirgiem, kas, izrādās, ļoti strauji spēj mobilizēt savas asins rezerves, liesa ir 1,81 reizes smagāka nekā caurmēra zirgiem.

Šie īsumā minētie zinātnisko pētījumu rezultāti pamudinājuši taisīt praktiskus secinājumus. Ja eksterjers nereti viļ, vērtējot zirga darba spējas, – vai nebūtu nepieciešami ņemt vērā arī īpatņa asinsapgādi, tā asins rezerves tikko aprādītā nozīmē?

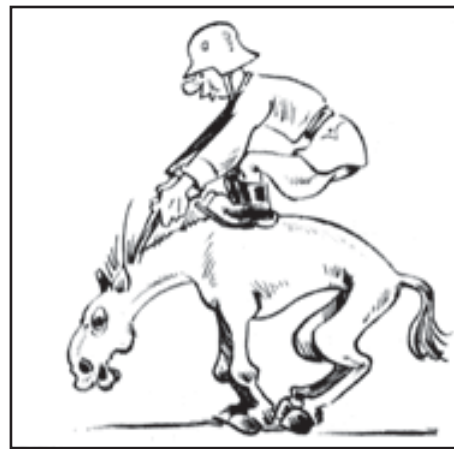
Ar zinātniskiem faktiem pamatotu atbildi uz šo jautājumu ir meklējuši vairāki pētnieki, no kuņiem jāmin Hanoveras Veterinārās augstskolas profesors Oppermann's un viņa līdzstrādnieki. (No viņu jaunākā darba, kas nesen publicēts žurnālā *Zeitschrift für Veterinärkunde* arī ņemti šinī rakstīnā minētie skaitļi un citēti slēdzieni.) Jautājuma noskaidrošanai tie izmeklējuši pavisam 180 Hanoveras Kavalērijas skolas un citu kaŗaspēka vienību zirgus, no kuņiem lielākā daļa izcilus augstvērtīgi, arī Latvijā pazīstami sacīkšu zirgi. Saņēmot kopā šo pētījumu rezultātus, var teikt, ka tiešām zirgiem ar lielākām spējām arī asins rezerves ir lielākas. Laba asiņu apgāde var atsvērt dažu labu eksterjera trūkumu, kamēr

Vieta skatei jāizvēlas tā, lai saule kristu uz zirgiem, bet nespīdētu priekšniekam acīs.

eksterjera priekšrocības daudz retāki spējīgas aizstāt trūcīgo asinsapgādi. Tādēļ zirga izvēlē, pirmām kārtām, jāvadās no datiem, ko var dot zirga asins apgādes pārbaudes, bet nav jāpiešķir tā pārmērīgi liela uzmanība eksterjeram, kā tas darīts līdz šim. Protams, būtu jau ļoti vēlams, ja īpatnis atbilstu kā vienām tā otrām prasībām.

Šīs atziņas par sakarībām starp asins rezervēm un darba spējām, šķiet, dod atbildi arī uz jautājumu, kā izskaidrot dažkārt grūti atrisināmo mīklu par dažāda labā eksterjera ziņā pavisam nepieņemama zirga

Krēpes nolīdzinot, garākos sarus apcērpj vai izrauj tā, lai tās pie galvas būtu īsākas un pie skausta garākas.

teicamiem sasniegumiem sacīkstēs un cita, pēc eksterjera spriežot, vērtīga zirga vājiem rezultātiem.

Jāpiezīmē, ka asins sastāva īpašības, asins apgāde ir iedzemdējama, kā bioloģijā parasts teikt – homozigota īpašība un tādēļ svarīgi uz to griezt visu zirgaudzētāju uzmanību.

Pavisam nost no tēmas, bet loģiskā sakarā ar tikko teikto var pieminēt, ka līdzīgi pētījumi par sakarību starp miesas būvi un asins sastāva maiņām ir tikuši izdarīti arī pie cilvēkiem, galvenokārt sportistiem.

Projekts Dabas zirgi

Inese Ruskule

Pavisam netālu no Rīgas centra, Ķekavas novada Plakanciēmā, diezgan dziļi meža teritorijā atrodas Līgas Tīsiņas saimniecība, kurā mīt arī vairāki zirgi. Nesen interesentiem bija iespēja iepazīties ar jaunu Līgas izveidotu mājas lapu www.dabaszirgi.lv.

Par šo projektu stāsta **Līga Tīsiņa**: – *Dabas zirgi* ir projekts, kas tapis, piepildot sapni un balstoties uz ideju, kas kļūst arvien populārāka gan Latvijā, gan pasaulē. Tas ir atzinums, ka zirgam, lai tas justos komfortabli gan fiziski, gan emocionāli, jādzīvo apstākļos, kas maksimāli pietuvināti dabiskiem. Attiecīgi *Dabas zirgos* tādus iespēju robežās esam centušies nodrošināt: – zirgi dzīvo atvērtā tipa stallī, t. i. ar iespēju 24 stundas diennaktī augu gadu dzīvot ārā;

– tie ēd ekoloģiski tīrā vidē augušu

zāli, sienu un auzas;

– mācām zirgus un cilvēkus savstarpēji saprasties un sarunāties, izmantojot dabīgās metodes, konkrēti – *Parelli* apmācības modeli.

Dabas zirgu pamatpakalpojumu klāstā ietilpst apmācība komunikācijai ar zirgu, jātnieku apmācība, izjādes apvidū (ar iespēju atpūsties piknika vietā vai noslēgt vakaru omulīgā lauku pirtiņā).

Uzsvaru liekam uz attiecību veidošanu ar zirgu. Ir interesanti redzēt, kā mainās klientu attieksme pret zirgu, kad viņiem dod uzdevumu – vērot zirgu un tad aprakstīt, ko viņuprāt zirgs domā, ko saka ar savu ķermeņa valodu u.t.t. Cilvēki nereti ir ļoti pārsteigti par to, ka zirgi spēj tik skaidri izteikt savu attieksmi, turklāt ir tik atvērti attiecībām. Mācām arī spēlēties ar zirgu gan uz zemes, gan jāšus, izmantojot *Parelli 7* spēļu modeli.

Lepojamies ar saviem zirgiem, kas,

Nadīnas Zavadlikas foto

lai gan kādreiz bijuši ar dažādām rakstura vai veselības problēmām, šobrīd, pateicoties ieguldītajam darbam, ne tikai spēj veidot veselīgu komunikāciju ar cilvēku, bet arī ir gatavi būt par labiem skolotājiem.

Pirmo reizi Igaunijā starptautisks pārjājiens

Karoline Aune

Pirmās FEI sacensības CEI2* pārjājienos, ko sponsorēja šāda veida sacensību profesionālis no Apvienotajiem Arābu Emirātiem Ali Mohameds Muhairi, notika Igaunijā, Hānjā no 21. līdz 23. maijam.

Jau vairākus gadus Heigo un Anne Rohtlas uzņēmuši Igaunijas nacionālos čempinātus gleznainā vietā Kurgjervē, Hānjā. Šogad, pateicoties misteram Ali Mohamedam Muhairi, šeit izdevās noorganizēt FEI sacikstes.

Hānija ir pauguraina vieta, kas atrodas Igaunijas dienvidaustrumos un pazīstama ar skaistām ainavām, īpaši cienīts tiek Baltijas valstīs augstākais kalns Munameģis (318 m). Ši tika atzīta par labāko vietu šāda mēroga sacensību organizēšanai Igaunijā.

Sacensībās piedalījās 23 jātnieki no sešām valstīm: Somijas, Zviedrijas, Polijas, Lietuvas, Norvēģijas un Igaunijas. Diemžēl pats sacensību sponsors, kurš arī bija iecerējis sacensties Igaunijā, ierasties nevarēja Īslandes vulkāna pelnu mākoņu dēļ, kas traucēja aviosatiksmi visā Eiropā.

Maršruta apspriešanas sanāksmē galve-

Balvas pārjājienu uzvarētājiem.

Sportisti dodas distancē.

Organizētāju foto

mais tiesnesis Aleksandrs Andrijevskis no Krievijas visiem dalībniekiem atgādināja, ka viņi nepiedalīsies auļošanas sacensībās un ka pārjājienu uzvarēt nozīmē distanci veiksmīgi pievarēt, nevis ātri sākt un ātri beigt.

Jātnieki sāka sacensības sešās dažādās kategorijās 120 un 80 kilometru distancēs. Laiks bija karsts, un temperatūra turējās ap 26 grādiem. Sešos no rīta tika dots starts CEI2*, CEIY2* un Igaunijas nacionālā čempionāta dalībniekiem 120 km distancē. CEI1* un CEIY1* 80 kilometru distancē dalībnieki devās septiņos no rīta, bet vēl pēc pustundas startēja jātnieki, kuri piedalījās nacionālajā 80 kilometru distancē. Tikai trīs zirgi no 23 nenokļuva līdz finišam.

CEI2* 120 km distancē uzvarēja Virge Laura ar ķēvi *Filly Bella*, distanci veicot 7.14:14. Tikai viena dalībniece piedalījās

CEIY2* kategorijā un saņēma uzvarētājas balvu, – Kairite Kalbre no Igaunijas ar *Baltimor* sacensības veica 7.50:07.

Par Igaunijas čempioni 120 km distancē kļuva Mariana Kikasa ar *Oopus*, kas ir Tori šķirnes zirgs, – rezultāts 7.14:13. Vidējais ātrums gan CEI2* ķēvei *Filly Bella*, gan *Oopus* bija 16,6 km/h.

CEI1* 80 km distancē ātrākais bija norvēģis Olaugs Espelis Karstensens ar astoņus gadus veco *Al Thaka Mellemgaard* ar laiku 5.19:17. Ātrums distancē šim pārim bija 15 km/h. CEIY1* 80 km garo ceļu ātrāk veica sportiste no Lietuvas Ieva Lapeikīte ar *Sultonas*. Nacionālajā 80 km distancē uzvarēja Egle Kaleva ar *Frank-Fränk*.

Dalībnieki un tiesnešu komanda augstu novērtēja sacensību organizētāju paveikto darbu.

Lappuses sponsors **Vasīlijs Bašmakovs**

Jāšanas sporta spēles bez Ankes van Grunsvenas

Iejādes pasauli pāršalca neliels šoka vilnis, kad Anke van Grunsvena paziņoja ka nepiedalīsies Pasaules Jāšanas sporta spēlēs, kas notiks Kentuki, ASV. Ši būs pirmā reize kopš 1991. gada, kad šāda līmeņa starptautiskās sacensības noritēs bez trīskārtējās olimpiskās čempiones līdzdalības.

Intervijā Holandes Jātnieku federācijas preses pārstāvim Jakobam Melisenam van Grunsvena atzinusi, ka tiešām tā ir taisnība, un galvenais iemesls ir *Salinero* savainojums, kas dzīst ļoti lēni. Taču Grunsvena neizjūt lielu vilšanos.

Ankei ir augstākās klases sportistes mentalitāte, un vienīgais, ko viņa vēlas, ir beigt sacensības uz apbalvošanas piedestāla, nevis tikai piedalīties. Ar

savu otru Lielās balvas zirgu *Painted Black*, kas arī guva savainojumu gada sākumā, viņa nejūtas tik stipra, lai iegūtu vietu pirmajā piecniekā. Turklāt Grunsvena atzīst, ka Nīderlandes komanda daudz necietīs, ja viņa nepiedalīsies, jo tajā ir arī citi augstākās klases sportisti.

Ankei tikai jautāts, vai viņa plāno startēt reiniga sacensībās, aizstājot

iejādi, jo sportiste jau piedalās atlases sacensībās ar septiņus gadus veco Ceturtdalījūdzes šķirnes zirgu *Whizashiningwalla BB*. „Redzēsim, kā man veiksies turpmākajās sacensībās, bet, godīgi sakot, nedomāju, ka esmu pietiekami laba šajā disciplīnā patlaban, lai mani sūtītu uz pasaules čempionātu,” piebilda van Grunsvena.

Ankes treneris un dzīvesbiedrs Šjefs Jansens atzina, ka viņa partneres dzīve pēdējos gados ir būtiski mainījusies. Lai gan viņa jājam tikpat intensīvi kā apmēram pirms desmit gadiem, tomēr viņa vēloties būt arī laba māte saviem diviem bērniem. Dažkārt ir ļoti grūti savienot šīs lietas – būt par pasaules augstākās klases jātnieku un labu māti.

Jūlijs

Latvijas mēroga sacensības

3.07. iejāde – LJF kausa izcīņas 3. posms, Rīga, Kleisti
3.07. iejāde – Latvijas čempionāts jauniekiem, junioriem un bērniem, Rīga, Kleisti
3.07. konkūrs – z/s Zāģkalni, Rendas pagasts, Kuldīgas novads
9.07. konkūrs – LJF sacensības junioriem un jaunzirgiem, Kleisti
17.07. konkūrs – klasifikācijas sacensības, Kriķi, Garkalnes novads
17.07. konkūrs – Latvijas čempionāts poniju jāšanā un amatieriem, Rīga, Kleisti
18.07. konkūrs – Demoras kauss, Tārgale, Ventspils novads
24.-25.07. konkūrs – Latvijas čempionāts, Rīga, Kleisti
31.07. pajūgu braukšana – *Tilžas kauss*, Tilža
31.07. -1.08. iejāde – Latvijas čempionāts, Rīga, Kleisti
31.07.-1.08. konkūrs – *Burtnieku kauss*, Burtnieki

Starptautiskas sacensības

9.-11.07. konkūrs – CSI2*W Rīga, Rīga, Kleisti
13.-18.07. konkūrs, iejāde – Eiropas čempionāts jauniekiem, junioriem un bērniem, Francija
16.-18.07. konkūrs – CSI3* St. Peterburg, Krievija
27.07.-1.08. – Eiropas čempionāts ponijiem, Anglija

Jūlijs

P	5	12	19	26	
O	6	13	20	27	
T	7	14	21	28	
C	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Sv	4	11	18	25	

Zirgu Pasts redakcija aicina sūtīt privātos sludinājumus, reklāmu, kā arī informāciju par sacensībām, semināriem un kursiem. Informāciju lūdzam sūtīt uz info@zirgupasts.lv

Kaimiņos Lietuvā, Igaunijā

2.-4.07. konkūrs – *WMG kauss 2010*, Lietuvas čempionāts, Horsemarket, Lietuva
3.07. rikšošana – Tallina, Igaunija
3.07. iejāde (A) – ERL kauss, 4. posms, Kukrume, Igaunija
4.07. konkūrs (75 līdz 100 cm) – ERL poniju kauss, 3. posms, Korkvere, Igaunija
7.07. iejāde – *Mustango kauss*, Kačēnai, Lietuva
10.07. konkūrs (75 līdz 100 cm) – ERL poniju kauss, 4. posms, Jūrimā, Igaunija
10.07. iejāde (R, M, L) – ERL kauss, 4. posms, Lagedi, Igaunija
16.-18.07. iejāde – Atklātais Lietuvas čempionāts, Kačēnai, Lietuva
17.07. pl.13 rikšošana – Tallina, Igaunija
17.07. konkūrs (70 līdz 95 cm) – ERL poniju kauss, 5. posms, Raikūla, Igaunija
24.-25.07. konkūrs – *Klimvo kauss*, Priekule, Lietuva
24.-25.07. konkūrs – EMV poniju jātnieku un jaunāku jauniešu kauss, Perila, Igaunija
24.-25.07. konkūrs – EMV kauss *Noored ja Seeniori*, Ruila, Igaunija
31.07. pl.13 rikšošana – Tallina, Igaunija
31.07. iejāde – *LAAA kauss*, 1. posms, Kedainiai, Lietuva
31.07.-1.08. konkūrs – *LR Premjera kauss*, Mariampole, Lietuva
31.07.-1.08. konkūrs – *Perila kauss*, Perila, Igaunija
31.07.-1.08. konkūrs – *Lūnja kauss*, Lūnja, Igaunija

Gada lielākā zirgu izstāde Spānijā

Gunas Freivaldes teksts un foto

Jūnija otrās nedēļas nogalē Spānijas Ekstremaduras reģiona pilsētas Badajosas, kas izsenis slavēta ar savām izkoptajām zirgu audzēšanas tradīcijām, izstāžu centrā notika gada nozīmīgākais pasākums valsts un reģiona zirgaudzētājiem un vienkārši zirgu mīļotājiem – izstāde *Ecuextre 2010*.

Izstādi apmeklēja aptuveni 25 000 skatītāju, pavadot laiku zirgu apskatē, dažādu pasākumu vērošanā, kā arī mēģinot vienoties par labāko cenu zirgiem, kas iepatikušies. Izstādē piedalījās 120 dalībnieki – vairāk nekā 50 zirgaudzētavas, zirglietu ražotāji un citas ar zirgkopību saistītas firmas. Tie, kas jau nodarbojas ar zirgaudzēšanu vai jāšanas sportu, šajās divās izstādes dienās devās mājup ar daudziem izdevīgiem pirkumiem. Arī zirgaudzētāji, kas atveda uz izstādi savus zirgus, bija apmierināti – ļoti daudziem zirgiem izdevās atrast pircējus.

Jāšanas paraugdemonstrējumiem un pārdodamo zirgu gaitas novērtēšanai bija ierīkota manēža izstādes paviljona telpās, kamēr ārpusē bija skatāmi daudzi no izstādes priekšnesumiem. Gandrīz visus atvestos zirgus bija iespējams apskatīt blakus izstāžu zālei izvietotajos boksos, un daži no tiem bija arī iekštelpās.

Pavisam uz pasākumu bija atvesti vairāk nekā 200 zirgu, no kuriem visvairāk bija pārstāvēts Andalūzijas zirgs (dēvēts arī par tīršķirnes Spāņu zirgu jeb *Pura raza español*), Arābu, Lusitānijas (kam pievērsta galvenā uzmanība, jo šie zirgi izkopti tieši Ekstremaduras reģionā), spāņu-arābu, angļu-arābu un luso-arābu šķirņu krustojumi. To skaistumu varēja izbaudīt un novērtēt daudzajos pasākumos, piemēram, šķirnes čempionu noteikšanā, reiningā, klasiskajos Spāņu jāšanas skolas repertuāra demonstrējumos, iejādē, pajūgu braukšanā un jāšanas skolu paraugdemonstrējumos. Dienas repertuārā ietilpa arī pašvaldības poli-

cijas Jātnieku eksadriļas paraugdemonstrējumi. Toties vakara pasākumam, kas sākās no plkst. 21.30 un ieilga līdz pat pusnaktij, tika sagatavota īpaša programma – *Spāņu zirgu un Lusitānijas zirgu tradīcijas un maģija*. Šis pasākums tika paredzēts 2000 skatītājiem, kuriem tika rezervēti galdiņi, lai gan ieinteresēto skaits krietni vien pārsniedza minēto skaitli, jo daudzi bija ērti ierīkojušies uz līdzpaņemtajām segām un tikpat komfortabli izbaudīja izcilo priekšnesumu. Tajā tika apvienota mūzika, tradīcijas un labāko spāņu un portugāļu jātnieku demonstrējumi.

Tas bija skaists pasākums, kas paliek atmiņā ar daudziem neierastiem priekšnesumiem, kā arī prieku par iespēju apmeklēt labi organizētu izrādi, kurā bija domāts gan par zirgu īpašniekiem, gan lielajiem, gan arī mazajiem skatītājiem, no kuriem lielākā daļa visvairāk priecājās par iespēju pašiem pabarot zirdziņus un paglāstīt tos.

Ziņas no Traķēnes šķirnes audzētājiem Vācijā

Sagatavoja Dace Štrausa

Traķēnes zirgu audzētāju asociācija ir izveidojusi grantu sistēmu, ko piešķir tiem Traķēnes zirgu audzētājiem, kas savus jaunus sporta zirgus nodod profesionāļiem, lai tos trenētu un sagatavotu sporta karjerai.

Daļa no šīs programmas finansējuma atbalstīs tos staļļus, kuros tiks apmācīti trīs un četrus gadus veci jaunie zirgi trīs mēnešus, lai tie būtu sagatavoti pirmajām sacensībām vai ķēvju testiem. Zirgi tiks trenēti, vispusīgi apmācot pamatiemaņas dažādos jāšanas sporta veidos.

Šis grants stimulēs audzētājus savu jaunzirgu apmācību uzticēt profesionāļiem. Izraudzītie treniņstaļļi nedrīkstēs prasīt vairāk nekā 500 eiro mēnesī, no kuriem 300 eiro segs īpašnieks, bet 200 eiro par zirgu maksās asociācija.

Traķēnes zirgu audzēšanas asociācijas prezidente Petra Vilma skaidroja šo formulu: „Šobrīd sliktās ekonomiskās situācijas dēļ izveidojušies īpaši apstākļi, un vājinājies zirgu tirgus. Šis ir laiks, kad jāizdara kaut kas pozitīvs, lai motivētu mūsu biedrus nākotnei. Pēdējos gados esam smagi strādājuši un tagad atroda-

mies tādā pozīcijā, ka varam atļauties atbalstīt savus biedrus. Mēs gribam redzēt jaunus zirgus zem segliem!”

Lai saņemtu šo grantu, gan jāievēro daži zirga kvalitātes noteikumi un tas ir pieejams tikai asociācijas biedriem. Kā piedeva pie treniņiem būs labu fotogrāfiju un video veidošana, kā arī iesaistīšana kopējā mārketinga stratēģijā.

Pēc gada šis projekts tiks pārskatīts, tādēļ asociācija aicina ikvienu nākt klajā ar savām idejām, jo tikai tad šāds pasākums var gūt panākumus.

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos

(uz 15.06.10.)

Sagatavoja Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Piuss Švicers (Šveice)	1.	1.	3328,33
Markuss Enings (Vācija)	2.	3.	3193,33
Ēriks Lamaze (Kanāda)	3.	2.	3148,12
LATVIJA			
Andis Vārna	240.	274.	367,00
Dainis Ozols	818.	796.	65,00
Kristaps Neretnieks	1242.	1273.	26,00
Guntars Siliņš	1326.	1366.	20,00
Ģirts Bricis	1707.	1744.	5,00
Andrejs Bistrovs	2100.	2144.	1,00
LIETUVA			
Bens Gutkausks	241.	288.	366,00
Andrius Petrovs	474.	405.	161,00
Kosts Gaigals	1037.	736.	40,00
Rims Rimkuss	1112.	1133.	35,00
Zigmants Šarka	1707.	1744.	5,00
Valds Urbons	1707.	1744.	5,00
IGAUNIJA			
Tīts Kivisilds	193.	199.	461,00
Gunārs Kletenbergs	209.	200.	425,00
Reins Pills	248.	249.	358,00
Hanno Ellermanis	431.	395.	180,00
Urmass Rāgs	475.	332.	160,00
Heiki Vatsels	1413.	1461.	15,00
Ebe Lisa Sinejalga	1707.	1744.	5,00
Andress Trēve	2000.	2043.	4,00

Igaunis Reins Pills labprāt startējis un arī uzvarējis PK Rīgas posma sacensībās.

Māra Millera foto

Konkursa Latvijas Republikas labākais jātnieks 2010 rezultāti uz 10.06.2010. g.

Konkūrs

Pieaugušie

1. Andis Vārna	105*/1237
2. Kristaps Neretnieks	12*/231
3. Ģirts Bricis	501
4. Dainis Ozols	284
5. Guntars Siliņš	193
6. Sarmīte Pētersone	97
7. Aleksandrs Šakurovs	55
8. Krista Kliesmete	32
8. Maira Leja	32
10. Tija Alise Jurjāne	15
11. Linda Ansule	14
12. Lauris Vilde	8

Jaunie jātnieki

1. Linda Viša	206
2. Kristaps Neretnieks	199
3. Kristīne Egle	144
4. Madara Frēliha	72
5. Vija Ceriņa	70
6. Regīna Rapa	31
6. Elīna Millere	31
8. Santa Šteinberga (RVA)	30
9. Svetlana Rudmieze	18
10. Aleksandra Dežina	15
11. Zane Ģile	12
12. Anda Zvirgzdiņa	7
13. Aleksandrs Losevs	6
14. Kristīne Baradovska	5
15. Roberts Neretnieks	4
16. Ance Kozulāne	3

Juniori

1. Linda Viša	400
2. Santa Šteinberga	386
3. Marija Dubrovskā	106
4. Katrīna Barčevska	58
5. Elīna Ozoliņa	52
6. Karīna Pavāre	50
7. Roberts Neretnieks	40
8. Aleksandrs Losevs	39
9. Zane Ģile	37
10. Laura Penele	30
11. Elza Muižniece	24
12. Krista Kristiāna Alksne	12

Sagatavoja

Latvijas Jātnieku federācija

13. Jānis Bušers	10
14. Sofija Lavrenoviča	5
15. Parīcija Kokina	3
16. Vitālijs Djadenko	2
17. Santa Ivanova	1

Bērni

1. Krista Kristiāna Alksne	164
2. Karīne Ciemiņa	138
3. Laura Penele	135
3. Monika Cālīte	135
5. Kristīne Ruštāne	80
6. Karīna Pavāre	75
7. Šarlote Lamberte	72
8. Anna Šellere	70
9. Monta Kļaviņa	65
10. Sofija Lavrenoviča	51
11. Patrīcija Kokina	41
12. Laila Bergsone	38
13. Inga Kalniņa	30
14. Ieva Apalupa	28
15. Elīna Pavāre	25
16. Marta Brūniņa-Buile	22
17. Santa Ivanova	18
18. Viktorija Juraša	16
19. Marta Tamane	14
20. Katrīna Labzova	10
21. Bogdana Gerasimeca	7
22. Elīna Kaimiņa	6
22. Inta Vēja	6
24. Anete Ķivīte	5
25. Nelda Kalniņa	4

* Pirmie tiek vērtēti maršruti ar 150 cm augstiem šķēršļiem.

Iejādē, poniju jāšanā un amatieriem aizvadītā mēneša laikā ieskaites sacensības nav notikušas, un nav mainījušies rezultāti kopvērtējuma tabulā.

LJF

Latvijas Jātnieku federācijas sekcijas

Konkūra sekcija

Vadītāja Natālija Šakurova, tālr. 29753828

Iejādes sekcija

Vadītāja Anita Mangale, tālr. 29373524

Poniju jāšanas sekcija

Vadītāja Mārīte Pinte, tālr. 29727835

Paraolimpiskā jāšanas sekcija

Vadītāja Darja Tihomirova, tālr. 29277923

Pajūgu braukšanas sekcija

Vadītājs Andis Pavlovskis, tālr. 29372544

Hanoveras šķirnes ērzelis Brentano II

Sagatavoja Dace Štrausa

No smagām kolikām 9. jūnijā kritis viens no svarīgākajiem vaislas ērzējiem Hanoveras šķirnē Brentano II (no *Bolero x Grande x Ferdinand*). Tumši rudo ērzeli nebija iespējams glābt, tādēļ tas tika iemidzināts.

Ērzeļa audzētājs ir Makss Šulcs-Štellenflets. Brentano II 1985. gadā kļuva par Hanoveras šķirnes licencēšanas čempionu, bet 1986. gadā – par rezerves ērzeļu testa uzvarētāju. 2003. Brentano II ieguva Gada ērzeļa titulu.

Ar Hanoveras šķirnes degzīmi ir apzīmēti 1880 tā pēcnācēju, tajā skaitā 23 licencēti ērzēļi un 514 Vācijā reģistrētas vaislas ķēves.

Slavenākie no pēcnācējiem ir iedzīvnieces Debijas Makdonaldas jātā Brentina (no *Lungau* ķēves) un Svena Rotenbergera *Barclay II*. Abi veiksmīgi piedalījās olimpiskajās spēlēs Atēnās.

Pasaules jauno zirgu čempionāts

Šobrīd intensīvi norit atlases sacensības FEI/WBFSH pasaules audzēšanas čempionātam jauniešiem zirgiem iejādē, kas arī šogad notiks Vācijas pilsētiņā Ferdenē no 4. līdz 8. augustam. Šis ir viens no svarīgākajiem notikumiem Vācijā un arī citu valstu speciālistiem, kuru ik gadu apmeklē ap 40 000 skatītāju no visas pasaules. Audzētāji, instruktori, treneri un jātnieki, kā arī citi interesenti ierodas zirgu pilsētā Ferdenē, lai redzētu nākotnes čempionus to jaunības gados. Turklāt tā ir iespēja labi pavadīt laiku atbrīvotā atmosfērā, apskatot arī lielo izstādi *Ferdenes lauku dienas*. Šis nav tikai sacensības, bet arī vieta, kur satiekas biznesa, mediju un dažāda cita veida sabiedrība. Ar katru gadu jāšanas sports un ar to saistītā industrija Vācijā aug un apgoza miljardus eiro gadā.

Šis čempionāts sākas 1997. gadā Ferdenē kā pilotprojekts, kas tika mo-

delēts pēc pasaules jauno zirgu čempionāta, kas notika Lanakenā un ko organizēja Zangersheides audzētava Beļģijā. 1999. un 2000. gadā jauno zirgu pasaules čempionāts iejādē notika Arnheimā, Nīderlandē, bet šāgada čempionāts būs jau vienpadsmitā reize, kad tas notiek Ferdenē. Pēc ilgām diskusijām FEI noteica tādas selekcijas kritērijus, lai katrā grupā (piecus un sešus gadus veci zirgi) čempionātā startētu ne vairāk kā 50 dalībnieku.

Sacensībās piedalīsies daudzi ievērojami jātnieki, bet vismaz puse no zirgiem būs sertificēti vaislas ērzēļi.

Ar katru gadu aug dalībvalstu skaits. 2009. gadā čempionātā piedalījās jau 21 valsts, tajā skaitā: Austrālija, Austrija, Beļģija, Brazīlija, Dānija, Spānija, Somija, Francija, Lielbritānija, Ungārija, Kanāda, Ukraina, Čehija, Luksemburga, Nīderlande, Norvēģija, Polija, Krievija, Zviedrija, ASV un Vācija.

Uzvarētājs 2009. gada čempionātā piecgadiņo zirgu grupā *Honnerups Driver* ar *Andreasu Helgstrandu* seglos.

Poetin klons Poetin Z apsēklota

Holandes žurnāls *De Hoefslag* ziņo, ka *Poetin* klons (no *Sandro Hit x Brentano II*) ir apsēklota ar *Totilas*. Francijas audzētavai *Haras de Hus* piederošo pasaules čempioni *Poetin* klonēja pirms trim gadiem tieši pirms tās nāves, un kumeļu nosauca par *Poetin Z*. To apsēkloja ar *Totilas*, embriju izskaloja un implantaie surogātķēvei.

Poetin Z kumeļa vecumā.

Fiziska slodze pasargā locītavas

Sigita Eitcena (PetNet), pēc ārzemju preses

Jaunzirgu fiziska noslodze ir drošs veids, kā attīstīt un pasargāt locītavas – to noskaidrojusi Kolorādo Štata universitātes (ASV) zinātnieku komanda asociētā profesora un zirgu ķirurga Krisa Kavaka vadībā. Lai noteiktu, kādu iespaidu uz jaunzirgu vēziša locītavas audiem atstāj fiziska slodze, zinātnieki izmantoja datortomogrāfijas izmeklējumus 12 zirgiem, pētot locītavu skrimšļu vielmaiņu un locītavu audu mikroskopisko struktūru. Seši no šiem zirgiem uzturējās tikai ganībās, pārējie seši tika fiziski nodarbināti, sākot no trīs nedēļu līdz 18 mēnešu vecumam. Secinājumi, kas tika iegūti eksperimentā, bija sekojoši: fiziski nodarbinātajiem zirgiem locītavu audos bija mazāk defektu, piemēram, osteohondrozu veidojumu u. c.; tiem bija arī augstāks kaulu blīvums, kauli veidojās ātrāk. Kavaks secināja, ka fiziskās slodzes nodrošināšana jaunzirgiem ļoti agrīnā vecumā ir droša un ne tikai nerada muskuļu-kaulu bojājumus, bet arī dod mērenu pozitīvu efektu.

Antioksidanti – ar mēru

Antioksidanti ir laba lieta, bet ar mēru! Antioksidanti kā vitamīni E un C lieti noder sporta zirgiem, taču obligāti jāievēro rekomendētās devas – to noskaidrojusi Rutgersa Universitātes Zirgu izpētes centra (ASV) zinātniece Kerija Viljamsa. Oksidācija ir bioķīmisks process, kura rezultātā tiek radīta enerģija, kuru šūnas izmanto, lai varētu pildīt savas funkcijas. Ja viss skābeklis netiek izmantots oksidācijas laikā, rodas kaitīgie reaktīvie skābekļa savienojumi, kas bojā DNS, lipīdus un veicina deģeneratīvos procesus, piemēram, novecošanos un vēzi. Antioksidanti var palīdzēt novērst to kaitīgo darbību: sporta zirgiem ir pierādīts pozitīvais vitamīnu E un C efekts, tomēr jāuzmanās, lai nepārbarotu zirgu ar šiem vitamīniem. Īpaši jāizvairās no E vitamīna pārdozēšanas – piemēram, desmitkārtīga deva var kaitēt beta-karotīna vielmaiņas pārstrādes procesam, un rezultātā var tikt traucēta A vitamīna uzņemšana un izmantošana.

Esmeraldas kopējā valoda ar zirgiem

Inese Ruskule

Tāpat kā vienai no galvenajām varonēm Ilzei kinofilmā *Īsa pamācība mīlēšanā*, arī Dailes teātra aktrisei **Esmeraldai Ermalei** patīk būt pie zirgiem, kopt tos un doties izjādē. Jau bērnībā, ko izcilā aktrise pavadīja Iecavā, ir radusies mīlestība pret šo majestātisko dzīvnieku.

„Tolaik piemājas darbus veica ar zirga palīdzību. Vecāki bieži ņēma zirgus no vietējā staļļa. Un man ļoti patika sēsties zirgam mugurā, kad vajadzēja pārvest to no vai uz ganībām,” atzīst Esmeralda Ermale. „Romantiskākais piedzīvojums gadījās kādā Jāņu rītā, kad, kopā ar skolas biedru atgriežoties no balles, pa ceļam atsējām kādu zirgu ganībās un atlikušo ceļa daļu turpinājām zirga mugurā – tāpat bez segliem un iemauktiem.”

Sākot studēt un dzīvot Rīgā, iespēja tikt ar zirgiem aktrisei uz kādu laiku pazuda. Tajos laikos reti uzņēma kinofilmas, kuru neatņemama sastāvdaļa bija zirgi. Taču pati Esmeralda ar nožēlu nosaka: „Diemžēl ar zirgiem tā nopietni sadarboties filmēšanas laukumā man nav bijusi iespēja. Vienīgi filmā *Pūt, vējiņi!* Gatiņš mani (Baibiņu) uzsēdināja zirgā, kā arī nelielas epizodes bija kinofilmā *Īsa pamācība mīlēšanā*.”

Aktrise atzīst, ka filmēšanas laikā kuriozu nav bijis, drīzāk gan negadījums darba *Īsa pamācība mīlēšanā* uzņemšanas laikā. Ķēves, ar kuru brauca galvenais varonis Jānis, kumeļš traumēja kāju

Esmeraldas Ermales arhīva foto

pārvaldāšanas laikā, un nācās nomainīt zirgus, taču tas, ka filmas sākumā ir viens kumeļš un beigās cits, nav uzkrītoši pamanāms.

Pirms vairākiem gadiem aktrise kopā ar savu dzīvesbiedru devās izjādē pa Turaidas skaisto apkārtni. Tas bija pamudinājums sākt trenēties jāšanā. Viņa ar savu ģimeni izvēlējās Kleistos esošo sporta skolu, jo tā ir netālu no Rīgas centra, un apmācības notiek profesionālu treneru vadībā.

Tagad gan Esmeralda ar nožēlu noskatās, kā skola *grimst* valstī radušos finansiālo grūtību dēļ. Ja to noliekt, tad uz visiem laikiem. Aktrise baidās, ka var notikt tāpat kā ar Rīgas kinostudiju. Pirmā viņas trenere nomas grupā bija Pārsla Šlēgelmilha. Taču ar laiku aktrise sāka vairāk pievērsties iejādei, līdz ar to devās trenēties pie iejādes meistas Ainas Mainieces. Lai pierastu pie zirga, nepieciešams laiks. Kad atrasts kontakts, tad to var dēvēt par draudzību un jāšanas sporta baudīšanu. Esmeraldai Ermalei spilgti atmiņā palicis zirgs vārdā Arguss, kas bija ļoti nervozs. Sākumā bijis grūti pierast pie šī sarežģītā zirga, taču ar laiku viņi kļuva par saskanīgu pāri.

„Un kas var būt jaukāks par pastaigām pa mežu! Kad zirgs iziet ārpus sava ierastā smilšu laukuma, tas kļūst pavisam citādāks,” priecājas Esmeralda. Arī aktrises jaunākā meita diezgan ilgu laiku jāja ar zirgiem, taču vecākajai bija bail. Līdz ar to jāatzīst, ka ne katram cilvēkam piemīt dotības atrast kontaktu ar šo dzīvnieku.

Esmeralda savulaik arī piedalījies *mazajās* konkūra sacensībās. Pāris gadu aktrise ar savu dzīvesbiedru rīkoja aktieru – arhitektu konkūra sacensības, kurās piedalījās arī cilvēki, kuri tikai dažas reizes bijuši zirgam mugurā. Aktieru komandu tad pārstāvēja aktieri: Esmeralda Ermale, Ivars Auziņš, Gundars Āboliņš un Dainis Gaidelis. Savukārt arhitektus: Juris Paegle, Māris Kārklis un Armands Bisenieks. Tas bija jautrs pasākums, kurā valdīja ļoti draudzīga noskaņa.

Kādulaik bija arī doma par sava zirga iegādi. Tomēr tā ir liela atbildība. Vienu vasaru aktrises ģimene bija paņēmusi aprūpē divus treneres Pārslas zirgus, izmitinot tos lauku mājās Piebalgā. Tā bija skaista vasara, jo katru vakaru kopā ar vīru viņi devās izjādēs apkārtnes ceļos.

Esmeralda labi apzinās, ka zirga uzturēšana ir ļoti laikietilpīga nodarbe – trenēšana, barošana un regulāra kopšana. Tam nav laika, bet mīlestībai pret zirgiem – gan.

Māra Millera foto

Esmeralda Ermale pirms vairākiem gadiem, startējot amatieru sacensībās Kleistos.

Esmeralda Ermale

- Dzimšanas gads: 1956.
- Izglītība: 1977 Latvijas Valsts konservatorijas Teātra fakultāte.
- Darba pieredze: Dailes teātra aktrise, TV raidījuma *Daudz laimes!* un *Dzīvīte* vadītāja, filmu iekanošana TV.
- Filmogrāfija: *Svešā dzīve* (2007/2008), *Liepājas blūzs*, *Likteņa līdumnieki* (2004, 2002/03), *Lielā Jaungada nakts* (1977), *Šīs bīstamās balkona durvis* (1976), *Īsa pamācība mīlēšanā* (1975), *Meistars* (1974), *Pūt, vējiņi!* (1973).

Zirgu figūriņas uzlabo garastāvokli

Inese Ruskule

Par **Daci Kupci-Krieviņu** žurnāliste Laura Drēziņa ir rakstījusi: „Dace ir daudzpusīga, aizrautīga un var lepoties ar interesantiem hobijiem. Viņa ir daudzkārtēja Latvijas čempione minigolfā, gatavo rotas, audzina meitiņu Karmenu, zīmē, un no 1991. gada viņas kaislība pret zirgiem pakāpeniski materializējusies šo dzīvnieku modeļu kolekcijā. Daces arhīvā ir arī 70 mākslas filmu par zirgiem, un tas nemitīgi tiek papildināts. Būšana kopā ar zirgu viņu paceļ spārnos, bet, kad ir negarastāvoklis, kolekcijas aplūkošana un figūriņu paņemšana rokās nomierina un uzlabo omu.” Viss iepriekš minētais labi raksturo daudzpusīgo liepājnieci Daci, kurai zirgi ir mīļi un kļuvuši par neatņemamu dzīves sastāvdaļu.

– Kad sāki krāt zirgu figūriņas?

– Manu zirgu figūriņu, un ne tikai, kolekcijas apzinātais sākums meklējams ap 90. gadu sākumu. Pirmo *skaisto* figūriņu mamma atveda no Gotlandes salas Zviedrijā. Tas bija analogs zviedru vietējiem zirdziņiem *Gotlands Russ*. Tēpat Liepājā varēja iegādāties Bārbiju lieluma zirgus ar samta kažociņiem. Atminos, ka pietaupīju savu kabatas naudu, lai par pieciem latiem varētu iegādāties savu lielo *Beku*. Normundam Kisnicam kādreiz bija dūkans zirgs vārdā *Beks*, no tā tad arī šis vārds.

– Vai citām zirgu figūriņām arī ir savi vārdi?

– Jā, man sākotnēji visiem modeļiem bija vārdi, arī tagad tos visus atceros!

– Kā laika gaitā kolekcija tika papildināta?

– Kolekcijas papildināšanā pēc vidusskolas laikiem iestājās neliela pauze, jo tā palika vecāku mājā, pati aizbraucu uz Jelgavu studēt. Ziniet to teicienu: „No acīm prom, no sirds ārā!” Negribu teikt, ka tā notika arī ar modeļiem, taču Jelgavā

Bronzas zirdziņš, ko Daces vīrs atveda no Marokas.

Dace Kupce-Krieviņa pie sava zirgu skapja.

neatradu iespējas papildināt savu *zirgu plauktu*. Tad vienā no pēdējiem kursiem draudzene uz dzimšanas vai vārda dienu man atkal uzdāvināja vienu eksemplāru. Un āķis lūpā! Kopš tā brīža regulāri pildās mans, nu jau *zirgu skapis*. Šobrīd reizi gadā papildinu savu skapi ar jauno *Shleich* kolekciju un regulāri ieeju kādā *humpalu* veikaliņā, kurā tirgo bērnu mantiņas. Var šo to ļoti interesantu atrast.

– Uzskati sevi par profesionālu kolekcionāri?

– Kādu brīdi biju *ielidusi* interneta kolekcionāru plauktos. Saprātu, ka tas, kas ir manā īpašumā, noteikti nav kolekcija. Noteikti nekad arī nebūs, ja tik nekļūšu par miljonāri! Piemēram, ārzemēs kolekcionāri savus krājumus veido nedaudz citādāk. Viņi vāc tikai konkrēta ražotāja vai konkrēta izmēra, vai pat tikai konkrētas krāsas modeļus. Es krāju visu, ko varu atrast. Ir tik daudz firmu, kas nodarbojas ar normāliem cilvēkiem nesaprotamu biznesu – zirgu modeļu veidošanu un ražošanu. Dažu firmu modeļi man iepatīkās vairāk nekā citi, un es sāku tos *medīt*. Vācu firma *Sleich* ražo reizē gan kvalitatīvus, gan arī cenā pieņemamus modeļus, tāpēc manā kolekcijā ir gandrīz visi, kas ražoti pēdējā laikā. Savukārt ASV firma *Breyer* veido dažādu lielumu, autentiskus un ļoti skaistus modeļus, taču tos varu atļauties retāk. Savus pirmos divus *Breyer* modeļus saņēmu kā dāvanu no ASV. Tas bija satraucošs brīdis! Tagad arī Latvijā var iegādāties šīs firmas ražojumus.

– No kādiem priekšmetiem šobrīd sastāv tava kolekcija?

– Kopā manā skapī ir ap 240 zirgu modeļus, kuru izmērs un izgatavošanas

materiāls ir dažāds. Daudzuma ziņā tieši modeļi ir lielākā manas kolekcijas daļa, taču skapī vietu sev atraduši arī kalendāri, pastkartes (fiziskā veidā ap 200, taču kompaktdiskos vairāk nekā 7000, tos iegādājos pie kādas vācu kolekcionāres), blociņi, vēstuļu papīri ar zirgu bildēm, juvelierizstrādājumi (auskari, kuloniņi, monētas ar zirgu attēliem), plakāti, izgriezti avīžu un žurnālu attēli, dažādi raksti par zirgu sportu, intervijas ar cilvēkiem, kas saistīti ar zirgiem. Žurnāli, grāmatas un filmas par zirgiem. Par filmām runājot, ja

No Breyer kolekcijas. Autentiski veidotais Ankes van Grunsvenas Salinero ar pašas Ankes autogrāfu uz modeļa vēdera.

jūs zinātu, cik daudz to ir par šiem cēļiem dzīvniekiem, un vēl vairāk filmu, kurās tie nav galveno lomu tēlotāji, bet fona aktieri.

- **Ar kādām lietām sāki kolekcionēšanu?**

- Kā es sāku krāt lietas ar un par zirgiem? Pirmais, ko atceros, - kopā ar māsu līmējām kladītē bildes ar dzīvniekiem, un pašā pirmajā lapā bija salīmētas trīs zirgu bildes, to gaitas - soļi, rikši un lēkši. Tad mēs sadomājām, ka citi dzīvnieki jālīmē otrā kladē, šajā liksim tikai zirgu bildes! Tā tas arī sākās. Vēlāk jau nāca pieminētās figūriņas, kalendāri un citas lietišķas, kas vien tajā laikā bija pieejams.

- **Var teikt, ka zirgi tev patika jau kopš bērnības? Kas tev zirgs ir - draugs, skaists dzīvnieks...**

- Jā, zirgi noteikti man patikuši jau kopš bērnības, taču dzīvnieki man bijuši tuvi visos laikos. Bet konkrēti zirgs ir dzīvnieks, kuru man patīcis vērot, noglāstīt, būt kopā. Es varētu vienkārši sēdēt aplokā un vērot, ko zirgs dara. Draugs? Ja es tā teiktu, tad visi tie, kuriem zirgs ir līdzās ikdienā un kuri tiešām ir ciešā kontaktā ar šiem dzīvniekiem, pasmietos par mani. Draugs ir jānopelna, šī vārda visdažādākajās nozīmēs. Man zirgs rada ļoti plašu emociju gammu, pozitīvu, skaistu un patiesu. Jā, noteikti, zirgi man šķiet visskaistākie dzīvnieki!

- **Es nodarbojies arī ar jāšanas sportu?**

- Skolas laikā piecus gadu trenējos

Daces Kupces-Krieviņas zīmējumi.

Priedulājos pie Daiņa Līvmaņa. Kontakts ar zirgu man ir ļoti svarīgs. Ne vienmēr izdodas būt saskarsmē ar dzīvu eksemplāru, tāpēc man personīgi šī kolekcija ir kā psihologs, kas palīdz aizmirst nebūšanas un rast iedvesmu kādam jaunam darbam un zīmējumam.

- **Vai kādreiz nav pavidējusi doma par savu darbu - zīmējumu, fotogrāfiju, rotaslietu parādīšanu kādā izstādē?**

- Reiz man bija doma sapulcēt šī žurnāla lasītājiem pazīstamas mākslinieces Nadīnu Zavadiliku un Annu Briljanti (domājams, ja ideja būtu īstenojusies, pievienotos vēl kāda), un izveidot Liepājā, Karostā zirgu

zīmējumu izstādi. Taču par nelaimi tajā laikā galerija bija ļoti aizņemta un vēlāk izputēja pavisam. Es neuzskatu savus zīmējumus vai fotogrāfijas par mākslas darbiem, vismaz pagaidām ne. Rotas... Tas jau tāds brīvā laika un ideju izpausmes veids. Turklāt vārds *izstāde* manā izpratnē ir kaut kas profesionāls, ilgā laikā un rūpīgi tapis. Jā, nenoliedzu, es justos pagodināta, ja kāds kādreiz piedāvātu piedalīties izstādē ar saviem zīmējumiem, jo man ļoti patīk zīmēt, patīk saņemt komplimentus par saviem darbiem, jo tas jau ir tas motivējošais moments - atzinība!

Vaislas ērzeļi ganās kopā?

Dace Štrausa

Kas notiek, ja piecus ērzeļus izlaiž kopā ganībās?

Iespējamās atbildes:

- Kentuki derbijs bez žokejiem,
- jauna basketbola komanda,
- dramatisks haoss.

Var ticēt, vai ne, bet Šveices zirgu uzvedības pētnieki ir atraduši atbildi, „d” - nekas no iepriekš minētā. Zinātnieki Sabrinās Brīferes vadībā Šveices valsts zirgaudzētavā Avenčesā pētīja ērzeļus un atklāja, ka pēc pāris nedēļu iepazīšanās laika tie ne tikai kļuva par miermīlīgu zirgu baru, bet pat izrādīja draudzības pazīmes, cits citam kasot skaustu.

„Liela nozīme bija nodibinātajai hierarhijai. Kad ērzeļi to bija akceptējuši, strīdu nebija,” stāstīja Brīfere.

Pēc vaislas sezonas beigām pētaimos ērzeļus ievietoja stallī līdzās citu citam uz vienu nedēļu. Šajā periodā tie pa vienam iepazīs ar 4,5 hektārus lielajām

ganībām, ko drīz dalīs ar pārējiem ērzeļiem. Kad ērzeļus, kuru vecums bija no 9 līdz 18 gadiem pirmo reizi kopā izlaida ganībās, pētnieki bija gatavi iejaukties, ja tas būtu nepieciešams. Bet tas nebija vajadzīgs. Pirmās 45 minūtes šeit notika spieģšana, zviegšana, celšanās pakalķājās un spārdīšanās, taču praktiski bez fiziskas saskarsmes. Pēc šādas izrādīšanās visi sāka mierīgi ganīties.

Tomēr svarīgi zināt, ka šādi „panākumi” nav iespējami, ja netiek ņemti vērā daži nosacījumi. Svarīgākais ir tas, ka ērzeļi bija tālu prom no citiem zirgiem, jo īpaši ķēvēm, un tiem tika dota iespēja nedēļu iepazīties, dzīvojot vienā stallī. Visiem ērzeļiem tika noņemti pakavi un ganības apjoza papildu žogs.

Dzīvojot barā, zirgiem veidojas cits uzvedības modelis un laika sadalījums dažādām aktivitātēm. Labums no dzīvošanas barā ir acīmredzams. Zirgi pēc dabas ir sociāli dzīvnieki, tāpēc šādi

Daces Štrausas foto

apstākļi tiem ir labvēlīgi gan fiziskā, gan mentālā ziņā.

„Lai dotu rekomendācijas zirgaudzētājiem un ērzeļu turētājiem, vēl ir vajadzīgi pētījumi,” apgalvoja Brīfere.

Uz vasaras sliekšņa

Cik jaukas ir jūsu bildes! Paldies! Arī komentāri kļūst aizvien interesantāki.

Sintija Varnovska raksta: „Esmu ievērojusi, ka manas ķēves ganos noēd visu zāli, bet kodīgo gundegu neēd, tādēļ arī man tāds bildes nosaukums – šitā zāle mums, saimniec, negaršo! Pļavu gundegu dzeltenā nokrāsa izdaiļo, bet, kā izlasīju grāmatā, tad ziedēšanas fāzē tā satur indi proteamonenīnu, kas, sienā izžāvēts, zaudē indīgās īpašības. Zirgs kaut kādā veidā tomēr zina, kas viņam pļavā nav jāēd. Tā kā tuvojas Jāņu laiks, otrā bilde lai iedvesmo jāņuzāļu lasīšanai.”

Diemžēl dažu autoru ar sirsniņu sūtītās fotogrāfijas, kuras papildināja arī jauki komentāri, nevarējām publicēt, jo bilžu izmērs bija pārāk mazs (piedodiet, fotogrāfēšanai paredzēti fotoaparāti nevis mobilie tālruņi).

Nākamā tēma – *Zirgi, saule un ūdens*. Lūdzu, sūtiet fotogrāfijas līdz 10. jūlijam uz elektroniskā pasta adresi zirgu.pasts@inbox.lv.

1. *Kristīne Miščuka. „Cik labi darba laikā atvēsināties!”*
2. *Inta Grēniņa. „Vasariņa beidzot sākusies.”*
3. *Evelīna Bite. „Nu ko, Maijīņ, ejam peldēties...”*
4. *Guna Vasiļjeva. „Kocēni – kopā vasarā.”*
5. *Signe Bērziņa. „Svītrots sauleszaķis.”*
6. *Luīze Rukšāne. „Aiz ausīm jūra.”*
7. *Dace Grēniņa. „Iesoļojam vasarā.”*
8. *Sintija Varnovska. „Kad līdz Jāņiem vairs nav tālu.”*
9. *Katrīna Rone. „Mmm... vainadzīņš.”*
10. *Sintija Varnovska. „Šitā zāle mums, saimniec, negaršo.”*
11. *Agnese Sarguna. „Draudzīgi tipiņi.”*
12. *Signe Bērziņa.*

1.

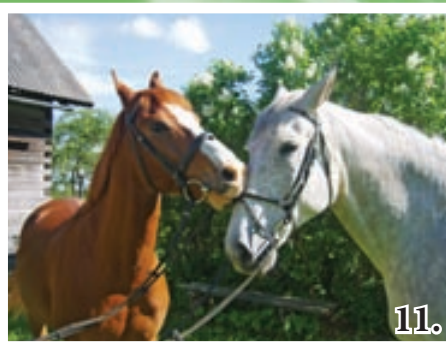
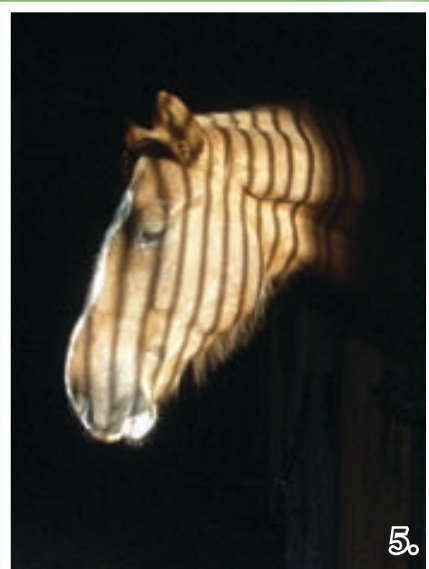
2.

3.

4.

Starptautiskas sacensības Ruilā

Ingas Miķelsones teksts un foto

Igaunija, 27.-30. maijs, 3.-6. jūnijs, konkūrs

Maija beigās un jūnija sākumā Igaunijā, Ruilā risinājās divas starptautiskas sacensības konkūrā.

Pirmā nedēļa

Pirmās bija CSII* (*Baltic Riders Tour BRT*). Šādas sacensības notika jau 2008. gadā un to pamatideja bija – katrā no trim Baltijas valstīm katru sezonu sarīkot vienu posmu, tādējādi dot katras šīs valsts jātniekam vēl vienu iespēju startēt augsta līmeņa sacensībās savās mājās.

Patikami, ka mūsu valsti pārstāvēja ne tikai sportisti, bet arī maršruta sastādītājs Ivo Miķelsons, kā arī galvenās tiesnešu kolēģijas biedri – Dainis Līvmanis un Inga Miķelsone.

Protams, priecēja arī mūsu sportistu rezultāti. Junioru un jauno jātnieku konkurencē labāko rezultātu īpašniece bija Linda Viša ar Aronu, kura pirmajā dienā izcīnīja trešo vietu, bet trešajā dienā palika otrā, lai gan pati jātniece ar saviem rezultātiem īsti apmierināta nebija.

Linda Viša: – Gribētu, protams, lekt „tīri”, bez soda punktiem. Piebilst varu, ka, manuprāt, tāpat kā man, arī zirgam šo divu nedēļu laikā bija ļoti grūti atpūsties, jo apkārt nemitīgi bija kņada, troksnis un neierasti apstākļi.

Maršruta sastādītājs **Ivo Miķelsons** atzīst: – Junioriem un jaunajiem jātniekiem trešās dienas maršruts bija grūts gan šķēršļu augstumam, gan arī distancēs ziņā, tā kā vizināties te nevarēja.

Jauno zirgu konkurencē visveiksmīgākā izrādījās trešā diena, kad pirmo vietu izcīnīja Dainis Ozols ar Limožu un otro vietu – Ģirts Bricis ar Esmeraldu, bet godalgoto sešnieku noslēdza Sarmīte Pētersone ar Amadeo.

Uzvar Ģirts Bricis ar Chandra H.

Sarmīte Pētersone: – Šodien startēt bija visvieglāk, jo mans zirgs visas reklāmas gar sacensību laukumu bija jau „izlasījis”, ja vien pati nebūtu pielaidusi kļūdu maršruta otrajā fāzē, rezultāts būtu bijis labāks.

Un tomēr, ja uz apbalvošanas ceremoniju tiek aicināti seši labākie, un trīs no tiem ir Latvijas pārstāvji, piekritisiet – tas ir patikami.

„Mazajā aplī” visu dienu garumā vislabākos rezultātus uzrādīja Tija Alise Jurjāne ar zirgu *Jasmin*, kura no astotās vietas pirmajā dienā pakāpās uz trešo vietu trešajā dienā.

Tija Alise Jurjāne: – Patīkams pārsteigums bija tas, ka mani apsveica dzimšanas dienā skaļruņos gan pēc maršruta veikšanas, gan arī apbalvošanas

ceremonijā. Trešā vieta šāda līmeņa sacensībās ir vislabākā dāvana dzimšanas dienā!

Protams, „pilnai laimei” pietrūka vēl tikai viena uzvara, par ko parūpējās Ģirts Bricis ar zirgu *Chandra H*, izcīnot pirmo vietu *IZZI Grand Prix* maršrutā.

Zirga īpašniece **Kate Ansone** dalījās savos priekos: – Katrs sportiskais sasniegums nes sev līdzīgu milzīgu darba ieguldījumu, ne tikai finansiālu. Manuprāt, zirga īpašnieka pienākums ir atrast savam zirgam vispiemērotāko jātnieku, pilnībā uzticēties viņam un atbalstīt gan veiksmēs, gan neveiksmēs. Uzvara *Grand Prix* ir mūsu veiksmīgās komandas darba augļi. Ikviens šāds sasniegums sagādā patiesu gandarījumu.

Otrā nedēļa

Otrajā nedēļā risinājās CSII*/CSIJY-B *Ruila* sacensības. Latvijas sportistu skaits samazinājās, jo daži pēc pirmajām sacensībām devās mājās. Jātnieki teica – balvu fonds nav tik liels, lai paliktu, jo vienīgā iespēja „dabūt atpakaļ” starta naudu – jāuzvar *Grand Prix* maršrutā. Latviešu sportistiem otrajā nedēļā pievienojās tikai junioru konkurencē startējošā Karīna Pavāre ar zirgu *Laviņš*. Labākos rezultātus šajā konkurencē no mūsu sportistiem sasniegta Santa Šteinberga ar zirgu *Ginnes*, kura pirmajā dienā ieguva ceturto vietu.

Viņas panākumu vērtē tiesnešu kolēģijas biedrs **Dainis Līvmanis:** – Santa jau LJF rīkotajā ziemas čempionātā startēja ļoti labi, un ar katrām sacensībām viņa rāda arvien pārliecinošāku un labāku sniegumu, kas atspoguļojas Santas rezultātos.

Viensnošos sacensību interesantākajiem notikumiem bija *derbijs*, kurš šeit Ruilā nemainīgi norisinās jau 19 gadus un ir kļuvis par tradīciju. Tā kā zirgi pārvar arī „dabiskos šķēršļus”, sportistu un

Tija Alise Jurjāne ar *Jasmin*.

Ruilas sporta bāzes galvenais īpašnieks Marti Hāls.

Hanno Ellermanis – Grand Prix uzvarētājs.

Ruilas derbija pēdējo šķērslī pārvar uzvarētājs Stasis Jass ar zirgu Grantas.

skatītāju interese ir liela, jo šis sacensību veids ir vēl skatāmāks un aizraujošāks. Uzvarētājs tika noskaidrots pārleķšanā, kurā pagājušā gada uzvarētājs Reins Pills (Igaunija) ar zirgu *Tourans* piekāpās Lietuvas sportistam Stasim Jasmam ar *Grantas*. Lai gan pārleķšanas maršrutu pirmā veica Lietuvas sportiste Viktorija Navickaite ar zirgu *Echor* un pārējiem lika saprast, ka cīņa par uzvaru nebūs viegla, taču beigās viņas sasniegtais rezultāts sportisti ierindoja trešajā vietā.

Reins Pills: – Ikdienā startējot sacensībās Eiropā, tas ir kļuvis par darbu, bet mājās startēt vienmēr ir patīkamāk, lai gan šoreiz neuzvarēju *derbijā*.

Protams, neizpalika arī tradicionālā futbola spēle – Igaunija pret „pārējo pasauli”. Šai nozīmīgajai cīņai sportisti cītīgi gatavojās jau iepriekšējos vakaros, jāpiebilst, ka vietējā komandā trenējās ne tikai sportisti, bet arī sporta bāzes galvenais īpašnieks Marti Hāls. Sestdienas vakarā Igaunija sīvā cīņā ar rezultātu 2:1 uzveica „pārējos”.

Galvenajā maršrutā *Alexela Grand Prix* ar šķēršļu augstumu 140 cm pirmo vietu izcīnīja igauņu sportists Hanno Ellermanis ar zirgu *Camelot Van Dorpshoeve*, otrajā vietā Lietuvas sportists Rīmants Babrauskis ar *La-Pass*, un trešajā vietā ierindojās arī pašmāju sportists Tīts Kivisilds ar *Torrero*. Jāpiebilst, ka šie igauņu sportisti tikai nosacīti ir „mājinieki”, jo viņi trenējās un startē Eiropā (Hanno – Nīderlandē un Tīts – Beļģijā). Labāko rezultātu no Latvijas sasniedza Kristaps Neretnieks ar zirgu *Lacapo*, pamatmaršrutu veicot ar astoņiem soda punktiem un ierindojoties 15. vietā.

Pārējie starti mūsu sportistiem nebija slikti, taču ne tik veiksmīgi kā pirmās nedēļas nogalē. Ar ko tas izskaidrojams? Protams, tas var būt saistīts gan ar jātnieku, gan ar zirgu nogurumu, taču, kā teica **Līga Pētersone**: – Būsim reāli – mēs šeit esam tik, cik mēs esam, turklāt – cik un kādi igauņu, lietuviešu jātnieki stājas

mums ir pretī.

Rezumējot, šķiet, ka šis eksperiments – divas sacensības pēc kārtas – izdevās. Taču ir savi plusi un arī mīnusi. Manuprāt, bija ļoti veiksmīgs izkārtojums – mašīnas, staļļi, treniņlaukumi līdzās sacensību laukumam. Protams – jo lielāks balvu fonds, jo apmierinātāki sportisti. Varbūt otrajā nedēļā sacensību atmosfēra tāpēc bija mazāk pacilājoša. Kā to novērst? Iespējams, ja netiek mainīta norises vieta, varbūt vajadzīga tiesnešu, maršrutu

sastādītāja vai pašu šķēršļu maiņa, lai liktu mums justies citādāk. Grūti spriest, manā pieredzē šādas sacensības, proti, – divas četru dienu sacensības pēc kārtas, bija pirmo reizi. Ko par to domā viens no sacensību tiesnešiem un BRT idejas autors?

Hillars Talts: – Ideja rīkot sacensības pēc kārtas bija jātnieku sporta bāzes *Ruila Riding Center* galvenajam īpašniekam Marti Hālam. Manas personīgās domas – tas, protams, ir labi visiem jātniekiem, jo ceļa izdevumi ir mazāki, nekā braucot uz divām dažādām vietām. Tāpat arī jaunajiem zirgiem tiek dota iespēja ātrāk iejusties sacensību atmosfērā, un jebkurš zirgs jau otrajā nedēļā būs apradis ar jauno „mājvietu”. Bet galvenais pluss, ko es saskatu – šī ir laba iespēja jātniekiem, kuri vēl tik daudz nebrauc ārpus valsts robežām, sacensties savā starpā, – dot iespēju ne tikai vadošajiem sportistiem, bet, ja tā varētu teikt, otrajai izlasei startēt augstāka līmeņa sacensībās un noskaidrot, kuri tad ir spēcīgākie mūsu vidū. Kaut kas tāds Igaunijā notika pirmo reizi, tāpēc – vai tas bija labi vai ne, varēsim spriest tikai vēlāk.

Balvu saņem Dainis Ozols ar Limožu.

Natālija Siliņa, Ģirts Bricis un Kristaps Neretnieks.

**Baltic Riders Tour
Kopvērtējums pēc pirmā posma**

1. Ketlins Sehvers	Igaunija	58 p.
2. Reneks Rosenbergs	Igaunija	53 p.
3. Tjornvens Siboja	Igaunija	48,5 p.
...5. Linda Viša	Latvija	43,5 p.
...6. Kristaps Neretnieks	Latvija	38,5 p.
...8. Santa Šteinberga	Latvija	29,5 p.
...14. Marija Dubrovska	Latvija	15 p.

Jaunzirgi

1. Limoža	M. Račevska	46 p.
2. Esmeralda	Ģ. Bricis	44,5 p.
3. Grann Baloubet	G. Martinkiene	40,5 p.
...15. Amadeo	S. Pētersone	16,5 p.
...16. Ishor II	K. Neretnieks	15 p.

Atklātā klase

1. Urmass Rāgs	Igaunija	49,5 p.
2. Ģirts Bricis	Latvija	45 p.
3. Margita Mjagi	Igaunija	31,5 p.
...18. Guntars Siliņš	Latvija	12 p.
...20. Kristaps Neretnieks	Latvija	11 p.

Pieneņu un ceriņu laikā

Anda Pavlovska

Rapla, 22.–23. maijs, pajūgi

Pieneņu un ceriņu ziedu laikā uz pajūgu braukšanas sacensībām Igaunijā devās trīs braucēju komandas no Latvijas – Zanes Braures un Eduarda Krūmiņa ekipāža, kas, kā ierasts, startēja ar diviem zirgiem – Maeistro un Orkānu, Kocēnu Zirgaudzētavu pārstāvēja Daces Stūres ģimene ar Hipiju, bet Pavlovsku ģimene no Rīgas startēja ar Viskiju.

Kopā piedalījās 16 ekipāžas, kas pēc sacensību nolikuma tika dalītas atsevišķās klasēs: četrus gadus veci zirgi varēja sacensties tikai divcīņā (manēžas braukšanā un konusu – šķēršļu maršrutā); piecus gadus veci zirgi un tie, kas startē pirmo sezonu, drikstēja startēt divcīņā vai kombinētajā sacensībā; zirgu un poniju vienjūgi un zirgu divjūgi cīnījās kombinētajā sacensībā. Divcīņā piedalījās viena zirgu divjūgu ekipāža un trīs zirgu vienjūgu ekipāžas. Kombinētajā sacensību disciplīnā piedalījās divas zirgu divjūgu ekipāžas, viena poniju vienjūgu ekipāža un astoņas zirgu vienjūgu ekipāžas.

Sacensības sākās ar parādi, galvenā tiesneša Marko Vilemsona un sacensību organizētāju uzrunu dalībniekiem. Pēc tam klātesošos priecēja

suņu dresūras paraugdemonstrējumi.

Pirmā diena

Pirmajā sacensību dienā, kad notika manēžas braukšanas un konusu – šķēršļu maršruts, bija ļoti karsts, kas no zirgiem un braucējiem prasīja papildu enerģiju un izturību. Skatītāji abas sacensību disciplīnas varēja vērot pamīšus, jo tās notika uz diviem laukumiem vienlaikus. Konusu šķēršļi bija izvietoti koši dzeltenī ziedošā pieneņu pļavā, kur dzeltenās bumbiņas tik tikko varēja atšķirt no pieneņu ziediem. Iespējams, kādam tas traucēja, taču ne Zanei, kura, braucot ar *Orkānu*, vienīgā no visiem 16 dalībniekiem maršrutu veica, nenogāžot nevienu bumbiņu. Pa vienai gāztai bumbiņai bija Daces un Zanes ar *Maeistro* kontā, bet Andis gāza divas, kas manēžas braukšanā iegūto pārsvaru samazināja līdz minimumam, – starpība starp Daces un Anda ekipāžām pēc pirmās dienas sacensībām bija tikai viens soda punkts. Kopvērtējumā pēc pirmās dienas pirmās četras vietas aizņēma latviešu braucēji.

Dienas noslēgumā apbalvoja divcīņas uzvarētājus, – pirmo vietu ieguva braucējs Urmas Sakss ar palīgu Hel-

Zane Brauere un Eduards Krūmiņš ar Orkānu lieliskā lēksī dodas augšup pa nogāzi.

Zanes Pavlovskas foto

Dace Stūre konusu maršrutā.

Zanes Pavlovskas foto

gi Lillesti un četrus gadus veco Vladimiras vezumnieku šķirnes zirgu *Vesterhod*. Apbalvoja arī Janusa Kallastes vadīto divjūgu.

Sacensību organizētāji bija radījuši iespēju ikvienam braucējam saņemt zinošu manēžas braukšanas tiesnešu individuālus komentārus par sniegumu. Galvenā tiesnese atzina: „Kopumā latviešu ekipāžām trūkst sakopojuma, enerģiskas un drošas virzības uz priekšu.”

Sestdiena noslēdzās ar pērkonu negaisu, kas, kā zināms, brīdināja braucējus par gaidāmo maratona trasi, kur šķēršļi bija izkārtoti izstrādātā grants karjerā.

Otrā diena

Otrā sacensību diena, gluži kā pēc pieprasījuma,

bija vēsāka un vējaināka. Dalībnieki cits aiz cita startēja 5,4 km garajā brīvās gaitas posmā, tad veica 900 m garu soļu posmu, un pēc desmit minūšu atpūtas devās kroša distancē, kurā bija pieci šķēršļi. Atšķirībā no visām iepriekšējām sacensībām, šķēršļi šeit bija veidoti tā, lai zirgus varētu vadīt pēc iespējas ātrākā gaitā. Šķēršļi nebija sarežģīti, taču pietiekami gari, divi no tiem bija ūdens šķēršļi, vairākos bija kustība augšup un lejup pa nogāzi, šķēršļu pamats bija akmeņains. Neskatoties uz apstākļiem, zirgi labprāt un droši virzījās uz priekšu, un, kā izrādās, daži ļoti labi spēja šķēršļus veikt lēksu gaitā. Diemžēl neveicās Zanei ar zirgu *Maeistro*, kas otrajā šķērslī atteicās kāpt ūdenī, tādējādi

Zirgu Pasts

Abonēt ir lētāk!

Abonē internetā
www.pasts.lv sadaļā e-abonēšana,
**abonementa noformēšana –
 bez maksas!**

Zirgu Pastu AUGUSTAM abonē pasta
 interneta vidē līdz 15. jūlijam.

Pasta nodaļās, pie pastnieka,
 pa tālruni 67008001 līdz 11. jūlijam.

tika zaudēts dārgais laiks, un kopvērtējumā iegūta septītā vieta. Tikai palīga tūlītēja reakcija neļāva apgāzties Viskija ratiem, kas bīstami sasvērās ceturtnā šķēršļa vārtos. Orkāns savukārt parādīja izcilas lēkšošanas spējas šķēršļos, kas nodrošināja trešo vietu kopvērtējumā. Iespējams, ka Daces ekipāžas rezultāts maratonā būtu bijis vēl labāks, ja vien Hipijas pakavs nebūtu palicis vienā no ūdens šķēršļiem.

Ja Dace pagājušajā gadā *Zirgu Pastā* rakstīja par ekstrēmo maratonu Igaunijā, šogad tas bija vēl sarežģītāks. Nevar nepieminēt igauņu viesmilibu un izpalīdzību, kad nomaldījušies ceļinieki no Latvijas nakts stundā tika sagaidīti tuvākajā krustojumā un pavadīti līdz pat staļļa durvīm. Pēc šīm sacensībām ne viens vien braucējs secināja, ka viņa zirgs spēj ko vairāk – parādīt atdevi darbā, ātrumu, iznesību un uzticību.

Dalībnieku viedoklis

Dace Stūre: – Tā kā igauņi mani vairs sevišķi nepārsteidz ar savu izaicinājumu, šīs sacensības bija viņu stilā – ātri, ekstrēmi un miļi. Taču jāsecina un jāpriecājas, ka mēs, latvieši, esam kļuvuši vēl pārgalvīgāki un spējami, sevi nenogalinot, apbraukt visas igauņu ekipāžas.

Zane Brauere: – Patika sacensību atmosfēra, labi jutās zirgi gan stallī, gan trasē, neskatoties uz to, ka pirmajā dienā savu startu nācās gaidīt trīs stundas klajā laukā diezgan lielā karstumā. Pozitīvi vērtēju, ka pēc pirmās dienas sacenšanās bija iespējams uzklaut tiesnešu vērtējumu par mūsu sniegumu. Ierosinu – vajadzētu šādu iespēju ieviest arī Latvijā rīkotajās sacensībās, jo sportisti, kuri nākotnē vēlas startēt tālāk, grib

zināt savas kļūdas un to, kā tās nepieļaut turpmāk. Maratonā bija interesanta, pietiekami sarežģīta trase, runājot par segumu. Domāju, ka Latvijas ekipāžu līmenis krietni audzis, un esam sapratuši, ka maratona disciplīnā jāstrādā vienlīdz smagi gan zirgam, gan braucējiem. Protams, sportistam jāpadomā, kurās vietās trasē var sagādāt zirgam grūtības un kā tās vieglāk apiet vai kopīgi pārvarēt. Šajās sacensībās mūsu ekipāža guva lielu pieredzi šāda veida trasē, un ir skaidrs, kādās vietās (nogāzes, mākslīgie, dabiskie tramplini) jābūt uzmanīgākiem. Kopumā liels prieks par latviešiem un domāju, ka šogad Lietuvā Baltijas kausa izcīņas posmā būs daudz sīvāki konkurenti kaimiņvalstu braucējiem.

Andis Pavlovskis:

– Sacensības man patika, jo radās iespāids, ka esi gaidīts. Paldies jāsaka šo sacensību, kā arī citu organizētājiem, jo, pateicoties viņiem, mums ir iespēja piedalīties un mēroties prasmē. Sacensības, kas organizētas pārdomāti, ar izdomu un rūpējoties par dalībniekiem, lai tie sacensībās justos kā svētkos, vienmēr ir saistošas un gūst atsaucību dalībnieku vidū. Protams, sacensības ir jāvada pēc vispārpieņemtiem noteikumiem, tad arī varēs sākt runāt par sportu. Šobrīd mēs braucam labā hobijs līmenī, taču, ja turpināsim kā līdz šim, būs arī sports. Runājot konkrēti par šīm sacensībām, bija labi veidoti maratona šķēršļi – tie bija viegli braucami, plaši, nebija daudz jādomā un „jālauž” zirgi. Vienīgās bailes bija par akmeņaino segumu, jo pastāvēja liela traumu gūšanas iespēja, taču tas ir katra sportista ziņā – braukt vai ne, un – kā braukt.

Sacensību atklāšanas parāde.

Zanes Pavlovskas foto

Viskijs plašajā ūdens šķērslī.

Zanes Pavlovskas foto

Staļļa saimniece Eve Hagi un Varju Kūsemets ar zirgu Velissa.

Zanes Pavlovskas foto

Pirms maratona.

Zanes Pavlovskas foto

Rezultāti

1. Andis Pavlovskis, Kristaps Caune	Viskijs	90,43 s.p.
2. Dace Stūre, Dana Stūre, Kārlis Stūris	Hipija	101,43 s.p.
3. Zane Brauere, Eduards Krūmiņš	Orkāns	108,56 s.p.
7. Zane Brauere, Eduards Krūmiņš	Maeistro	159,28 s.p.

Plašākus rezultātus var aplūkot www.pajugubrauksana.com

Baltijas kausa izciņa

Anda Pavlovskā

Bendori, 11.-13. jūnijs, pajūgi

Viļņas pievārtē, Bendori ciematā notika pirmais Baltijas kausa izciņas posms pajūgu braukšanā. Ideja rīkot kaimiņvalstu braucēju sacensību radās pagājušā gada septembrī, kad pirmo reizi sacensībās Igaunijā spēkiem mērojās Lietuvas, Latvijas un Igaunijas braucēji zirgu vienjūgu klasē. Sacīts – darīts, un tika nolemts, ka pirmais posms būs Lietuvā, otrs – Latvijā, bet trešais – Igaunijā.

Uz pirmo posmu bija ieradusies desmit zirgu vienjūgu klases ekipāžas, kas pārstāvēja Lietuvu un Latviju, un divas zirgu divjūgu ekipāžas no Polijas un Igaunijas.

Sacensības notika Lietuvas Nacionālajā pajūgu braukšanas centrā, kur saimnieko Elena un Almutis Railas. Organizētāji sacensību disciplīnas izkārtāja secībā, kā to paredz klasiskie noteikumi – sestdien no rīta braucēji sacentās manēžas braukšanā, pēcpusdienā notika maratona sacensības, svētdien – konusu šķēršļu braukšanas sacensības.

Manēžas braukšana

Kā jau bija paredzams, teicamu sniegumu rādīja mājinieka un organizētāja Almuta Railas un zirga *Bondas* ekipāža. Tikai par nepilniem

pieciem soda punktiem atpalika Anda Pavlovskā vadītā ekipāža, kuras sniegums bija ne mazāk pārlicinošs.

Diemžēl dažiem sportistiem, arī no Latvijas, nācās saņemt soda punktus par gluži mulķīgiem pārkāpumiem – braukšanu bez žaketes un cimdiem, palīga stāvēšanu kājās. Jāatzīst, ka vairākiem dalībniekiem vērtējums varēja būt labāks, ja vien ikdienas treniņos būtu pievērsti lielāka uzmanība zirga ieliekumam un nostādņēm.

Īpaši patīkami bija vērot divjūgu braucēja poļa Bartoša Niezgoda sniegumu – glīts ekipāžas noformējums, zirgu vadība, braukšanas stils un zirgu aprūpe liecināja par profesionalitāti.

Manēžas braukšanas pārbaudījumu tiesāja trīs tiesneši, pa vienam no katras valsts – igauņi Urmas Sakss, Ginta Vilde no Latvijas un galvenais tiesnesis Arūns Jurgaitis no Lietuvas.

Maratons

Pēc četrus stundus atpūtas sākās maratona sacensības. Dalībniekiem bija jāveic 10,1 km gara distance un pieci šķēršļi, no kuriem viens bija ūdens šķērslis. Vārtu šķērsošanas vietā ūdens

Zanes Pavlovskas foto

Sacensību uzvarētājs Almutis Raila ar palīgu Petru Railu un zirgu *Bondas*.

līmenis sniedzās līdz zirga krūtīm, kas ir krietni vairāk, nekā to paredz noteikumi. Daži šķēršļi bija būvēti ļoti kompakti, kas braucējiem lika dot zirgiem ļoti precīzas komandas. Šeit uzskatāmi varēja novērtēt sagatavotību manēžas braukšanai – labi trenētie zirgi bez problēmām spēja veikt sarežģītus šķēršļus, bet citiem tie bija īstas „karātavas”. Bez soda punktiem A (brīvas gaitas) un D (soļu) posmus spēja veikt tikai divas – Almuta Railas un Anda Pavlovskā ekipāžas. Visātrākos šķēršļu pārvarēšanas rezultātus sasniegta Raila, kura zirgs *Bondas* teicami pakļāvās ikvienai braucēja komandai un bija viegli vadāms. Daces Stūres ekipāžas trešā pozīcija pēc manēžas braukšanas tika zaudēta pēc pielautās kļūdas šķērslī, lai gan tā tika nekavējoties labota. Gunta Priedes ekipāža no sacensībām tika izslēgta, jo vienus no šķēršļa vārtiem veica nepareizā virzienā, un kļūdu neizlaboja. Neaizmirstamus skatus sagādāja abi divjūgi – Polijas ekipāža trešajā šķērslī piedzīvoja kritienu – rati apgāzās, braucējs un palīgs izkrita no ratiem, taču viss beidzās laimīgi un bez traumām, ekipāža varēja veiksmīgi turpināt maršrutu. Savukārt igauņa Janusa Kallastes vadītais divjūgs iesprūda ūdens šķērslī, un, lai spētu no tā izbaukt, grieza zirgus dziļāk ūdenī, līdz tikai zirgu un cilvēku galvas bija ārā no ūdens. Pateicoties palīga tūlītējai rīcībai,

zirgi nenoslīka un spēja tikt krastā.

Konusu šķēršļu braukšana

Spītējot aukstajam, vējainajam un lietainajam laikam, tikai trīs dalībnieki – Almutis Raila ar *Bondas*, Andis Pavlovskis ar Viskiju un Zane Brauere ar Orkānu spēja veikt divdesmit šķēršļu garo maršrutu bez soda punktiem. Diemžēl Dace Stūre un Hipija saņēma 0,82 soda punktus par pārsniegto laiku un zaudēja visas cerības iegūt trešo vietu kopvērtējumā. Konusu braukšanas sacensībām bija paredzēta pārbraukšana, taču tajā piedalījās tikai Orkāna ekipāža un vēlreiz pierādīja, ka spēj maršrutu veikt bez soda punktiem un vēl ātrāk.

Dzintrai Blūmai un Guntim Priedem šis bija pirmās starptautiskās sacensības, kas tika aizvadītas godam, iegūstot tik ļoti nepieciešamo pieredzi un jaunus iespaidus. Railu ģimenes rīkotās sacensības arī šogad nebija vieglas, tāpēc liepājnieki jauztec vēl jo vairāk.

Galvenis sacensību tiesnesis **Arūns Jurgaitis** atzina: – Salīdzinājumā ar pagājušā gada sacensībām, šogad līdzvērtīga ciņa ir starp visām ekipāžām.

21. un 22. augustā braucēji tiksies otrajā Baltijas kausa izciņas posmā, kas notiks Latvijā.

Rezultāti			
1.	Almutis Raila, Petrs Raila	Bondas	94,93 s.p.
2.	Andis Pavlovskis, Kristaps Caune	Viskijs	110,05 s.p.
3.	Elena Raiļiene, A.Laumelīte/V. Mainausks	Džeimsas	138,72 s.p.
4.	Dace Stūre, Dana Stūre/Kārlis Stūris	Hipija	138,78 s.p.
5.	Zane Brauere, Eduards Krūmiņš	Orkāns	174,90 s.p.
7.	Dzintra Blūma, R. Amidiņš/A. Kadiķis	Gaiziņš	203,11 s.p.
8.	Zane Brauere, Eduards Krūmiņš	Maeistro	268,77 s.p.

Zanes Pavlovskas foto

Zane Brauere, Eduards Krūmiņš un Orkāns.

Mazās valsts lielie avantūristi

Darja Tihomirova

Šoreiz stāstīšu par Latvijas paraolimpiskās komandas piedalīšanos Ziemeļvalstu čempionātā CPDE3*. Komandas sastāvs šoreiz bija sekojošs: trenere Olga Šellere, komandas direktore Darja Tihomirova un sportists Rihards Snikus ar zirgu Telfa.

Kādreiz ir vienkārši jāsāk. Jāspēr pirmais solis. Tik parasta patiesība, bet – kā lai to izdara? Kur to soli lai speram – mēs, maza valsts, kurā viss tikai sākas? Kā lai iesoļo milžu perfekti iestrādātā sistēmā?

Bail, protams, izgāzties tur, starp viņiem. Bail nespēt tur pat nokļūt. Un visvairāk bail, ko teiks savējie. Tā mēs ar Olgu Šelleri baidījāmies, bet nolēmām: tagad vai nekad! Rihards Snikus nebaidījās vispār. Telfa vienkārši nezināja, ka ir jābaidās.

Iekāpām džipā, pievienojām piekabi un devāmies ceļā. Varētu teikt, - pretī neziņai. Līdz Klaipēdai, tad ar prāmi pāri Baltijas jūrai līdz Kalrshamnai Zviedrijā un tālāk – līdz Dānijas pilsētiņai Valensbekai. Visi pret mums bija laipni, Telfa (26 gadus veca Olgai piederoša ķēve) mierīgi ēda sienu. Ne reizi neapmaldoties, nokļuvām līdz sacensību vietai. Vispirms mums „atkārās žokļi”. Visas komandas bija atbraukušas ar lepnām, lielām mašīnām, no kurām veda ārā izcili skaistus zirgus, segtus valsts krāsu segās. Pašas komandas (trīs līdz pieci sportisti, treneris, dažī grūmi, zirgkopējs, komandas direktors) bija tērpti valsts krāsu formās. Mēs sajūtamies maziņi, maziņi...

Nu un! Lepni izvedām Telfu (starp citu, lielisks zirgs!), ievietojām boksā, pie kura bija piestiprināts Latvijas karodziņš un paciņa ar uzrakstu *Welcome*, kas bija pildīta ar burkāniem. Iedevām sienu un skrējām uz organizācijas komitejas biroju. Veterināri apskatīja zirgu, pabrīnījās par tā cienījamo vecumu un atļāva piedalīties. Klasifikators savukārt apskatīja sportistu un piešķīra starptautisko 1a līmeņa klasifikāciju (tā ir soļu līmeņa iejādes shēma). Bet Rihards vēlējās startēt pusotru pakāpi augstākajā, sarežģītākajā otrajā līmenī (tas savukārt ir rikšu līmenis). Tur arī tika pieteikts. Tad sekoja vēl daudzas formalitātes, kamēr visi tika aicināti

Riharda Snikus arhīva foto

Kuplais sacensību dalībnieku pulks.

uz vakariņām ar pilsētas mēra uzrunu dalībniekiem.

Nākamajā un aiznākamajā dienā Rihards startēja. Pirmajā – ne pārāk veiksmīgi, bet otrajā parādīja lielisku spēju saņemties un skaisti veikt shēmu. Salīdzinājumā ar konkurentiem, rezultāts bija zems (52,8% pirmajā un 53,7% otrajā startā). Kļuva skaidrs, ka jāsāk no sava – 1a līmeņa, kur, atbilstoši fiziskajam spējam, būtu vieglāk konkurēt. Bet arī tas bija jānoskaidro!

Mēs ar Olgu skatījāmies, brīnījāmies un mācījāmies. Sportisti jāja izcili. Daudz runājām ar treneriem, tiesnešiem, FEI tehniskajiem delegātiem. Attīstītājās valstīs paraolimpiskā iejāde ir ļoti cieši saistīta ar parasto. Parasportistus trenē tie paši treneri, kas arī valsts iejādes izlasi, sacensības organizē tie paši veselo sporta speciālisti. Valsts atbalsts bagātīgs, un arī privāto sponsoru ārzemju komandām ir daudz. Tur, Zviedrijā, Dānijā, Vācijā, Beļģijā, paraiejādes atbalstīšana uzņēmējiem ir goda lieta. Protams, mums daudz vēl jāapgūst. Bet vienīgais veids, kā to darīt, ir darīt.

Atpakaļceļš bija mierīgs (ja neskaita prāmja mežonīgo šupošanu vētrā) un pārdomu pilns. Viss piedzīvotais un redzētais atstāja dziļu iespaidu. Galvenais, ko mēs pārvedām mājās no Dānijas, ir apziņa, ka viss ir iespējams, arī mums ir viss, lai sasniegtu paraolimpiskās virsotnes, vajag tikai dar-

Riharda Snikus arhīva foto

Priekšplānā Darja Tihomirova, aizmugurē – Rihards Snikus, vērojot sacensības.

bu, pārliecību par sevi un tādu sikumu – daudz naudas. Beigās jāpiebilst, ka Dānijas, Vācijas un vēl dažu valstu himnu esam gandrīz vai iemācījušās. Bet tas tikai sekmē vēlmi kādreiz noklausīties arī savējo!

Plašāku informāciju par sacensībām var iegūt mājas lapā: www.cpedi-denmark.dk

Mūsu komanda saka paldies atbalstītājiem: Latvijas Paraolimpiskajai komitejai, Latvijas Jātnieku federācijai, Latvijas Invalidu jāšanas federācijai, *Parex* bankai, SIA *Alpha-Osta*, SIA *Eirokonsultants* un SIA *E. Gulbja Laboratorija*.

WWW.SPORTHORSES.LV

Zirga redzes lauks

Pēc žurnāla St. Georg materiāliem

Visaptverošais panorāmas skats

Bailīgi zirgi var jātniekam sabojāt visu prieku par jāšanu. Tomēr – kā īsti zirgi redz?

Profesors Dr. Jozefs Tots kopš 2003. gada ir Hohmoras veterinārās klinikas vadītājs, īsts korifejs acu slimību jomā. No 1984. līdz 1991. gadam strādājis Budapeštas Universitātē savā dzimtajā Ungārijā, kur ieguva profesora grādu. Tots publicējis vairāk nekā 200 zinātnisku rakstus.

Tikai reizīti spēt redzēt ar zirga acīm – tas lielā mērā veicinātu saprātīgi pret šo jutīgo dzīvnieku, kuru vada bēgšanas instinkti. Zirgi spēj atpazīt iespējamās briesmas krietni ātrāk par jātnieku. Savvaļā tādējādi tie spēj laikus aizbēgt no plēsējiem. Īpaši labi zirgi uztver kustības (uzmanību: plēsējs krūmos!) arī no lielāka attāluma, kas nereti rada jātniekam neizprotamas situācijas.

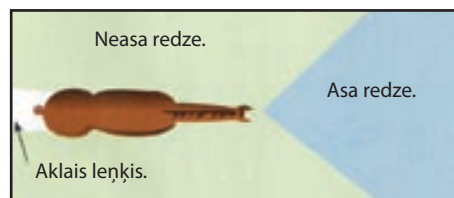
Zirgs atpazīst krāsas tāpat kā cilvēki (attēls pa kreisi). Taču tas uztver krāsas ne tik koši, bet kā caur pelēcīgu filtru.

Kamēr mūsu redzes lauks ir vērsts uz priekšu, zirgs redz krietni platākā leņķī: tas

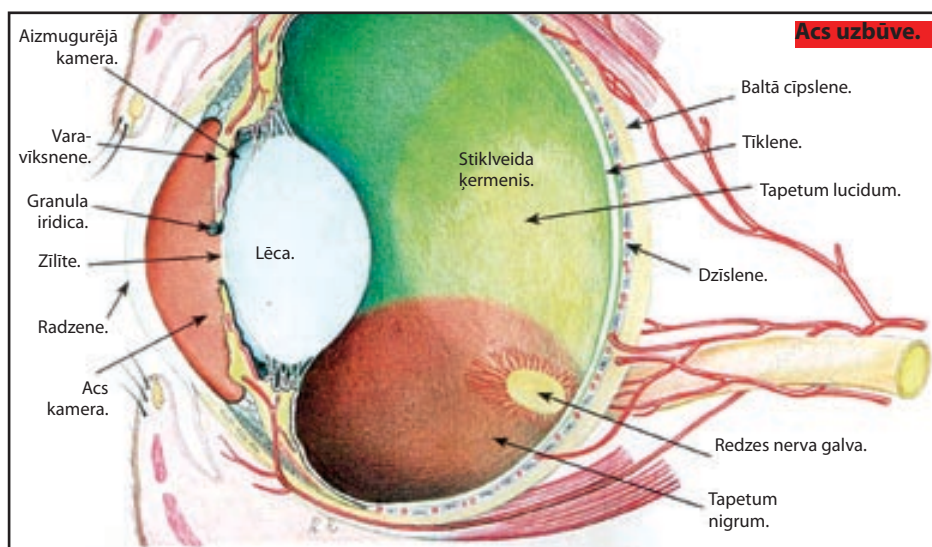
būtu pielīdzināms platleņķa objektīvam, kurš aptver aptuveni 180 grādu lielu redzes lauku ar virzību leju, lai zirgs spētu atpazīt uz zemes esošos draudus. Tieši šī iemesla dēļ zirgi tik bieži jutīgi reaģē uz priekšmetiem, kas atrodas uz zemes – tas var būt kāds saulesstars uz manēžas pamata vai ēna uz laukuma smilšu seguma. Rikšotāju sportā bailīgiem zirgiem cenšas ierobežot skatu uz leju: uz purnenes tiek uzlikts liels, apjomīgs apvalks.

Bieži, pūkainie apvalki, kurus rikšotāju sporta entuziasti nereti uzliek zirgiem uz deguna, ierobežo skatu uz leju.

Priekšmetus, kas atrodas tālāk par desmit metriem, zirgs redz neasi. Tādus priekšmetus, kas atrodas aptuveni 1,30 metru attālumā uz zemes, zirgs redz asi tikai tad, ja nolaiž galvu.

Tapetum Lucidum ir īpašība, kas piemīt ne tikai zirgiem, bet arī kaķiem un suņiem. Tas ir vēl viens slānis, kas atrodas tieši aiz tiklenes un atstaro ienākošo gaismu. Tādējādi šie dzīvnieki spēj labi orientēties tumsā.

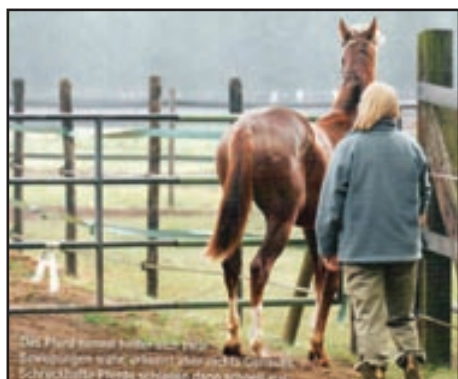
Zirga acu atrašanās tā galvas sānos atļauj šādu visaptverošu skatu, kas vērsts uz leju. Ja mēs gribētu ar vienu skatienu aptvert tik daudz, kā to var zirgs, vienlaikus nepagriežot galvu, nāktos skatīties lielā spogulī, kas atrastos mums priekšā. Līdzīgi kā skatiens manēžas spogulī – tā zirgs redz apkārtējo pasauli. Atskaitot divus „mirušus” leņķus – nāsu rajonā aptuveni viena grāda platumā un pie astes pamatnes četrus līdz sešu grādu platumā, – zirgs redz visu. Kamēr cilvēkiem abu acu redzes lauki pārklājas un tādējādi padara iespējamu binokulāro redzi, zirgs visu redz trīs dimensijās tikai vienā, apmēram 60-90 grādu lielā leņķī. Pārējo redzes lauku dēvē par monokulāru – to spēj saskatīt tikai viena acs. Tomēr zirgi redz telpiski arī šī lauka ietvaros, jo tie mācās no pieredzes. Tāpat kā cilvēks spēj bez problēmām pacelt kafijas tasi un pielikt pie mutes arī tad, ja viena acs ir aizsegta, zirgs spēj novērtēt attālumus monokulārā redzes lauka ietvaros. Lai vērstu uz priekšmetu pēc iespējas asāku fokusu, zirgam tomēr ir jāpagriež galva priekšmeta virzienā. Tikai tad zirgs spēj redzēt binokulāri, tas ir, ar abām acīm. Šāda veida redzei ir nepieciešama atbilstība starp noteiktiem abu acu tiklenes areāliem. Abu acu redzes iespādi jāuztver vienlaikus – tā ir tā saucamā vienlaicīgā redze. Turklāt šiem iespādiem ir jāsaplūst kopā par vienu attēlu. Tikai abu šo faktoru ietekmē var rasties telpiskā redze. Tās asums gan neatbilst cilvēka redzes asumam. Profesors Jozefs Tots no Hohmoras Veterinārās klinikas stāsta: „Zirga acs lēca nedarbojas ar tādu smalku motoriku kā cilvēkam, tāpēc zirgi nespēj saskatīt priekšmetus tik izteikti asi kā mēs.” Visu, kas atrodas tālāk par desmit metriem, zirgs redz izplūdušu.

Pelēkā ikdiena

Zirga evolūcijas gaitā krāsu redzei un atšķiršanai ir bijusi mazāka nozīme. Profesors Tots skaidro: „Pasaule, ko zirgs redz ar savām acīm, nav tik krāsaina kā mūsējā. Zirgs visu redz pelēcīgāk, tā uztveramo krāsu spektrs ir ierobežots.” Iemesls ir vienkārši izskaidrojams: tiklenē atrodas noteiktas maņu šūnas, ko dēvē par nūjiņām un vālitēm, kas būtiski atšķiras pēc savām funkcijām. Nūjiņas ir jutīgas pret gaismu, bet tās neuztver krāsas, toties tās reaģē uz krāsas un nakts gaismu: tad zirgs redz visu tikai melnbaltos toņos. Vālītes reaģē uz spēcīgāku gaismu un nodrošina krāsu redzi. Tās aktivizējas tikai dienasgaismā. Spilgtā gaismā toties ne-

darbojas nūjiņas. Tas izskaidro, piemēram, kāpēc cilvēks jūtas teju akls, kad no spilgtas dienasgaismas nonāk tumšā telpā.

Cilvēkiem ir aptuveni 125 miljoni nūjiņu un seši miljoni vālišu. „Zirgiem ir mazāk vālišu nekā cilvēkiem. To krāsu spektrs zinātniski vēl nav precīzi izpētīts. Skaidrs ir tas, ka zirgi spēj atpazīt un atšķirt krāsas, bet ne tādā izteiksmē un daudzveidībā, kā mēs,” skaidro profesors Tots. Vālītes tiek iedalītas trīs dažādos tipos: sarkanās, zaļās un zilās. Šie apzīmējumi attiecas uz gaismas viļņu garumu, kas attiecīgi tiek visspēcīgāk absorbēti. Jauktu krāsu redzi nosaka atšķirīgi spēcīgais vālišu kairinājums. Krāsu aklums rodas vālišu trūkuma vai bojājumu rezultātā. Cilvēkiem ir trīs vālišu tipi, zirgiem – tikai divi, kas atbild par zaļo un zilo gaismu. Tomēr citiem dzīvniekiem ir krāsu spektrs, kas pārspēj cilvēka krāsu spektru, kas atrodas viļņu garuma ietvaros no 380 līdz 780 nanometriem. Zelta zivtiņas krāsu spektrs sākas jau no 356 nanometriem – tādējādi tā spēj redzēt arī ultravioletos gaismas viļņus. Zemākajiem mugurkaulniekiem ir pat četri vālišu veidi. Arī vistas šajā ziņā ir pārākas par mums: tām čiekurveida dziedzerī papildus ir vēl viens pigments, kā arī noteikti krāsu filtri, kas ļauj vistai labāk atšķirt krāsas. Tur, kur mēs redzam tikai zilu krāsu, papagaiļi spēj redzēt dažādas krāsu atšķirības.

Zirgs piefiksē kustību sev aiz muguras, taču neredz neko konkrētu. Bailīgi zirgi mēdz šādās situācijās spert.

Acs uzbūve

Acī no ārpuses aizsargā ciets, balts audu apvalks – tā saucamā cīpslene, zem kuras atrodas plānā, pigmentētā dzīslene. Uz cīpslenes atrodas plāna epitēlija šūnu kārtā, tā saucamā konjunktīva, kas aci uztur mitrumā. Slānis, kur cīpslene ir caurspīdīga un kur to nesedz konjunktīva, tiek saukts par radzeni, caur to aci nonāk gaisma. Acs krāsu, kas arī zirgam mēdz būt dažādos toņos – lielākoties brūnos, taču ir sastopamas arī zilas acis – nosaka varavīksnene. Tā regulē gaismas daudz-

Nadīmas Zavadlikas foto

mu, kas nonāk aci caur zīlīti. Acs lielāko apjomu veido stiklveida ķermenis. Tas atrodas aiz lēcas, kas piekļaujas zīlītei. Acs ciliārais ķermenis nepārtraukti ražo skaidru kameras šķidrumu – ja tā notece ir aizsprostota, acs iekšējais spiediens pieaug, un rodas glaukoma. Kameras šķidrumu un stiklveida ķermenis darbojas kā šķidruma lēcas un ietekmē gaismas fokusēšanos uz tiklences. Tiklene piekļaujas tieši dzīslenei, veidojot iekšējo acs šūnu slāni, un satur fotoreceptorus –

nūjiņas un vālītes. Gaismas ietekmē fotoreceptori izsūta signālus, kuri caur redzes nervu tiek novadīti uz smadzenēm, kur tiek apstrādāti.

Ja zivis spēj regulēt asumu, pateicoties kameras principam – izstumjot un ievēlot lēcu, mugurkaulnieki izmaina pašu lēcas formu. Zirgiem tas ir līdzīgi kā cilvēkiem – fiksējot kādu tuvāk esošu priekšmetu, lēca kļūst apaļa, bet tālāku priekšmetu, – plakana.

Kā zirgi izvēlas zāli?

Sigita Eitcena (PetNet),
pēc ārzemju preses

Zirgi izvēlas zāli pēc tās barības vērtības. Ja piedāvāsiet savam zirgam divus dažādus zāles veidus – garu un īsu, kuru tas izvēlēties? Atbilde atkarīga no zāles kvalitātes un barības vielu satura, to noskaidrojuši franču zinātnieki.

Francijas Zirgu un jāšanas sporta institūta zinātniece Džeraldīne Florensa noskaidrojusi, ka zirgi spēj pielāgot barošanās uzvedību (laiku, ātrumu, vietas izvēli) atkarībā no barības

pieejamības un kvalitātes. Eksperimenta laikā divus gadus vecu zirgu grupai tika piedāvāta svaiga zāle: vienā eksperimenta variantā zirgi varēja izvēlēties starp vienādas, labas kvalitātes īsu un garu zāli; otrajā variantā zirgiem piedāvāja sliktas kvalitātes garu zāli, vidējas kvalitātes vidēju zāli un augstas kvalitātes īsu zāli. Pirmajā eksperimentā zirgi izvēlējās garo zāli, jo barību varēja uzņemt ātrāk, taču otrajā eksperimentā tie palielināja proteīna uzņemšanu, izvēloties īsāku zāli, toties labākas kvalitātes.

Teicēji par zirgiem

- Kad brūtei, uz baznīcu braucot, ratos ieliek zirņu pāksti, kurā deviņi zirņi, tad zirgi ne par ko neiet. (RKr. 6; 35035)

- Jūdzot zirgu braukšanai uz kāzām, zirgam nāsīs jāiepūš sava dvaša un ar pātagu priekš zirga galvas jāmet krusts, tad neviens nevar zirgu apturēt. (A. Done, Liepāja; 35036)

- Ja zirgu dzišanai lauž stuku vai zarus, tad nevajaga laužt ačgārni, tad zirgam spalvas iet ačgārni. (A. Milgrava, Rīga; 35037)

- Ceļā arī sabrauktam zirgam var dot auzas, tikai jāpasaka: „Ēd, zirdziņ, šodien svētki!” (A. Zālīte, Bērzpils; 35038)

- Lai ceļā sabrauktam zirgam varētu dot auzas, vajaga pasacīt: „Ēd, zirdziņ, šodien svētki!” (L. Reiteris, Lubāna; 35039)

- Ja zirgam pa purnu sit, tad šļupsts paliek. (V. Hāzena, Nītaure; 35040)

- Zirgi ne par ko nevelk, kad dīseles galu apsmērē ar lāča taukiem. (RKr. 6; 35041)

- Kod zyrgs, vylkdams lielu vazumu, pakriss, itei pīzīmēj, ka saimīnēks kū nūgaisynous. (V. Podis, Rēzekne; 35042)

- Raibu zirgu ieraugot, jāsaslapē

Foto no Sandras Zaitēvas arhīva

- pirksti siekalām un jābāž kabatā, tad nau-
du dabūn. (L. Čapa, Rīga; 35043)

- Kas sliktu zirgu grib tirgū izdot, tas
lai izgriež sirdi dzīvai vardei un dzīvam
krupim, lai iešuj tos kopā seglu viduci un
ar tiem segliem lai jāj pa tirgu apkārt, tad
pie izdošanas būšot laba laime. (K. Šilings,
1832, Tirza; 35044)

- Ka braucūt zyrgs suoc sprauslot, tad
jau muojuos gaida. (H. Z. Valainis, Eglūna;
35057)

- Ja braucot zirgs sprauslo, tad mājā
domā par braucēju. (A. Bilenšteina ro-

- kraksts, Nereta; 35058)

- Kad, braucot uz ciemu, zirgs
sprauslo, tad tiekot gaidīts. (R. Bērziņš,
Džūkste; 35059)

- Kad zirgs braucot sprauslā, tad
mājās gaida. (K. Corbiks, Jelgava. L. Aiz-
purve, Lubāna; 35060)

- Ja brauc uz ciemu un zirgs sprauslo,
tad tur tiek gaidīts. (M. Valtere, Tērvete;
35061)

- Ja braucot zirgs zviedz jeb sprauslā,
tad mājās gaida. (K. Corbiks, Jelgava;
35062)

Blondīnes pulcējās Rīgā

Anda Pavlovskā

Rīgā 29. maijā notika Eiropā lielākā blondiņu parāde. Galvaspilsētas un pasākuma viesu uzmanība, protams, tika pievērsta notikuma galvenajām personām – blondinēm, kā arī četriem zirgiem, kuri vadīja gājienu no Rātslaukuma līdz Doma lauku-

mam. Tā sešpadsmit pakavotu kāju dipoņa Vecrīgai ļāva atgūt sen aizmirsto romantiku. Daudzi zirgus apbrīvoja un vēlējās ar tiem kopā nofotografēties. Zirgu piedalīšanos pasākumā organizēja jātnieces Zane Kozlova, Agnese Liepiņa un Ilga Bērziņa no *Jāņa stalliem*, kuru aicinājumam atbalstīt pasākumu atsaucās

arī Anda Pavlovskā, Kristapa Caudnes un Viskija ekipāža. Pajūgam tika uzticēts vest Latvijas un Starptautiskās blondiņu asociācijas vadītājas Mariku Ģederti un Olgu Uškovu. Zirdzinieki labprāt piedalījās, jo viens no blondiņu asociācijas darbības virzieniem ir labdarība.

Ivetas Kezikas foto

Zanes Pavlovskas foto

Gudrais zirgs

Jānis Jaunsudrabiņš

No stāstu krājuma Redzēts, dzirdēts un justs (iznācis 140. gada maijā, stāsta pirmiespiedums Jaunāko ziņu 1936. gada 289. numurā)

Rīgas nomalē, ja nemaldos, tad tieši Anniņmuižas rajonā, nesenā pagātnē dzīvoja liels, bērs, stiprs, bet par visām lietām – gudrs zirgs. Tik gudrs, ka asprātībās bieži vien sacentās ar savu saimnieku

Lasītājs varbūt vaicās, kamdēļ tik asprātīgam zirgam bija vajadzīgs vēl saimnieks. Vai viņš nevarēja dzīvot uz savu roku?

Te nu autoram jāatbild, ka uz savu roku neviens zirgs dzīvot nevar, jo viņam roku nav. Viņš nevar ne iejūgties, ne izjūgties. Viņš nevar sev sienu un auzas nopirkt. Ar savu vienu pirkstu viņš nespēj ne dot, ne ņemt. Un tāpēc visgudrākajam lopam vajadzīgs saimnieks, kas viņu apgādātu, tā sakot, tīri materiālā ziņā, kas dotu viņam ēst, turētu kūti, jūgtu raspuskā un dārzu apstrādāšanas laikā arī arklā un ecešā, kā to darīja vecais Grauds, mūsu gudrā Bēra saimnieks.

Ai, šis Grauds bij vienā ziņā stipri pavieglis. Ne par velti kaimiņi viņu saukāja par Pelavu. Viņš tiešām nebija tik svarīgs, ka būtu varējis atsvērt savu īsto vārdu. Viņu, šo vieglo Graudu, kā daudzus citus, kas brauc smagajos ormaņos, bieži mocīja degvīna velns. Bet, kad bija krietni dzerts, Grauds savukārt mocīja zirgu. Un, kamēr Grauds ne druskas nevairījās no sava mocītāja, ja pat labprāt tam padevās, – zirgs darīja, ko spēja, lai izbēgtu visiem tiem ļaunumiem, kas parasti uzbruka, tiklīdz saimnieks nāca ārā no kroga. Saņēmis tādos brīžos ne vienu vien pātagas cirtieni, Bēris, kas citādi bij kūtrāks par kūtru, vēlāk, saozdam degvīna smaku, slējās gaisā un drāzās tik pēkšņi uz priekšu, ka braucējs nedabūja ne grožus satvert. Bet, ja bij groži arī satverti, tad nespēja uzvelties uz drēģa malas.

„Tprrru! Tprrrū!” Grauds kļiedza, raudzīdam, kur pieķerties.

Ar katru dienu cilvēka un zirga savstarpējās attiecības kļuva asākas, līdz beidzot, matīdam grožus dzērāja rokās, lops nebija vairs novaldāms. Viņš bēga kā no nelabā. Labi, ka Grauds paspēja vēl ierāpties, grožus nesatvēris. Bet lielāko tiesu bija tā, ka, iekāries grožos, viņš ļāva sevi vilkt, līdz zirgam piekusa galva vai pašam rokas. Pēdējā gadījumā nekas cits neatlikās, kā raidīt trakajam pakaļ krietnu lāstu un sevi mierināt ar to, ka gan jau ne-

kas nemetīsies, jo vienmēr, mājā pārgājis, viņš zirgu atrada jau priekšā izjūgtu un novietotu.

Reiz tādā skrējienā Grauds bija tik nelaimīgi klupis, ka pagrūdis abas kājas zem riteņiem, pēc kam bija nogulējies divas nedēļas pilsētas slimnīcā un tikpat ilgi mājās. Kopš tā laika saimnieks ar zirgu vēl vairāk sacentās varas un viltības pielietošanā.

Ja Grauds bija uzņēmies Anniņmuižas dārzniekam uz tirgu aizvest zemenes vai tomātus, zirgs stāvēja mierīgs pie kaut kuras augļu būdas Centrālajā tirgū, līdz vezums tika iztukšots. Bet vajadzēja viņu tikai pieturēt, kur logos redzēja pudeles, –

Nadīnas Zavadilikas foto

tas bij uz vietas prom, tiklīdz saimnieks nozuda aiz durvīm. Prom un tieši uz Anniņmuižas ielu. Nu nebij tā vien nelaime, ka Graudam vajadzēja kājām cilpot mājā ar visu ādas skoteli priekšā un pātagu rokā kā nerram dažreiz cauri visai pilsētai, tad pāri tiltam; ļaunākais bij tas, ka zirgs līdz ar savu ierašanos sētā ikreiz bij Grauda apsūdzētājs pie viņa sievas, kas nebija gan sliktāka par citām sievietēm, bet labāka arī ne. Aizviet tad vīram bija jādzird, ka vai nu jāatmet dzeršana, vai jāpērk auto, jo citādi zirgs viņu pārspēšot prāta ziņā.

Tādos pārmetumos cilvēks var klausīties tikai līdz zināmam laikam, bet, kad vādzis pilns, tad tas lūst. Tā arī Grauds reiz sievietei pateica rūgtu patiesību, ka viņa ir izdarījusi lielu aplamību, ņemdama par vīru cilvēku,

ja jau prātam piegriež tik lielu vēribu. Pateica, nobijās pats no saviem vārdiem un sirdī apņēmas neganto lopu tā samulsināt, ka tas nezinās ne rīta, ne vakara.

Grauds lika rēdniekam piešūt Bēra iemauktiem labajā pusē tik lielu ādas klapī, ka tā liedza ne vien tieši skatīties, bet aizsedza aci pavisam.

„Tev nav jāredz, kanaļa, kur es tevi pieturu un kur palieku,” viņš smējās, tagad apstājies pie kroga vai degvīna pārdošanas.

Grauds tomēr nedabūja ilgi priecāties par savu viltību. Otrā vai trešā dienā zirgs jau bij tik tālu lietas kursā, ka apstādināts uzkāpa ar priekškājām uz ietnes, pārlīka zodu pāri ilksij un ar savu svabado aci apskatīja logu un durvis.

Kā tad! Te nebij nekas cits kā degvīna pārdošana. Tagad žigli prom uz mājām!

Nu Grauds jutās pilnīgi apakšā. Zirgs bija tiešām ja ne gudrāks par viņu, tad vismaz tikpat gudrs. Graudam to nācās atzīt ar gandarijumu, bet arī ar lielu sašutumu. No vienas puses, varēja par tik gudru lopu tikai priecāties, bet, no otras, bija šausmīgi atzīt, ka sieva zirga spējas bija novērtējusi daudz agrāk nekā viņš. Nu citas izejas vairs nebija kā zirgu izmainīt, lai tiktu vaļā no sievas kauninājumiem un kaimiņu zobgalībām. Un viņš to izdarīja.

Bet no nelaimes cilvēks nekad nevar izbēgt tāpat kā no laimes, ja tā nāk. Jau otrā dienā, pārbraucis sētā, Grauds ieraudzīja pagalmā svešus vāgus. Un, kad nojūdza jauno zirgu un gribēja novietot kūtiņā, tad tur priekšā jau stāvēja vecais Bēris. Tas pagrieza galvu pret bijušo saimnieku un bubināja, it kā teikdams:

„Labvakar! Bet esi gan tu mani atdevis labās rokās. Mans jaunais saimnieks nav ne par matu gudrāks.”

Šāda atziņa un pieķēriba no zirga puses pagarija Graudu tik sentimentālu, ka tas izlaida jaunā zirga pavadu no rokas, apņēma Bēra kaklu, glaudīja tā pieri, kārtoja sajukušās krēpes, applikēja gurnus. Vienīgā doma tagad viņam bija: uz vietas mainīt zirgu atpakaļ, tiklīdz ieradīsies tā tagadējais saimnieks. Šo apņemšanos nespēja pat grozīt sievas jautrais jautājums, kad viņš iznāca no kūts:

„Ko nu tu teiksi? Es nojūdzu, ievēdu kūti un tad tikai atcerējos, ka viņš nepieder vairs mums.”

Un Grauds atbildēja:

„Labi esi darījusi, sieva. Viņš ir gudrāks par mums abiem. Būtu grēks no tāda zirga šķirties.”

Gandarījums piedāvāt kvalitatīvu preci

Franču uzņēmums *Vétoquinol* A.G. ir viena no lielākām veterināro zāļu ražotnēm pasaulē, kuras izaugsmes un attīstības stratēģija balstās uz jaunu ideju ieviešanu. Latvijā *Vétoquinol* pārstāv *SIA Vet Line*, kas piedāvā arī *Vétoquinol* speciālās papildbarības zirgiem *Equistro* (locītavu, muskuļu, aknu, elpošanas un gremošanas sistēmu darbības uzlabošanai, atjaunošanās procesu veicināšanai, ādas un nagu veselībai, vitamīnu un minerālvielu nepieciešamo devu uzņemšanai, nervu sistēmas stabilizēšanai, enerģijas nodrošināšanai zirgiem lielas slodzes laikā). Uzņēmums spēj nodrošināt vispiemērotākos risinājumus zirgu papildbarību izvēlē, jo notiek veiksmīga sadarbība ar franču kolēģiem – veterinārārstiem.

SIA Vet Line direktore – veterinārārste **Iveta Kezika** ir gandarīta par to, ka patērētājiem Latvijā var piedāvāt kvalitatīvus un augstvērtīgus produktus, kas atzīti visā pasaulē. *Equistro* produktus I. Kezika uzņēmusies izplatīt tāpēc, ka pašai jau kopš bērnības zirgi bijuši vieni no mīlākajiem dzīvniekiem. Lai pilnveidotu savas zināšanas par *Equistro* produkciju zirgiem, *Vet Line* direktore katru gadu apmeklē *Vétoquinol* organizētos seminārus, kāds pagājušogad notika Itālijā. Tā ir laba iespēja apmainīties ar viedokļiem, kā arī uzzināt par kolēģu pieredzi visā

pasaulē. Lai informētu par *Equistro* produkciju plašāk arī Latvijas zirgaudzētājus, jāšanas sporta pārstāvjus un citas ieinteresētās personas, *SIA Vet Line* plāno organizēt semināru Latvijā, pieaicinot pašmāju veterinārārstus. Šobrīd izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Latvijas iejādes sportisti Unu Kiesneri, meklējot izdevīgākos risinājumus *Equistro* papildbarību pielietojumā sporta zirgiem. Daudzi no Latvijas zirgaudzētājiem un sportistiem jau izvēlējušies *Equistro* produkciju saviem zirgiem, kā arī kvalitatīvu barību suņiem (*CIBAU*) un kaķiem (*CI-MIAQ*), ko arī piegādā *SIA Vet Line*.

Šī gada 12. jūnijā tika atklāts pirmais *SIA Vet Line* zooveikals Rīgā, Brīvības ielā 271, kur var iegādāties *Equistro* papildbarību zirgiem, kā arī izstrādājumus citiem mājdzīvniekiem. Līdzās veikalam atrodas arī veterinārā klinika (www.vet-klinika.lv). *Equistro* produkciju iespējams iegādāties arī internetveikalā www.pet-line.lv, nodrošinot piegādi jau nākamajā dienā pēc pasūtījuma noformēšanas, kā arī zirglietu veikalos *Korsaro* un *Zirgu Stallis*.

Latvijas vadošie sportisti par *Equistro*

Andis Vārna, konkūrs: – Izvēlējamies *Equistro* produkciju, jo atradām informāciju, ka to saviem zirgiem uzturā lieto arī Vācijas vadošie sportisti, piemēram, Markuss Enings. Sākotnēji papildbarības tika sūtītas no Vācijas, tagad tās iegādājāmies *SIA Vet Line* un esam apmierināti ar savu izvēli.

Inga Bistrova, iejāde: – *Equistro* produkciju iegādājos jau tad, kad to vēl nepiedāvāja neviens uzņēmums Latvijā, jo man to ieteica kolēģes no Vācijas –

SIA Vet Line direktore Iveta Kezika.

Alio K zooveikals Rīgā, Brīvības ielā 271.

Zinta Lāce un Rinalda Vanaga, kuras man arī sūtīja šo produkciju. Biju priecīga, uzzinot, ka Latvijā pirms kāda laika *Equistro* produkciju sāka izplatīt *SIA Vet Line*. Saviem zirgiem esmu izmantojusi produktus no vairākām sērijām – gan elpošanai, gan locītavām. Priekšrocība ir arī tā, ka varu iegādāties tieši vienas firmas izstrādājumus dažādiem mērķiem. Esmu ļoti apmierināta ar *Equistro* papildbarību iedarbību uz zirgiem!

"Everol Sport" piedāvā kvalitatīvas apbalvojumu rozetes sacensībām

*Interesants dizains,
*liela krāsu izvēle,
*ar jūsu izvēlētu tekstu un logo

Cenas sākot no 1.80 Ls/gab

Tālrunis pasūtījumiem +371 29111691

Reklāma

Zirgu Pastā

info@zirgupasts.lv

Tālr.: 26544243

PARSPORTU.LV

Jauns zirglietu interneta veikals Latvijā

www.stallis.lv

Viss zirgam un jātniekam!

jauniauto.lv

jauni un mazlietoti auto ar garantiju

Labs palīgs zirgkopjiem

**BAUMASCHINEN
LETTLAND**

Jau 70 gadu Weidemann ir neaizstājams partneris un palīgs zirgkopjiem. Ilglaicīgi sadarbojoties ar klientiem, ir izstrādāts īpaši veiksmīgs tehniskais risinājums un radīts produkts ar universālu pielietojumu un izsmalcinātu tehnoloģiju. Weidemann tehnikai ir plašs modeļu klāsts un daudzveidīgs aprīkojuma piedāvājums: lai ievestu barību staļļos, lai izlīdzinātu segumu manēžā vai laukumos, lai uzceltu ķīpas, vai lai vienkārši sakoptu pagalmu un nopļautu zāli – mums katram uzdevumam ir piemērots un ērti nomaināms aprīkojums. Vācijā ražotā tehnika ir augstas kvalitātes un vienmēr soli priekšā savā nozarē. Investējot līdzekļus mūsu tehnikas iegādē, tie Jums noteikti atmaksāsies: ilgs kalpošanas laiks, zemas ekspluatācijas izmaksas un augsta līmeņa servisa nodrošināšana jāšanas sportā.

Mūsu firma SIA Baumaschinen Lettland ir oficiālais Weidemann pārstāvis Latvijā. Mūsu mehāniķi ir beiguši apmācības kursus Vācijā un var nodrošināt ātru un kvalitatīvu servisu Jūsu tehnikai.

Plašāka informācija pa tālr. 67260820 vai 29490053.

Esat laipni gaidīti mūsu birojā Rīga, Maskavas ielā 444!

Ar cieņu www.bl.lv

Alveja – ierocis pret slimībām

FOREVER LIVING PRODUCTS

Par Aloe Vera produktiem no firmas Forever Living Product zirgiem, citiem dzīvniekiem un to saimniekiem lūdzam interesēties pa tālruni 26258326.

zirgam.lv

Somijas prezidente viesojas Tērvetē

Informācija un foto no Valsts Prezidenta kancelejas

Somijas Republikas Prezidentes Tarjas Halonenas valsts vizītes laikā Latvijā 8. jūnijā Latvijas Valsts Prezidents Valdis Zatlers, Tarja Halonena un viņu dzīvesbiedri apmeklēja *Agrofirmas Tērvete* zirgaudzētavu un Valsts auglības institūta Pētera Upīša ceriņu dārzu Dobelē.

Apmeklējumu laikā Somijas Prezidente izrādīja lielu interesi par zirgaudzētavu un ceriņu dārzu. Prezidente uzdeva daudz jautājumu un ar interesi klausījās *Agrofirmas Tērvete* valdes priekšsēdētāja Modra Gobas un Tērvetes zirgaudzētavas vadītājas Ievas Nebares stāstījumā. *Agrofirmas Tērvete* valdes priekšsēdētājs pastāstīja, ka iepriekšējā gadā lielākais eksports ir bijis uz Somiju – no 58 pārdotajiem zirgiem 17 aizceļojuši uz šo draudzīgo valsti.

Prezidentes kundze pastāstīja, ka viņa atbalsta Somijā audzētu zirgu šķirni un, ka arī viņai pašai pieder šis šķirnes zirgs. Šī zirga attēlu ar kumeliņu Halonenas kundze uzdāvināja Valsts Prezidentam Valdim Zatleram ar kundzi. Sveiciens, grozs ar burkāniem un āboliem tika nodots arī Valsts Prezidenta Valda Zatlera "krustmeiņai" – kumeliņam Rešlijai.

Zirgu demonstrējumi Agrofirmā Tērvete.

Somijas prezidente Tarja Halonena stallī zirgus cienāja ar burkāniem.

AS Agrofirma Tērvete valdes priekšsēdētājs Modris Goba un zirgaudzētavas vadītāja Ieva Nebare iepazīstina ar saimniecību Somijas Prezidenti Tarju Halonenu un Latvijas Prezidentu Valdi Zatleru.

Laikraksts Zirgu Pasts,
izdevējs Equus partneri.
Iespējamā Dardedze hologrāfija.
Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja
+371 26258326,
Dace Millere – galvenā redaktore
+371 29117718
Inese Ruskule – redaktore
+371 26479579,
Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketinga
+371 26544243
Inga Miķelsone – konkūrs +371 29469825,
Anda Pavlovskā – pajūgu braukšana
+371 26347125
Nadīna Zavadilika – foto +353 861922762,
Maija Gailiņa – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.
Adrese pasta sūtījumiem:
Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autortiesību likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autortiesību pārkāpumu.

JOHNNIE WALKER
RED LABEL

ADVENTURE IN A GLASS

Drink responsibly
www.prike.lv

PĀRMĒRĪGA ALKOHOLA LIETOŠANA IR KAITĪGA VESELĪBAI

– jums labākā izvēle!

- **Lielāka produktivitāte un jauda**
- **Mazākas izmaksas un degvielas ekonomija**
- **Pierādīta kvalitāte un uzticamība**
- **Pilnīgs braukšanas prieks**

NĀC UN PANEM SAVĒJO!

TERRA | SERVISS

SIA Terra Serviss

Izstāžu komplekss Rāmava, Valdlauči, Ķekavas novads, LV-1076
Ainārs – mob. tālr.: 254 466 20; Jānis – mob. tālr.: 278 980 95
E-pasts: info@terraserviss.lv
www.terraserviss.lv

RAŽĪGA
TEHNIKA
LAUKIEM

24H SERVISS